

دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی

زنجیره ی روشنییری

*

خاوهنی ٲیمتیاز: شهوکت شیخ یهزدین

سهزنووسهز: بهدران شههمهه ههیب

ناوونیشان: دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی آراس، گهړهکی خانزاد، ههولتیر

س. پ. ژماره: ٲ

www.araspublisher.com

گولزاری ههورامان

میثروی ههورامان

گولزاري ههورامان

زماناسی و نهدهبیات

لیکولینهوه و پشکنین و بهراوردکاری

محمد نهمین ههورامانی

به یارمه تی

محمد رهشیدی نهمین

به رگی دووهم

ناوی کتیب: گولزاري ههورامان - زماناسی و نهدهبیات

به رگی: دووهم

لیکولینهوه و پشکنین و بهراوردکاری: محمد نهمین ههورامانی

بلاوکراوهی ئاراس - ژماره: ۲۷۰

دهرهیتانی هونه ریی ناواخن و به رگی: ئاراس نه کرهم

پیت لیدان: کارزان ئاوره حمان + تریسکه نه محمد حمید

هه له گری: نووسهر

سه ره رشتیبی چاپ: ئاوره حمانی حاجی مه محمود

چاپی به کهم: هه ولیر - ۲۰۰۴

له کتیبخانه ی به رتیه به رایه تیبی گشتیبی ره شنبیری و هونه ره هه ولیر ژماره (۲۰۳) ی سالی

۲۰۰۴ ی دراوه تی

میژووی ههورامان

گولزاری ههورامان

ئەدەبیات

بەشی دووەم

سۆفیگەرپەتی و دەوری مورید و خەلیفە و خۆشەویستی
خودایی (واتایی) و خۆشەویستی راستەقینە (هەقیقی)
(شیخی سەنعان)

رازی شیخی سه‌نعان و ته‌رسا، خراوته، چوارچیوهی رازه‌شیعروهه و به‌کیشانه و پیوانه‌ی ده برگیه‌ی. رازاوه‌ته‌وه و به‌هوی که‌ره‌سه زمانی دیرینی باو و باپیرانمانه‌وه، خوی ئالووالا کردوهه و به‌تاییه‌تی نه‌گهر هاتوو زانیمان، که هه‌ندی له‌وه که‌ره‌سته زمانیهه ره‌سه‌نانه، یه‌کسه‌ره، له‌ سروود (گات -ه) کانی، ئاقیستاوه، هاتوونه‌ته خواره‌وه، بۆ وینه وه‌ک ریشه‌کانی (که‌ی) و (زه‌مه‌م) و کووره، باگ، ئاگر،... هتد.

رازی شیخی سه‌نعان و ته‌رسا، جوانترین وینه‌یه، بۆ به‌ده‌سته‌وه‌دانی به‌سه‌رهاتی نه‌زانراو! بۆ روشنکردنه‌وه‌ی نه‌نجامی گومرایی و له‌خویایی بوون، بۆ لی حالییوون له‌ هیز و ته‌وانای یه‌زدان، نه‌گهر هاتوو ویستی، بۆ لی بووردن و به‌زه‌یی پیادا هاتنه‌وه و په‌یویست و له‌ کات و ده‌می خویدا، بۆ پی به‌خشین، نه‌گهر به‌شایسته‌ی نه‌وه که‌وته به‌رچاوی زانین و هه‌روه‌ها ئاوینه‌یه‌کی راسته‌قینه‌یه، که وینه‌یه‌کی پاک و بی‌گه‌ردی نه‌وه‌مان به‌ده‌سته‌وه ده‌دا، که زوریه‌ی کات، خه‌لیفه، له‌ شیخ به‌هیتزتر ده‌رده‌چی. نه‌گهر هاتوو له‌ کرده‌وه‌ی رۆحیه‌یه‌وه به‌راورد کران، یان شاگرد له‌ ماموستای زیره‌کتر ده‌رده‌چی!

له‌ لایه‌کی دیکه‌شه‌وه دل‌داری راسته‌قینه‌ی دوو لایانه‌ی به‌رامبه‌ر، به‌هیز و تواناوه، به‌بنچینه‌ی پته‌وه‌وه. به‌ دوازۆزی پر له‌ شادمانیه‌وه، به‌ره‌م ده‌هیتن! له‌ کۆتاییدا؛ واته، لێره‌دا، ده‌بی بوترن، تا له‌ دل‌داری حه‌قیقه‌ی له‌زه‌ت نه‌بینی، نازانی عیشقی خودایی واتای چیه‌! یان له‌زه‌تی چیه‌ و بی‌گومان رتی راسته‌قینه‌ی دل‌سۆزانه‌شی نابریته‌ سه‌ر و نه‌گهریش پیچه‌وانه‌ش بوو، نه‌وه کاته رپه‌وه‌یی راسته‌قینه، به‌ره‌و خواناسین ورده‌کاربانه‌تر ده‌بن.

تۆبه و گه‌رانه‌وه

دیاره، له‌ خویایی بوونی شیخی سه‌نعان، وه‌ک خواپه‌رست، وه‌ک خاوه‌ن موریدی زۆر (گومرایی)، به‌زیانی گه‌رایه‌وه و له‌ کۆتاییشدا، نه‌وه زیانه‌ی به‌ره‌و باشتترین ناسینی خوا، گه‌رایه‌وه و به‌ره‌و سوود وه‌رگرتنی دینیش کۆتایی پی هیترا، له‌گه‌ل کامه‌رانی ئاکامی به‌یه‌ک گه‌بشتنی دوو سه‌رۆکی دیاری دینی، گویا ده‌رخستنی نه‌وه‌ی که له‌ نه‌نجامدا ده‌بی دینی ئیسلام بی‌به‌دینیتی نیتوان میلیله‌تانی که سه‌ر به‌دینی جو‌راوجۆر بن.

زیره‌کیی (ته‌رسا) ی گاور (گه‌بر)، وه‌های له‌ شیخی سه‌نعان کرد، که شیخ، جگه له عیشقی ته‌رسا (ته‌رسا) په‌رستی، بی‌ره‌هی شتیکی دیکه نه‌کاته‌وه و نه‌مه له لایه‌که‌وه، له‌ لایه‌کی تره‌وه، شیخی سه‌نعان بتوانی به‌رگه‌گرتوو و هه‌ناسه‌دریژتر و

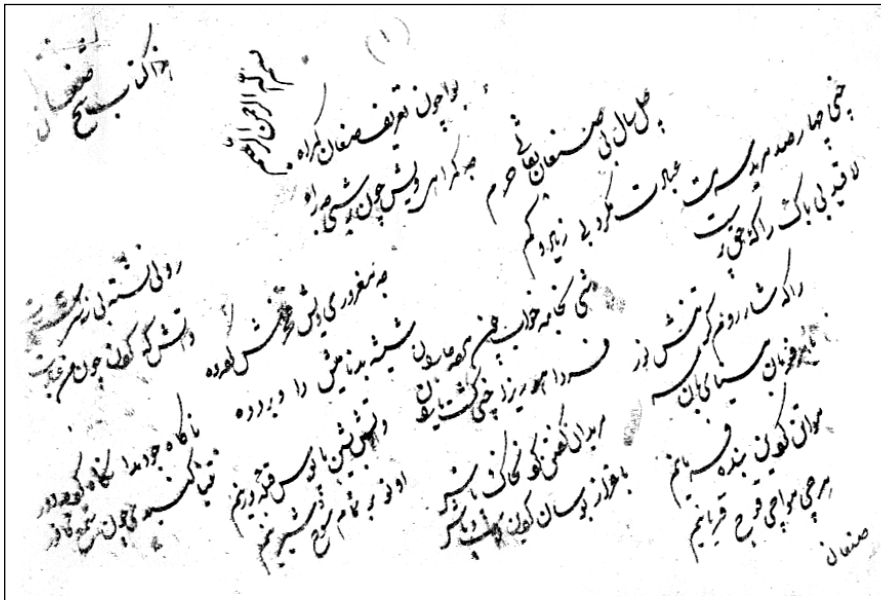
کۆلنه‌ده‌تر و دل‌سۆزتر بنوینن.

له‌ گۆشه‌ی موریدییه‌وه، دۆعا و لی پارانه‌وه‌ی یه‌ک که‌سه‌یی بی‌ده‌نگ و بی‌سه‌دا، ناتوانی نه‌نجام به‌ده‌سته‌وه بدات و به‌ ئاکام بگات و کووره‌گرتنی زه‌مه‌مه، یه‌کێکه له ره‌ویه و ره‌وشتی زه‌رده‌شتی و له‌ ئیسلامیشدا، له‌ سۆفیگه‌ریه‌تی و ده‌رویشگه‌رییه‌تیدا، نه‌وه ره‌وییه و ره‌وشته هه‌ر به‌رده‌وامه. تۆبه و گه‌رانه‌وه‌ش سوودبه‌خشه.

شاعری نه‌م داستانه‌شیعرییه، تیکه‌لاوی له‌ نیتوان زه‌رده‌شتی و دینی عیسا‌ییدا ده‌کات و (ئاگر) و (مه‌جووس)، تیکه‌ل به‌که‌نیشته (کلیسا) ده‌کات، یان مۆزیکاره‌نایی، به‌گۆشه‌یه‌ک له‌ گۆشه‌کانی دینی عیسا له‌ قه‌لم ده‌دات!!

شایانی باسه، عه‌تتاری نه‌یشابووری به‌هۆنراوه‌ی فارسیی سه‌رگۆزه‌شته‌ی سه‌نعان و ته‌رسای له‌ قالبی سۆفیگه‌رییه‌تیدا، گرتوه‌ته‌وه و دیمه‌نکی رازاوه‌ی به‌گۆشه‌ی تۆبه و گه‌رانه‌وه، به‌شیخ و به‌مورید، به‌دل‌داری پاک و بی‌گه‌رد، به‌لیبووردنی خودا، داوه و بی‌گومان نه‌مه‌ی ئیتره ئیله‌هامیکه و وه‌رگه‌راوه و دووریشه له‌وه‌وه که وه‌رگه‌پران بی، هه‌روه‌ک هه‌ندی ده‌مه‌به‌تال، بۆی ده‌چن!

هه‌ورامانی

شیخی سهنعان

بوچوو ته عریف سهنعانی گومرا
جه گومراهی ویش، چون بهرشیی جه را!
چل سال بی سهنعان، جه قاپی حهره
عیبادت مه کهرد، بی زیاد و کم
چه نی چوار سهد موریدی سهرمهست
لاقهید و بی باک، راگهی هه قهه رست
رۆیی نیشته بی، نه سهه سه جادوت
واتش: کتی که ردهن، چون من عیبادت!
جه مه غرووری ویش فه خرش که ردهوه
شیشهی به دنامیش، دا وه به ردهوه
شیی نه جامهء خاب، چون هه رده جاران
دیش نه خاب دا، چه نی گشت یاران!
راگهی شاری رۆم گرتنه نش نه وه
به سوژ مه گیلۆ، پهی دییهن دولبه
ناگا، جه وه دم دا، نیگا که رده جه دوور
ته نیا گونبه دی، چون شه معی کافوور!
بشین، وه بابۆس، قیبله ی وه رینم،
شای نۆبه نه مام، شوخی شیرینم
موریدان که فتهن گرد، نه خاک و پاش
وه ته عزازه وه مه که ردهن سه ناش
مه واتهن، گردین، بهنده فه رمانین،
هه رچی مه واچی قوچی قوربانین!
سهنعان ئید ئه ژنی خیتزا به دلشاد
واتش: ئه ی یاران، هه رچی بادا باد!
جه که عبهی شهریف، هیمهت خواهی که رده،
چه نی موریدان، روو به را، ئاوه ردا!

روو نییا، به رای بیابانه وه،
وه ئاه و ناله ی، بی سامانه وه،
هه ردهم مه واتهن؛ یارانی هامدم
که هی بو، بالای دۆس بوینۆم به چه م
تا، یوان، وه پای عالی دره ختی،
دیشان دیارهن، **قه لاجهی سه ختی!**
جه دوور مه دره وشا، چوون شه ماله ی نوور
شهو ق مه دۆ، جه دوور، چوون شه معی کافوور!
موریدان واتهن: ئه ی شیخی سالار،
قه لاجهی عه زیم، جه دوور دا دیار!
هۆرتزه بشین، وه پای قه لاه،
ئه و قه لای عه زیم، دوور جه به لاه!
سهنعان ئید ئه ژنی، هۆرتزا وه پای،
چه نی موریدان، روو نییا، به را!
تا، یاوا، وه پای، قه لاجهی دولبه ر،
ویش، وست نه رووی خاک خاکش که رده به سه ر
وات: ئینه یاگهی دین و دنیا مه ن،
نه زه رگای شهریف، ماجه مین جامه ن،
ئیدهن ئه و مه کان دییه نم نه خاو
ئه سرینم په ریش، کول به سته ن به تاو!
هه م ئیدهن په ریش، گرگرا نه ن،
مه کانی ماوای دیده و گیانه ن!
هه ر ئیدهن جه شه وق دیدارش مه ستم
خوشا، به حال م، یاوا به ده ستم!
به تاقی ئیدهن، که عبه ی مورادم
مه نزلگای شهریف، سه روی ئازادم
په ی ئید جه زه مزه م، هۆر گیللام به تاو
په ی ئیدهن چند شه و نه که رده نم خاو!

دايم خۆراكم قنلياتى خەمەن
 پەي ئىدەن دايم، كارم، ماتەمەن
رەھبانا، بە تاو بەردشان ئەحوال
 دەر ساعەت، وەلاي **تەرساي** سۆسەن خال
 واتشان: شەخسى جە موسولمانان
 مەكەرۆ زارىي و شىنى بى سامان!
 ديارەن، چمان بى قەرارىيەن
 دل زەلىلى زام دوورىي يارىيەن
 ئەسرین، جە ديدەش، چون سەيل مەوارۆ
 ديارەن، چمان، عەشقى تۆ دارۆ
 تەرسا، ئىتر ئەژنى خىزا بەسەد ناز
 چەنى كەنيزان، ئاما، بە دلواز
 ئاما، بە ياگەي بەرزە ديارى،
 ديش شەخسى، بە تاو مەكەرۆ زارى
 ريش وینەي، قاقوم، نادەي شاران
 مەكەرۆ، فریاد، نەسەر دياران!
 چەنى چل مورید، مەستی دپوانە
 جە رای نادانیی شەيدای زەمانە
 ویتل و ھەراسان، چوون ئاھووی، تەتار
 بى خورد و بى خا و عاشق، بە دیدار
 بە تاقي زاناش، شىخی سەنعانەن!
 شىخی ئەكابر، گرد موسولمانان
 چوون شەمسى خاوەر، سەرکیشا وە بەر
 واتش: ئەي سەنعان وەش ئامای بەخەیر
 نا غافل سەنعان، ديبيا، وە لاوہ
 ديش، دین و دنياش، مدران وە پاوہ!
 ھۆریتزا، وەپا، سوجدە بەرد وەنەش
 تەرسا، جە رووی ناز عەلەیک داپەنەش

رۆخ ماللا، نە خاک پیری ئەندو بار
 واتش: ئەي نازار، زینھار سەد زینھار!
 من شىخی سەنعان، مەواچان، نابم
 ئەگەر قەبوول بۆ بەندە، فرمانم
 پەي تۆ ئەراگیتل دەورەي زەمانم
 پەي تۆ خاكستەر، بوولى بانانم
 پەي تۆ بىزارم جە قەوم و خویشان
 ویم كەرد وە سەرگەرد راگەي كەشيشان
 پەي تۆ و بەردم، جە كەعبەي شەریف
 ئامام ئاستانەت، وەپای ویم زەریف
 پەي تۆ شەو تا رۆ، شین و زاریمەن
 پەري تۆ، دايم بى قەرارىيەن!
 پەي تۆ نەجەرگم زوخا و سەرکەردەن
 پەي تۆ، ویم بەردەن، شەرارەي مەردەن
 بە چندی وەختەن نەكەردەنم خا و
 پەي تۆ دەروونم، گر بەستەن بە تاو
 پەي تۆ، جە گیانی شیرین و بەردم
 نیگا كەر، بەرەنگ، روخساری زەردم!
 دەخیلم، ئەي ماھ، شەمسى خاوەری
 رەحمى بە سككەي سفیدیم كەری!
 بۆ، تۆ، بە حاجەت، یانەي کلیسا،
 بیەخشم بە لوتف، ئەنفاسی عیسا!
 با رەحمی خەیرت، بىۆ بەحالم
 خەیلیوون پەري ديبەنت، عەبدالتم!
تەرسا، ئید ئەژنى، زەردەش بەردەوہ،
 بە و لەعلی لەبان، (ماء الورد) ەوہ!
 واتش: ئەي سەنعان، پیری ئەندوبار
 ئازارت كیشان، پەري ديبەن، یار

به لَام قه بیحەت، پە ی شەخسێ چون تۆ،
 خە یالانی خام، نە دل، باوەرۆ!
 تۆ شیخی سەنعان، موسولمانانی
 ئە کابەر زاده، عە زیمولشانانی
 ئیسە، ناشقی، بە تۆ یانی چیش،
بشۆ، ماوای، ویت، پیری دەروون پیتش!
 مە کیشە پە ی من، هە ناسانی سەرد،
 چە خە یرەن، وادە ی جوانیت، ویرەد!
 تۆ پە ی من، تازە وە شە یدە مە بیی
 نە ی سەر وە ختە دا، زوو ریسوا مە بیی!
مە کیشە نازار، سوود مە دارۆ پیت،
چە نی موریدان، شو، بە یانە ی ویت!
 تۆ شیخی کە بیەر، دینی هە قپەرست،
من گە بری تەرسا، مە ستی مە ی پەرست!
 حە رفی مە و اچوون، تۆ مە بە دلگیر،
 نە مام کە ی بییەن، گرۆ ی داری پیر!
 من بازی شە ش دانگ، تە واری سە رمە ست
 مەر بییەن، پە ی تۆ، ویم کە روون پا بە ست
 با، ئینسافت بۆ، ئە ی شیخی کابەر
 من نۆ نە مام، تۆ داری بی بەر
 هە نی بە ی تە ورە، مە کەر گفە توگو،
موسولمان، چە نی تەرسا، کە ی مە بۆ!
 ئە مچار تۆم بە خشا، بە دینی عیسا
 بە نالە ی ناقووس، بانگی کلیسا!
 وەر نە مە واتم، من بە را هبـانان
 کە رات، بە عیبرەت، گرد موسولمانان
 سەنعان، ئید، ئە ژنی دل ئاوەرد بە جۆش،
 واتش: ئە ی تەرسا، مە ستی بادە نوّش،

تانە مە دە ی لیم، سککە م سفیدەن،
 ئەر سەد سفیدەن، بە تۆم، ئومیدەن!
 تایە، جە کە لان، سیای ئە شەد بۆت
 پەر وەر دە ی سۆسەن، پای توغرای لیمۆت!
 وزی نە گە ر دەن، عومری ویرە دەم،
 تە جدید بۆ، پە ی دە فە هونوان وەر دەم!
بە لکم، جە بۆ ی زولف عە نبەر بۆ ی دولبەر
 تافی جـوانیم، باوەرۆ، ئە و بەر!
 بە لکم عیشقی تۆم، جوان کە ر دە بۆ،
 شە رابی عیشقت، پە نە م وەر دە بۆ!
 واتش: مـه و اچوو، بریژان هوونت
 جە ی زە ید، کە ران، ئاوارە ی توونت
 سەنعان، وات: پە ی تۆ ویرە دەم جە گیان،
 جە کە عە بە ی شەریف، ئامام بە ی مە کان،
 رازیم بە مـه ر دەن، نە ک ئی ژیانە
 هە ر دەم، مە دە ی لیم سە د تیروتانە،
 عیشقی تۆ بییەن، وە پاپیچی پام
 خورد و خاویە کسەر، لیم بییەن حە رام!
 پە ی چیش ریسوایی مە کە ری پە ی ویت،
 عالەم گرد زانان، سەنعان بییەن شیت!
 ئە وسا، من کە فتم بە ی ماجەر او،
 چاوی ریسواییم شی، بە دماو،
 ئە و رۆ، من ئامام، جە یانە ی ئە لـلا
 تە پـلی بە د نامیم، نە عالەم، ژینا،
هۆرگیتلایم نییەن، من جە ی مە کانە،
مە بو، وە سەر گەرد، بت و بتخانە!
 بە ئە برۆ ی کە مان، قە لە م کە شیدەت،
 بە نە قشی موژان، شانای دوو دیدەت،

وه ئەفشانی زولف، سیای چین چینت،
 پیچ وەردەن، نە دەور گۆنای جەمینت!
 وه گۆنای گولپەنگ، بەدری مونیرت،
 بە شەعشەعی شەوق، رووی عالەم گیرت،
 بە دورجی یاقووت، پەر، جە مرواریت،
 بە خاالی هیندووی بەرزى دیاریت،
 بە چای زەنەخـدان، تورنجی زەردت
 بە گەردەنی ساف، مینای بی گەردت،
 بە سینەى بی خەوش لیموانی زەرد،
مەدام، بە شەونم، قەترەى (ماء الورد)
 وه دیزی بالایی سـوـوـهـیل رەژیدەت
 بە تاقى ئەبرۆی قەلەم کەشیدەت،
 بە گشت، سەوگەند بۆ، دەستی من پیتو
 گرفتاری تۆم، شای شیرین، شیو!
 باقى ئیختیار، بە دەستی ویتەن،
 هەرچی مەواچی، سەرم، نە ریتەن!
 عیشقی تۆ بییەن، وه پاپیچی پام
 حاالی من ئیدەن، عەرز کەردم، تەمام!
 هۆرگەردم نییەن، نە قەسری دلدار،
 ئەر سەد بوچی، کەرام سەنگەسار!
 تەرسا، ئید ئەژنی، زانا، بە تاقیی
 عەقل و هۆشی شیخ، نەمەندەن، باقى!
 ناشوفتەى عیشقەن، نەدارۆ عیلاج،
بە ئیخلاص نییان، قەلەم نە رووی عاج!!
 واتش بە سەنعان: ئەى پیری کامل
 ئەگەر تەماتەن، مراد، بۆ حاسل
 ئەو وەخت چەنى من مەیاوی بە کام
 بە دلوازی ویت، مەنیشیی، جە لام

ئەوێل: بنۆشە، جورعەى جامى مەى،
 بە یادی دەوران، کەیانانى کەى!
دووهم: کیتابان قورئانت یە کسەر،
 بسۆچنە، جە لام سوجدە، **وه (بت) بەر!**
سێیەم: چەند وەختەن، من بی شوانم
 بۆ، چندی، لوو، چەنى خووگانم،
 هەرکەس نە رای عەشق مەبۆ گرفتار
 مەبۆ، بکیشۆ، جەفای رۆزگار!
 تاکە نە کیشی جەفای رۆزگار
 کەى مەبیى، پشتان، بەژنی بالایی یار!
بە (دار المجوس)، بە کوورەى زەمزەم
 هەرچی، مەواچان، بی زیاد و کەم،
 بە ئەوجی کلیسا، بە یانەى حەرەم
 بە دین و ئایین، عیسای بن مریەم
 وەختی سوجدەت بەرد بە رووی بتخانە
جە دینی رەسوول، ویت کەرد بێگانە
شەرت بۆ، چەنى من بیایى بە کام
بە دلوازی ویت، بنیشی وەلام!
سەنعان، وات، پەنە: بەندە فرمانم
 هەرچی مەواچی، قوچی قوربانم
 تەرسا، جامی مەى، گرت بە دەستەو،
 بە سەد لەنجەولار، دیدەى مەستەو!
 بەردش پەری شیخ، بە دلوازەو،
 واتش: بنۆشە، بە رووی نازەو!
 سەنعان، هۆریتزا، جامش سەند نە دەست
 بۆسا، یاگە دەست، نیگاری سەرمەست!
 موریدان، تەمام، ئامان، بە فریاد،
 واتشان: ئەى شیخ ساحیب کەرامات!

خودا خهیرت دۆ، ئینه جه فیکره،
 هۆرئزه، بشین، یه وادهی زیکره،
 وات به موریدان: پاسه بییهن کار
 هۆرگهردم نییهن، نه پای قهسری یار،
 ئه ر دولبه ر کۆره، منیچ هم کۆرم
 وهس بدهن تازار، هم جه فا و جه ورم
 یه کئی وات: ئه شیخ هه ریسوا مه بیی
 په ی دییهن، دولبه ر به ته رسا مه بیی!
 وات: دینی ته رسا، که رده نم قبوول
 ویه ردم جه دین، خودا و هم ره سوول
 یه کئی وات، ئه شیخ، مه ر نم زانی،
 ئیمان مه وره شی، زیننار، مه سانی!
 وات: ئه و رۆ جه دین، ئیمان ویه ردم
 دل به غه مزه و ناز دولبه ر، سو په ردم!
 یه کئی وات: ئه شیخ دۆزه خ نه راته ن،
 هۆرئزه بشین، واده ی سه لاته ن!
 واتش: جه ئاهم، ئاهیر مه خیزۆ
 شه راره ی دۆزه خ، جه من مه بییزۆ!
 یه کئی وات: ئه شیخ خودات شی بی جه ویر
 مایل بیت وه دین، ئه و ته رسای بی پیر،
 واتش: خودای من دییهن دولبه رهن
 ئیمانم، جه لای ماهی نه نوهره ن!
 یه کئی وات: یه کسه ر، خودات، شی بی جه یاد
 نییه نی نه فیکر، ویرد و ته سبیحات!
 وات: ته سبیحاتم، ئه و رۆ، شی بی نه مشت،
 یاوام، وه قاپی، کلیسا و که نیشت!
 ئه و رۆ به ر که ردم، هه وای ته سبیحات،
 جه که عبه ی شه ریف، ئامام، به ی ولات!

یه کئی وات: ئه شیخ که راماتت کۆن،
 خوئی رای سیرات، مه کافاتت کۆن!
 وات: جه مه کافات، من نه داروون باک
 بیزارم، جه دین، پادشای له ولاک،
 یه کئی وات: واده ی ئه لالا و نه کبه رهن
 واتش: ئه کبه ردم دییهن دولبه رهن!
 یه کئی وات: علمت یه کسه ر شی بی جه یاد
 واتش: نه رای دۆس، هه رچی بادا بادا!
 یه کئی وات: ئه شیخ واده ی نمازه ن
 یه، واده ی سو جده ی، ئه و بی نیازه ن،
 واتش: من سو جده م وه بت ئاوه رده ن،
 ته رکی ته مامی مه قسو ودم که رده ن!
 یه کئی وات: ئه شیخ یه واده ی زیکره ن
 بکه ر ئیستیغفار ئینه چه فیکره ن!
 وات: کووره ی زیکره چنگ و رو با به ن
 ئیستیغفاری من، شیشه ی شه رابه ن!
 موریدان، زانان، حالش په شیوه ن
 واتهن، به تاقیی، یه کاری دپوه ن،
 یه کسه ر روو که رده ن، به که عبه ی موراد
 واتشان: ئه شیخ بنیشه وه شادا!
 شیخ دیی، که یاران، جه لاش بین ره وان
 کی شا له به ها، باده ی ئه رغه وان،
 هه رچه ند خه لایق، که رده شان، مه نا
 قه ولی که س نه که رد، **قورئان**، سو چنا
 دینی ته رسا گرت، وه ر نه دا، نه مشت
 روو که رد وه قاپی کلیسا و که نیشت!
 لووا، وه پای (بت)، سو جده ش به رده وه
 مالاش، به گۆنای، رهنگی، زه رده وه!

واتش: جه خودای گهر دوون و بهردم
 روو نه ئاستانهی بتان، ئاوهردم!
 ئهر سه د من عاسیی، شهرمه ساره نان،
 پهی دییهن دولبهر بی قهرار هنان
 مه یۆ، جه لاشان، موراد بۆ حاسل
 هیجرانی دووریش، نه بهروون، وه گل
 ئیید واتش خه رقهش، جه بهر کهندهوه،
 پهخش دا، به لا، ته سبیح شه ندهوه!
 دل بهستش وه بت، بهرشیی نه رای دین
 رههبانان، جه شیخ، کهردهن ئافهرین!
 زنارش، بهست، وینهی، رههبانان،
 زار زار، مه گرهوا، نه پای، بتخانان!
 بهرشیی، جه میللهت، خودای رهیبانی
 بهخهش، دا، وه لا، وینهی نه سرانی!
 مه ناشان، مه کهرد، جه ئاه و زاری
 کهردشان، چه نی خوگی پهرواری
 تا، وادهی هفت سال، شوانی مه کهرد
 دایم، مه کیشا، هه ناسانی سهرد،
 شوانیی مه کهرد، تا به خوژئاوا
 مه شیی به یانان، په ری، مالتاوا!
 دولبهر، بهو له نجهی، بی، ئه ندازهوه،
 سه نعانش، مه نیا، به رووی نازهوه!
 (دولبهر بهو له نجهی خه رمانه وه)
 (سه نعانش، مه نیا، به رووی خوانه وه)
 رو چه نی خووگان، شهو نه پای هه سار
 زار زار مه گرهوا، جه هیجرانی یار!
 چند سال، بهی دهستوور سه نعان دا به سهر
 مهستی (لا یعقل) جه عیشقی دولبهر!

بشین، به سهروهخت، جه رگهی موریدان
 شین وه دماوه، خاتر په ریشان،
 هه رچل موریدان، روو نیان بهرا
 به لغاریشان دا، تا خانهی خودا!
 هه رکهس مه په رسان، جه سه نعان خه بهر
 جه گومراهیی ئهو مه واتهن، به کسهرا!
 واتهن، به تاقی عیشقش هانه سهر
 عیلاجش نییهن، پهی دییهن دولبهر
 مه گهر لوتفی هه قق بی اووش، به داد،
 وه رنه عیلمی شیخ گرد لووان، وه باد!
خه لیفه ی عهزیم شیخی سه نعان بی،
 ساحیب عیلم و فه زل جاو و مه کان بی،
 چند ساله ن لووان، عه زمی سه یاحیی
 بی خه بهر جه کار کهردهی ئیلاهی
 ناگا، پهی ته قدیر راش کهفت وه حیجاز
 موریدان، ته مام، ئامان، وه پیشواز
 ئه حوالی سه نعان، په رسا، جه یاران،
 جه دیده رتیزا، ئه سرین، چوون باران!
 گوزارشی شیخ عهرز کهردهن، جه لاش
 جه وده ما لان، روخ نه خاک و پاش
 تا ییاوان، به شار، که عبهی موعه ززم
 وزووه، تازه کهرد به ئاوی زه مزم
 روو کهرد به هه رهم سرپوشی سه تتر
 کهردش ستایش، پادشای غه ففار،
 روو مالا نه خاک، کهردش موناجات
 نالا، نه ده رگای (قاضی الحاجات)!
 واتش: یا که رهیم که رهیم داره نی
 ئاگات، جه به ندهی شه رمه ساره نی

باجه تى خودا و حه زره تى ره سوول
 ئىستيدعاى به ندهت، بکهره قبول!
 سه نعان خه لاس كهى جهى ماجه راوه
 جه گومراهيى، به رشو، به راوه!
ئيدش وات: لالا، تا به خورتاوا،
دوعاش، به هدهف ئىجابهت، ياوا!
 فارغ بىي جه هوش، جه سوجده به ردهن
 زاناش، به ته سريح، به خاوش به ردهن
 واتش: بيدار به، ئهى يارى غه مخوار
 دوعاش قبول كهره سيريپوشى سه تتار
 هورتيزه بشين، تا به شارى روم،
 بياوين، به داد، شىخى تاخر شووم!
 عابد ئيد ئه ژنى، له رزا، ست پيزا،
 جه خاوى شيرين، دهر ساعهت خيزا!
وات به موريدان: بشين به راوه،
ئينشاللا كهرين، پهشت به خواوه!
 به ته و فيقى ههقق بيناي بانى سه ر
 جه كووردهى فرقان، ماوه رووش وه به ر
 ياران واتشان: به نده فه رمانيم،
 به ندهى كه مته رين، شىخى سه نعانيم،
 جه كه عبهى شريف، هيممهت خواهيى كهره
 چهنى موريدان، روو به را، ئاورد
 چهن شهوان و رو، كهردشان يولغار،
 تا، ياوان، وه پاي قه لچهى كوففار
 ساتى جهو مهسكهن، نيشتهن به زمين
 كهردشان ستايش جه هان ئافه رين
 خه رقهى ره هبانان كهردهنش نه وهر
 مه گره وو، به زار، جه عيشقى دولبه ر!

زنارش به ستهن، چهنى كه شيشان،
 رهنك زهره و زايف، خاتر په ريشان!
 شين به نه زدى نهو موريدان يه كسه ر
 سلام دان وه نهش، مدران وه رانوه ر
 نه دهورى سه نعان، گردين، به ستن كو،
 خيزا، جه ياران، زايله لهى، بى شو!
 خه ليفه واتش: ئهى شىخى كامل
 پهى چيش كهفته نى نهى فيكرى باتل!
 پهى چيش دينى ههقق وهر مهدهى جه دهست
 مايل بيت، وه دين، ته رساي بت په رست!
 جه كه عبهى شريف، جه چه شمهى زه مزهم
 ئاماي بهى ولات، پهى دينى، مر به م!
 كو، زيكر و ته و حيد، كو، ته سبيحات،
 كو، ئه لالا ئه لالا، سووزى، نمازت!
 كو، ياهو ياهو، سووزى سه لاتت،
 كو، وادهى ته كبير، وه قتي نمازت
 كو، ويرد و نه وراد، هه رده جارانت،
 كو، دهست به دوعا، چهنى يارانت
 خوڤى عه رسات، مه ردهن نييه ن پيت!
 ئهى شىخى كامل فيكرى، كهر پهى ویت!
 دنيا، فانبيهن سوود نه دارو پيت
 خوڤى، كهر، جه ههقق، مردن هانه ريت!
 چه، نيسبهت، دارو، به تو، عيشقى يار
 عه يبهن، په رى تو، ئهى شىخى سالارا!
 عيشقى ههقق خاسهن، نه دهروونت بو،
 نه ههردوو دنيا، ره نهموونت، بو!
 جه عيشقى ته رساي مه ستنى مه يبه رست
 په رى دييه ن يار، خوداش شو نه دهست!

یه کئی وات: به زات دهه ندهی داوهر،
 راگهی شاری رۆم، مه گیروو نه وه!
 یه کئی وات: جه دهست تانهی مه ناومین،
 منیچ تا مه شوون، به شاری، غه زنهین!!
 یه کئی وات: یاران، ئەمجار به تاقی
 مه شوون به راگهی شیروان شماقی!
 یه کئی وات: جه دهست تانهی که شیشان
 مدارام نییهن، تاوه کرماشان!
 یه کئی وات: مه شوون، تا وه شاری فارس
 مه وینوون، وه چه م یاوه رانی خاس!
 یه کئی وات: مه شوون، تا به ئەسفه هان،
 په نا، مه به روون، به زاتی سویحان!
 یه کئی وات: مه شوون تا شاری به غداد
 چهوگه مه نیشوو، هه رچی، بادا، بادا!
 یه کئی وات: یاران ئەمجار به زهروور
 مه بو من بشوون، تا به نهیشاپوور
 یه کئی وات: جه دهس شیخی موشه وهش
 مه شوو، تا به شار چین و هم **حه بهش!**
 یه کئی وات: مه شوو، تا به سه بزهوار
 جه تاو و تانهی ئەی قهومی کوففار
 ئەلقیسه، یاران هه ریهک به شاری،
 هه ریهک روو که ردهن، به سه ر دیاری!
 خه لیفه واتش: ئینه چه فیکرهن،
 هۆرتزدی، وه پا، یه وادهی زیکره!
 وزوو، تازه که هین، به ئابی زولال،
 بکه ری، نمای، خـوای، لایه زال!!
 ئەوسا، کوورهی زیکر، بگیـری پهریش
 به لکو ببو رام، شیخی دهروونریش!

به لکم جه ئەلتاف جه هان ئافه رین،
 سه نعان باوه رمی، هم نه راگهی دین!
یاران واتشان! هه ر ئیـدهن سه لا
 په نا، ببـه رمی، به زاتی ئەللا
 دهر ساعهت خیزان، گرتشان، وزوو
 وه ئیخلاسی پاک، به هه قق که ردهن روو!
نیشتهن وه پای زیکر جه رگهی موریدان
 که ردهن ستایش، پادشای سویحان!
 جه نالهی یا هوو، یا هوو یا مه ن هو
 کززه کهفت، نه جه رگ سه حرا و کهش و کو
 مه لان گرد به کجار ئامابین به وار
 مه دهوش بین، به زیکر پادشای جه بار
 هه ر جـانـه وه ری، نه و دهشت و دهردا
 خرۆشان، به تاو، ئامان، جه سه ردا،
 تا، یاوان، به لای کوورهی موریدان
 سه دهق مه واتهن، به زاتی سویحان،
 خووگان ستیزان، ئامان، به یه لغار
 سه رسام بین، جه نام، پادشای غه ففار!
 له رزان، جه هه بیته، کوورهی زیکره وه
چه م نیان، وه هم، شین نه فیکره وه!
سه نعان، ئیـدهش دیی، دل ناوهرد به جوش
چه م نییا، به هم، دهردهم شیی نه هوش!
 چون، ئاما، به هوش بانگش، نه وهردا،
 خاکی رووی زه مین گشت که رد به سه ردا!
 زار زار مه گره وا، جه شه رمه ساریی
 دهست به رد په ی حاجات، نه دهرگای باریی
 مه واتش: یا ره ب تویه و ئەسته غفار،
 بوهر، جه ته قسیر، به ندهی شه رمه سارا!

جه خواجه كهره، جه بنده ته قسيير
 غه فوو كهر تۆنى، پادشاي كه بيرا!
 سيواي، جه تۆ، كين كهرهم بي شمار،
 بيه خشو، گوناي بندهي شهرمه سارا!
 پهي چيش، كه مه عبود كهره دارهني،
 ناگا، جه بندهي گوناهاكارهني!
 با ره حمت ببو، بهي حاله تمه وه،
 پهي سكهه ي سفيد خه حاله تمه وه!
 جه دهرياي عوسييان، باوهريم وه بهر
 عه فوو كهر تۆنى، چهنى ته وانگه را!
 ئيدش وات: **زنار جه بهر كهنده وه**،
 ههردوو دهستش گرت، غه رقهش شه بنده وه!
 روو مالا نه خاك، لووا، به سجوود،
 مه گره وا، به زار، نه دهركاي مه عبود!
 ليش تاما، نيدا، نه دهركاي باريي،
 واتش: ئهي سه نعان مه كهره زاريي!
 مه لايك ته مام، تامان، نه خرؤش،
 ئانا، **عه فوت كهره**، سه تتاري سيريپوش!
 سه نعان، ئيد ئه ژني، هوژيزا، وه پا،
 وات به موريدان؛ با بشين، به را!
 په نا، به دهركاي بي نياز به رمي
 زيكري ستايش، به جا، باوهرمي!
 خه ليفه و موريد، شوكرانه كهره دن
 ديسان، روو په رتي كه عبه ئاوهره دن
كه شيشان، خه بهر، پهي **ته رسا** به رده دن
 واتهن: شيخ سه نعان، روو به را كهره دن!
 گرپا، جه هه بيهت، سوژيا، وينه ي نوور
 جه شهوقي له قاي پادشاي غه فووور

جه گومرايي وئيش، له رزا، ستيزا،
 ئه سرين، چون دانهي مرواربي ريزا،
 جامي بادهي ناب، جه دهس شه بنده وه،
 كورپهي هه يتاران، به كيهك كهنده وه،
 ريحان كهره دي، وه په رچيني گول،
 په يا پهي مه كهنه، وه بي ته حه ممول
 واتش به دايه، ماهي بي نه نديش،
 چيش كه روون، چهنى سه نعانى دلپيش!
 ماچان، هه م لووان، به ديني وئيشان
 مه علوومهن، جه من دهروونش ئيشان!
 پهي من بي زارهن، جه ديني ره سوول،
 من به خواجهي وئيش، چند سال كهره قبول!
 پهي من نه و سوجهش وه بت به رده وه،
 پهي من تهركي مال، كه عبه كهره وه،
 پهي من، بي زار بيي، جه قه وم و خوئشان
 پهي من، چند عه زاب سياسهت كيشان،
 پهي من چهنى خووك كهره دش شوانيي،
 په ري من پؤشاش خه رقه ي ره هباني!
 په ري من جه گيان شيرين ويه رده دن،
 پهي من چند جه فاي بي سوودش به رده دن
 شيبى نه راگه ي هه قق، چون نه بيش عيلاج
 مه شوون، وه دماش، بي زارم، جه خاج!
من، جه بتخانه ي، كوئسان، ويه ردم،
 روو نه ئاستانه ي، خوداوه ند، كهره دم!
 به لکم به حاجهت، ره سوولي سه روهر،
 عه فوووم بكه رو، خوداي باني سه را!
 مه عبود نه و كه سه ن، گومكه رده راهي
 بيه خشو گونام، لوتفي نه لاله ي

بت-پاره چون سەنگ، چیشش مێ جه دەست
 سەد نەعلەت، بە دین تەرسای بتپەرست!
 مەشوو، با بەسەر سەرچەشمە ی زەمزەم
 بەلکو، چەنی ئەو بیئاوین، بە هەم!
 ئێد وات و خیزا، وینە ی سەولێ تەر،
 روو نیئا، بە را، بیئاوانی بەر!
 دایەو کەشیشان، کەفتەن، وە دماش،
 وە ئەعزازەو، مەکەردەن، مەناش!
 دایە وات پەنەش: ئە ی ماھی تابان،
 ئینە چە فیکرەن، بە خاتەر، یاوان!
 مەر دینی عیسا، وەر مەدە ی جه دەس،
 مەشیی وە راگە ی دینی هەقپەرس،
 عەببەن پەرتی تۆ هومە یلای پەری،
 پەری راگە ی هەقق، جه دین مەویەری!
 ئەری نەونەمام، نازداری باوان،
 مەر خۆفت نییەن، تۆ جه بتخانان!!
 مەرئەتەرسیی، تۆ جه کلیسا،
 بەر مەشیی جه دین ئەنفاسی عیسا!
 مەگەر فەرأموش، شیر ی سفیدم،
 هەنیی، کێ بەیۆ، بەجای ئومیدم!
 رەنجی چند سالا مەدەرە وە باد،
 هەقەسای مادەر، باوەرە، بە یاد!
 واتش بە دایە: وەس دەر ئازارم،
 جه دینی تەرسا، خەیلێ بیتزارم،
ئەمشەو مەرسوول، ئامان، نەخاوم
رۆشن بیی، جە نوور، رۆشنی چاوم،
 جە یانە ی تاریک، مە ئامام وەبەر،
 قایل بییم، بە زات، رەسوولێ سەرور،

مەبۆ حەرفی مە، **بکەران قبوول**
 گەردیمان بشین، بە دینی رەسوول!
 ئێد واتش؛ ئامما، تا بە لای یاران،
 مەرپیزا نە چەم ئەسەری، چون باران،
 کەفت نە دەست و پای شیخی ئەندوبار،
 واتش: ئامانەن، زینهار سەد زینهار!
 بۆ بە عیشقی پاک دەهەندە ی داوەر
 بیتزارم جه دین، موسوولمانم کەر،
 سەنعان ئێد ئەژنی، خەیلێ بی خۆشحال
 روو کەرد وە بارگە ی بەرزی لایەزال
 وات: شوکرم بە تۆ پادشای غەففار
 تۆ بەخشای گۆنای بەندە ی شەرمەسار!
 وەختی رەزات بۆ، حەیی لایەنام
 تەرسا، ماوەری بە دینی ئیسلام!
 گشت کەردە ی ویتەن، زاتی سویحانی،
 بە سەنعان، مەدە ی فەرەقی رەهبانی!
 جە مەغرور یی ویم، ئی بەندە ی بەخت،
 کەفتم نە سزای، مەینەتانی سەخت!
 شەیتان، بە رام بەرد فەخرم بەردەو،
 شیشە ی ناموسم، دا، وە بەردەو!
 تەقسیرم چیشەن، چکۆن تاوانم،
 کەردی وە چوپان، جەرگە ی خوگانم،
کەشیشان، دەر لاد، حازر بین جە لاش
 هەریەک جە لایی، مەکەردەن سەناش،
 بەردشان، وە شار قەسری زەرنگار
 بت و بتخانان، کەردەن، یەختەسار!!
 دولبەر، چەنی قەوم، خویش و تەبارش
 عیل و ئەحشامات، ناحیە ی شارش،

په ری نوقره ی خام کریا، زه ر ئه فشان
 کلید بهر ئاوه رد نه گهنج و په نهان
 بی هوش بیی کلید نه گهنجی دولبر،
 چون مه ستانی مه ست بهر ئاوه رد وه بهر!
 خارج بیی نه عیشق، شیی نه جامه ی خاب
 سه ر نییا، وه بان موته کای گولاب!
 جه لوتفی بیچوون ه یی لایه نام
 سه نعان، چهنی یار ویش یاوا، به کام
 (الحمده لله) باقی وه سه سه لام،
 خاتمه ی کیتاب، یاوا، به ئه نجام! (*)
 به لوتفی بیچوون، بینای بانی سه ر
 سه نعان، به دلوش هم، ئاما وه بهر
 پاشاه، با جه تی هم به ئیسمی زات،
 به نووری له قا، پاکی بی هه متات،
 به عهرشی عه زیم موقه ریباتت،
 به زیکر و ته وحید مه لائیکاتت،
 به غه فاری ویت، جه هان ئافه رین،
 به میعراجی خاس (ختم المرسلین)
 هم به شاهسوار، عه رسه ی لا (فتی)
 په ریش نازل بیی سه ووره ی (هل اتی)
 به سیدق و ئیخلاس ئه سحابانی پاک
 به سه وزی دهروون، شه هیدانی خاک
 هه ر وه ختی، یاران، مه نیشان، وه هم،
 مه وانان کیتاب، سه نعان، وه بی خه م،

به کتای بی هامتا، که ردشان قبول،
 ئیمان، ئاوه ردن، به دینی ره سوول،
 ئیمان ئاوه ردن، به خودای بی باک،
 ئیجاد کونه نده، نه چه رخی ئه فلاک،
 هه ققا، که مه عبود هم بی باکه نی،
 ئیجاد کونه نده، نه ئه فلاکه نی!
 به ئاین و دین، شه رعی پیغه ممر
 به ستشان نکاح، ماهی مونه ووهر!
 نازک مه هوه شان بی په روا جه خه م
 ده سته ی چویشان، دا به ده سته ی هم!
 مه گیلان هه ریبه ک چون ئاهووی ته تار،
 مه فنانان، وه ته رح، گولخونچه ی وه هار،
 سی شه بان و رو، شادیی، بیی، وه پا،
 به گشت جه ئه لتان، ئه شقای ئه لالا!
 سه نعان شان به رد، وه قه سری دولبر،
 هو ریزا، وه پا، چون شه مسی خاوه ر،
 داخل بیی، وه بورج، ماه و موشته ری
 لووا، وه بابوس هومسه یلای په ری
 سلام که رد وه نه ش، نیشته ن وه زه مین
 که ردن شوکرانه ی، ره ببولعاله مین،
 سه نعان ئیده ش دیی کوره ش، به تاو بیی
 بی سه بر و ئارام، ته وانا و تاو بی!
 گه نجوور، خه زانه ی، گه نجش، دا، به ده ست
 وینه ی نه قشی سیم، غه زاله ی سه رمه ست،
 کلید، بهر ئاوه رد، شه ند، به قوفلی زه ر
 په یدا که رد جه کان، یاقووتی ئه حمه ر،
به دلوازی ویش، ده ست.....
 ره وان که رد عه قیق سه مینته ر جه عاج

(*) دوو نسخه له سی نسخه، که له به رده ستمان دایه، ئا لیره دا، کو تایی بیان هاتووه، به لام نسخه ی
 سییه م، ئه م چهنه دیره ی له دووانه که ی پیشوو زیاتره، وا، بو ئاگاداریی ده یخه یینه روو، چونکه
 میژووی تو مارکرده وه ی رازی شیخی سه نعانئ تپدا به.

ههركهس، وه ئه لحه مد، كهوكه ب كهرو، ياد
 چهنى يارى وپش، بنيشو، به شاد
 تا قهرنى ئه يام، به دلوازش بو
 دولبه ر، چهنى ئه و غه مزه و نازش بو،
 مه حاجش نه بو، به هيچ نامه ردئ
 پهى جينهى دنيا، نه بوش رنگ زهردى
 دوعا، قبول كهرد به و ئه حه د ئامين
 به ته و فيقى هه قق بيناى بيه ته رين،
 به نوور ئوستادان، ساحيب عه قل و هوش
 نه واتهن، سه نعان، ته رساى مه يفروش
 سه و اى جه كهوكه ب، كه مينه ي كه متهر
 گه داي پاى دوكان، سه رافانى دهر
 نوكته سوخه نان، داناى عه قل و فام،
 به نده كه متهرين، هه ر ئيده، رجام،
 ئه رسه د خاكه سار، گردين شاهانم،
 كه لى ئاستانه ي ساحيب هوشانم،
 ئه ر سه هوش بو، بگيران ديققه ت،
 سه ئجيده ش كه ران، به رووى شه فه قه ت،
 عوزرى ته قسيرات، به نده ي كه مينه
 مه سمووع بو جه لاي ساحيب قه رينه
 په ي چيش كه دايم كارم ماته مه ن،
 ره فبيق و ئه نيس، ئه نيسم خه مه ن،
 مه گه ر به ئه لتاف، بيناى بانى سه ر
 بياوو، به داد كه مينه ي كه متهر
 وهرز بزنان، داناى هوشمه نه نده،
 ئه وان سلامت، من خه م گيانم سه نده،
 ئه گه ر بپه رسان، جه تاريخى وه خت،
 قه جه ر نيشته بى، به شاد نه رووى ته خت،

ههزار و دوويست، بيست و سى سال بى،
 فه تح عه لى شا، بولند ئيقبال بى!
 به شاد پادشاي مولكى ئيران بى،
 ره عيه ت، جه زولمش، يانه ويران بى!
 دروودى بى حه د و سه د هه زار هه زار
 وه قوبه ي په ر نوور سه يدى ته تهار
 ياره ب به حاجه ت، شه ريفى حه بيب
 دين و ئيمانم بكه رى نه سيب!

عدد تقصیر است بنده کینه
 بی پیشی که دایم کارم با من
 مگر با لطف بینی بان سر
 در روز بزبان دنا می شو مند
 اگر بر سپاه جبار خوست
 هزار دویست است در سال
 بش در پاشای ملک ایران به
 درود بچند صد هزار هزار
 و قبه بر کوه سید اطهار
 بارت با همی شریفی حبیب
 و بنو الیها لم بگری نصب
 گفت شش در پوم و شش
 کتاب شهر بیع انبیا است
 در حدیث

میژووی ههورامان

گولزاری ههورامان

ئەدەبیات

بەشی سییەم

نیشتمانپەرورەیی و سەرۆکپەرورەیی و لەخۆبوون و
خۆشەویستی راستەقینە (حەیدەر و سنۆبەر)

داستانی هیدەر و سنۆبەر

حهیدەر، که یه کیتکه له غولامه قزلباشه کانی ده می شاه عه بیاسی دووه می سه فه ویی، یه کیتکه ده بی له پیاوه نازاکانی کۆشکی شاهیی و به م بۆنه شه وه شا ریزی تاییه تی لی نه گری و پتر له وهش، خۆی به نه وه زای که یانی (له قه بی پادشایانی ئیرانی ره سه نه) ده زانی و شاش، له خۆی زۆر نزیک کردووه ته وه، له کاتی راودا، ههیدەر ریگا به دوای ئاسکیتکدا، ده گرتته بهر و ماوه ی شه و روژیک ده خایه نی و نه و جا، به تاقه سوار به تینوویه تی و ماندوویه تی ده گاته ده وار یکی ئالووالا. ئا له ویدا، ده بی به میوانی خانمی، که کچی شای کشمیر ده بی و پاش نان و خۆراک خواردنه وه و نوستن، وه ک میوان، ههز له و خانمه ده کات و داوای نه وه ده کات، که له گه ل خانم ئالوگۆری وشه ی خۆشه ویستی بکه ن و به لام نه نجامی نه وه، شه پ و بریندار بوونی ههیدەر ده بی.

سنۆبەر (کچی شای کشمیر) زۆر له خۆی نارازی ده بی که ههیده ری بریندار کردووه و بی نه وه ی نه نجامی بریندار بیه که بزانی بۆ کشمیر گه راوه ته وه.

حهیدەر بۆ نه سفه هان ده گه پرتته وه و شا عه بیاسی دووه م، که چاوی به جیگا برینی ههیدەر ده که وی، هۆی رووانی لی ده پرس و نه ویش جوانیی و شیرینی سنۆبەر و نازایی، بۆ شاه ده گرتته وه و شاش، به هۆی پیاوا هه لدا نه که ی ههیده ره وه ههز له سنۆبەر ده کات و ههیدەر به دواییدا ده نبری و ههیده ریش بۆ نه وی ده چی و به هۆی جه نگه وه، ده توانی سنۆبەر له گه ل خۆیدا، بۆ شاه عه بیاسی دووه م به یینی. به هۆی ژیری سنۆبهره وه و گفتوگۆی ژیرانه ی ره وانیه وه، وه ها له شاه عه بیاسی دووه م ده کات، که سنۆبەر بکات به کچی خۆی، بیکا به ژنی ههیدەر.

لیته دا، دهوری بیر و رازخوانیی پیشان ده دات و پیره ژن، دهوری ته گبیر و راویژکه ری فیلبازانه و وریایانه ده بیینی و زۆر و جهوری باوک و دیکتاتوریه تی به رامبه ر به ژن و به که نیشک، روون ده کاته وه، عیشقی یه ک لایی ناره وا و، دوو لایی دوو سه ره ی دلسۆزانه ی نه به زینراو پیشان ده درئ. نه مه له لایه ک، له لایه کی دیکه وه، ژیری و عاقلی شاه عه بیاس پیشان ده درئ.

زمانه که ی شاعر، پاراوه، زاله به سه ریدا و وینه ی رازاوه دیبلۆماسیی رۆمانسی سه کسیی، ههست جوولینه ری دارشتووه.

داستانی هیدەر و سنۆبەر

شه هه نشای بی باک،.....

ئه لالی لاشه ریک شه هه نشای بی باک

فهردی فه ریاد په س زاتی ته نیای تاک

باعیسی ئیجاد، عه رز و رووی ئه فلاک

بی خورد و بی خاب، بی روو، بی فرزه ند

قودره ت نمای ده ور، نه تاق به خشا به ند

قادی کردار، کهس هه بی نه که رده،

ئاگاه جه نه سرار په شت و رووی په رده

شه هه نشای عه زیم، قه دیولته یام

مه عبودی بهر هه قق، هه بی لایه نام

شفا به خشی نور، خورشیدی خاوه ر

په ی روژنی عه رش، نه یوانی نه خزه ر

زاتی بی مه سال، تاکی ته نیای فهرد

یه کتای بی هه متا، نه زاد و نه مه رد

کانی که زمدار، که ره م بی شمار

یا، دانای سپروش، واحیدولقه هار

قه رار داده ی له وح، مه حفوزولقه له م

خالقی رووی عه رش، شه هه نشای بی غه م

جان نه به تنی دور، دور نه به تنی حووت

یا سیری نه سرار، هه بی لایه مووت

عاقل جه ته دبیر، کارت مه سیره ن،

هه رکه س، شیی نه فکر، بی شک سه هیره ن

کی که رده ن، ته مام، زاتی هه یاتت!

کی که رده ن، ته مام، وه سفی سیفاتت!

هه ر ئید مه زانو، لا مه کانه نی

عالم گشت فانیی، جاویدانه نی،

حه قهن، كه مه عبود، هم سوبحانه نى
 كه ريم و ره حيم، هم ره حمانه نى،
 نيين، سيواى، ویت، مه كان سه خا، بو
 رجا كه رده ویت، كانى رجا، بو
 كین، سيواى ویت، ره بولعالمین،
 كه رده بو ش ئيجاد، سه ما و سه رزمین
 كین سيواى ویت، دهه نده داور
 زالممان زه لیل، زه لیل عالم كه ر
 كین سيواى ویت، حوكمش به تاو بو
 تاكى ته نيای فهد بى خورد و خاو بو
 كین سيواى ویت، كه رهم بى شمار
 با خه بهر جه حال، به نده شرمه سار
 ئه ر ئه سل خه يره ن، وه گه ر هه ن نه شه ر
گرد، كه رده ویتهن، بينای بانى سه ر!
 شاهان، سه داران، ئه ميران، خاسان،
 داران، نه داران، هه ر تو، مه شناسان
 گرد به نده و زه لیل، سه ناخوانى تون
 ئوميدوار، به لوتف، بى پايانى تون
 زه راتى عالم، نه فه رمانى تون
 گردین، خوشه چین، زه ره خوانى تون
 نيشاتى له تيف، فه سلى به هاران،
 مه بو، وه توره، په رى گولزاران
 مه وزان، وه روى خاك فه رش خه نجه رى
 وه فه رموده ویت، په ی سنعه تگه رى!
 به لام، ئه ی مه عبود كه رهم بى شمار
 يا، دانای بى عه يب سرپوش و سه تتار
 به نامى شه ريف ئيسمى عه زیت،
 به و تاى بى هه متا، زاتى قه ديمت

به و عه رشى عه زيم، پايه ش فره شته ن
 چاربار به زاتى قودره ت سروشته ن
 به ته وحيدى زات، گردین مه له كووت
 مه شغوولهن به ئه مر دانای لايه مووت
 به فه رقه ی سوار، عه رزه ی لامه كان،
 به شه وقى پا بو س، به عه رشت ئامان
 تا، په رده ی حيجاب، ياونای زاتش
خه قمولورسه لين، كه ردى خه لاتش
 مه جموول و مه هبووت، يه تيمش، وانای
 حه بيبي يه زدان، عه زميش، زانای،
 به قورئان، كيشای، چه ندين عه لامه ت،
 كه ردى به شه فيع، فه رداى قيامه ت،
 به شای شه هيدان، ئه ولادى ئه ته هار
 سه ر و گيان، نه راي دين كه رده ن، نه سار
 به ئه سحابى پاك، فره قه ی ئه نسارى
 به موهاجران، جه زه يد، فرارى
 به ئه ولياها ن، پاكى، بى نه زير،
 به زكرى (يا هوو) شيخانى كه بير
 ئه ی به نده زه لیل، عاسى و رووسيا
 به رووسياهيى، ئامان، نه ده رگا
 ئه رسه د، كه عاسيى، هم شه رمه سارم
 گونای، فراوان، بييين، وه بارم
 هه رچى تو فه رمات، به جا، ناوهردم
 فره ته ركى قه ول، كه لي مات كه ردم
هيچ هه ققم نه كرد، سيواى جه ناهه قق
 تا، واتن، په نهم، **كافرى موتله ق**
به كافرى، ویم، كه رده نم ئيقرار
 فرياره سيم كه ر، غه فوور و غه فار

چىنچى كافران، ليشيشيان ويهردى
چەن خراو نە چەم خاسان، ئاوەردى
پەي چىش كە مەعبوود، كەرەم جۆشەنى
سەتتارلعيووب، ھەم سىرپۆشەن
رازى دەروونم، ونەت عەيانەن،
جە حاجەت وە نوتق، واتە و بەيانەن
بەلام، ئىستيدعاي بەندەي كەمىنە
ھەر ئىدەن، جە لات، ئەي بى قەرىنە
گوناي ويەردەي، ئى بەندەي كەمتەر
بەخشە، بە زات، پاكى پىغەمەر
عەفويان، گوناي بەندەي شەرمەزار
عەفوون، ھەركارت، كەرەم بى شمار
فعلى شەيتانيم، جە زبان دوور بۆ
تا، حال نەزانام، بيناييم، كۆر بۆ
تا، كەي خجل بوون، جىيى شەرمەسارىي
وہسین، وەس دەرىپىم، ئەي كەچ رەفتارىي
ئەگەر جە گوفتار قال و بەلا ھەن،
بە يەكتايى ویت، ونەت گەواھەن!
ئەر (بەلام) واتەن، يا واتم (نەعمەم)
ھەر تەقەدیری تۆن، تۆدانی پەنەم
وہى عەقلى نوقسان، ئەوئەندەم زانا،
بەلام، ھەر كەلام، شەرىفت، وانا
ھەرچى رەزاتەن، جە كى مەپەرسىي
ھەرچى مەكەرىي، جە كى، مەتەترسىي!
كىن سىوای ویت، كانی سەخا، بۆ
رجا كەرەدەي ویش، كانی رجا بۆ!
ھەر تۆنى، مەعبوود، ئەزەل، تا ئەبەد،
ھەر تۆ مەشناسوون، وە كىمەن مەدەد

تەسلىم وە ئەمرى، ھەرچى قەرارەن
كەرەم دارەنى، كەسى چە كارەن!
بىاوە، بە داد، بەندەي شەرمەسار
كەرەمدار تۆنى، ھەيى، جەھاندار!
كەوكەب، جە دەرگات، ئەرجووش رەوانەن
سەتتارى سىرپۆش، ونەت، ئايانەن!
ئەوہل، بەخشە، گوناي ويەردەم
گوناي بى شمار، كەس ھەيى نەكەردەم
ئەي شەرمەسارىي، ونەم وەسپىن وەس!
مەكەرەم شەرمەسار، بەندەت نەدەي كەس!
ئەگەر مەواچوو، ونەم گەواھەن
وہگەر، بەخشىم، بە تۆم رجا ھەن!
وہلسل، ھەرچى رەزاي تۆ پيشەن،
بەندە فەرمانم، سەلای تۆ چيشەن!
دووەم ئىستيدعاي بەندەي شەرمەسار
ئىدەن نە دەرگات، كەرەم بى شمار
ماباقى ھەيات، تا وادەي تەسلىم،
دوور بۆ، جە ئەوقات، شەيتانى رەجىم
دلم، وە مەعدەن ئەسرارى تۆ بۆ
زمانم بە زىكر، گوفتارى تۆ بۆ
قەترەي جە رەحمەت وردى گرانبار
وزى نە دەروون بەندەي بى مققدار!
خەزانەي زەينم، پەر بۆ جە گەوھەر
پەي بەزمى بسات، سەرافانى دەر
نوتقم گۆيا كەي، جە بادەي ھەنى،
تا، نەبۆ، وەتەنگ، سەراچەي مەنى،
بواچوون، سەنای، پادشای ئىيران،
باشى بالا دەس، جەرگەي دليران،

شهمی جه ته عریف، شای والا ته یار
 مه بۆ بو اچوو، په پری رۆزگار!
 دمای شیخ سه فی، عه بیاسی سانی،
 سکه ی دروو زیتر، ساحیب قورنانی
 نیشت وه بانی **تهخت**، **که یانی** دههر،
 پیکاوه تارهک، جو قه ی جه واههر
 کورسی نشینان، جه رگه ی ئیرانی
 مدران ئینتیزار په ی گیان فشانی،
 چهند وزه را و وه زیر، داعی دۆستخوا
 مدران، نه خزمهت، **دایم** نه ده رگا
 چهند جه به گله ران، سه رحه د نشینان،
 مه نزووری خزمهت، پادشای ئیران
 چهند شیخی بی پام، بی باکی دلخۆش
 مه حبوس نه پای تهخت، جه ویش مشه وهش
 چهند پاله وانان، ساحیب زات و زۆر
 مدران، به ئیخلاص نه خزمهت زه روور
 چهندی غولامان، بالا، سه وئی ته ر
 موکه مهمل، بوراق، که مه ر سیم و زه ر
 هه ریه ک ساحیبی مو لک و ئه قلیمی،
 گردین، خانه زاد، به نده ی قه دیمی
 نه و سه رو هخت دا، مو لکی ئه سفه هان
 مه عمووری پای تهخت، پادشای ئیران
 جه قه زای قودرهت، فه سلای وه هار بی
 ئه فمای شامی گول و گولزار بی،
جه دیده ر به گ (نامی) غولامی شا بی
 شیخی ژیانته ور، یوسف، له قا بی،
 ئه سل و نه سه ب خاس، نه وه ی که یانی
 شکۆفه ی گولزار، ئه سلای ئیرانی،

عمووری جوانیش، وه بیست نه یاوا،
 نه وهالی نه وخیز، جه ننه تولماوا!
 شه هه نشای عالم، وه ئه سلش، زانا
 دایم، وه فه رزه ند، دل به ندهش وانا!
 جه یومنی ئه لتاف، **عه بیاسی سانی**
 بیی وه باشقه ی جه رگه ی ئیرانی،
 یه ک رۆ، کهفت نه خاک جه لای شه هریار
روخسهت، **ته له ب که رد**، **به عه زمی شکار**
 عه بیاسی سانی، جه رووی شه فه قهت،
 به عه زمی نه خچیر، په نه ش دا، **روخسهت**،
 فه رما، وه نازر، نه وه ی نامدار
 سه لاه دان، په ریش، سی هه زار سوار
 ئه ساسه ی شکار، که ردشان ته مام
 به ردهن، په ریش ئه سپ مه رسه عی له جام
 پا، نییا، وه ره خش، **ئه ولادی دارا**،
 په ی قه سدی قاتل، جه یرانی سارا،
 به عشق و نشات، جه شار، شیخی وه به ر
 به عه زمی شکاو، ئاهووانی به ر
 روو نییا نه دهشت، **نه تیجه ی دارا**
 مه که ردش، سه یران، گولگه شتی سارا
 ناله ی مو تریبان، کزه ی مو که شان،
 مه ویه را، نه چه رخ، سه ما و که هکه شان
 ئالای خه مزه ی خاس، ساقی سیامه ست
 باده مه به خشان، به مه ستانی مه ست
 مه نو شان، به شاد، په ی په ی جامی مه ی،
 به یادی ده وران، **که ی کاوسی که ی**،
 سه رو هه ش مه گیلان، نه و دهشت و ده ردا،
 دین، چهند جه یرانی، ئامان، وه سه ردا!

مه‌رسی تازه‌بان، کیشا، وه لیشان
 تا چند جه‌یرانی، بگی‌ران لیشان!
 فیقه به‌ستشان، روو نیان به را
 هه‌ی کهرد، په‌تیشان، حه‌یدهر، وینه‌ی، با
 مه‌همپیز، دا، سه‌مه‌ند، ده‌ونده‌ی، ره‌هوار
 نه شـۆفی ئاهووی چه‌دیده‌ی ته‌تار،
 وه‌قتی نمای شام، بریا، جه له‌شکهر
 غه‌مگین و غه‌مبار، عاجز و، موزته‌ر،
 مه‌گیلا نه و شه‌و، تا به‌سوب سه‌حهر
 تا، خورشید، نه بورج مه‌شرق، کیشا سه‌ر
 زۆر ئاوه‌رد به‌ئسپ، تاوه نیمه‌ رۆ،
 ته‌ی مه‌کهرد غه‌مگین، سه‌حرا و کەش و کۆ،
 جه تاوی گریای شه‌راره‌ی سه‌بوون،
 وه‌خت بی، جه سه‌ر ئه‌سپ بیۆ سه‌رنگوون!
 به‌گو‌نا و رۆخسار، زولفش مه‌نیشته‌ گهرد
 موحتاج بی، **په‌رتی قه‌تره‌ی ئاوی سه‌رد**
 نه‌ تا‌قته‌، به‌ئسپ گرانمایه، مه‌ند!
 حه‌یدهر ته‌شنه‌گیی، ته‌مام گیانش سه‌ند،
 نه‌ قه‌وم بی، جه‌لاش، نه‌ ئه‌تباع نه‌ کەس
 سیوای زاتی ویش، فه‌ردی فه‌ریادپه‌س
 روو کهرد نه‌ بارگه‌ی به‌رزه‌ دیاریی
مه‌گره‌وا، به‌زار، جه‌ بی قه‌راریی
 واتش: یا کهریم، کهره‌م بی شمار
 یا، دانای سرپۆش، واحیدولقه‌ههار
 یا، زاتی بی میسل، پادشای شاهان،
 یا، راهنمای خه‌یر، گومکهرده‌ راهان،
 یا ره‌ب به‌ حاجته‌، نام و ئیسـم -ی زات
 به‌و نووری له‌قای، یه‌کتای بی هه‌متات،

به‌ عه‌رشه‌ی عه‌زیم، موقه‌پرربانته
 به‌ ته‌ووحی‌دی پاک، مه‌لائیکانته
 به‌ می‌عراجی خاس ره‌سوولی سه‌روه‌ر
 شافعی عوسیان، رووی ده‌شتی مه‌حشهر
 به‌ شه‌وق و ئیخلاس، ئیمامانی دین
 به‌ که‌عبه‌ی شه‌ریف، یه‌کجار، نازه‌نین
 به‌ شه‌وقی ده‌روون حاجیانی پاک
 به‌ ئاه و ناله‌ی ئه‌سی‌رانی خاک،
 به‌ سو‌زی سینه‌ی، بدعه‌تلبه‌توول
 ئیستیدعای به‌نده‌ت، بکه‌ره‌ قبول
 ده‌لیلج، خه‌یری، بکیانه، جه سه‌ر
 هامراهی بدات ئی به‌نده‌ی که‌مته‌ر
 ئید وات و سه‌رسام، نیگا کهرد جه‌ دوور
خه‌مین دیاره‌ن، چون شه‌معی کافوور
 قه‌مچی دا، به‌ئسپ ده‌ونده‌ی ره‌هوار
 تا، یاوا، وه‌پای خه‌مه‌یه‌ی، زه‌رنیگار
 سه‌رکیشا، نه‌ تو‌ی خه‌مه‌یه‌ی **لاله** ره‌نگ
 دیش شه‌خسی، نیشته‌ن، وینه‌ی **شای فه‌ره‌نگ**
 شه‌هنشای شش دانگ، فره‌ نازاره‌ن،
 سه‌رتاپا شه‌ریف، دیده‌ خومه‌اره‌ن،
 ئه‌ر سه‌د، که‌ وه‌سفش، نه‌بو ته‌مام
 به‌عزی، مه‌واچان، باقی (والسلام)
کورپه‌ حه‌یته‌ران، چین وه‌رده‌ی چین چین
 ئه‌فشانه‌ن، به‌ ناز، نه‌ پای عه‌ره‌قچین
 دوو ده‌ست که‌لانه، ئامان جه‌ سه‌ردا،
 می‌قراز به‌رکه‌رده‌ن، نه‌ پای قه‌مه‌ردا،
 قاش و ئه‌بر و خاس سیای شو‌ر و شه‌ر
 په‌خشنداز شییه‌ن، دايم موکهره‌ر

هەر رابواری ئه جـهـل بۆ مهـرگـش،
 تا، پهـر مهـنیشۆ، نه ريشهـی جهـرگـش،
 دیدهـش، چون ئاهووی خووتهـن چـریده،
 وهـحشیی، ههـراسان، سیاوهـن دیده!
 گۆناش چون فردهـوس خالیـدینهـن
 یا، بهـدری کامل، دوو ههـفتهـمینهـن،
 لهـپ، دور، جهـ یاقهـوت کهـیلهـن جهـ گهـوهـر
 پهـروهـردهـن، بهـ ناز چون شهـهد و شهـکهـر
 بهـو تهـور نازکهـن، وهـقتی عیبادهـت
 لهـعلی بهـدخشان، مهـدۆ، بهـ غارهـت
 ئهـندازی دارۆ، زهـنهـخـدانی زهـرد
 ماچۆ! مهـشهـکیۆ، قهـترهـی (ماء الورد)
گهـردهـن چون، بلوور پهـر جهـ بادهـی مهـی
 چون مینای بسات، کهـ یکاوسی کهـی
 پرچی ماوی خال، فیروژهـی بیگهـرد
 مهـدرهـوشان، وهـبان، چالی تین زهـرد،
 دوو لیمۆی پهـنهـان، نهـ تۆی جامهـدار
 مهـنمانان، وهـ تهـرح، تهـلای دهـس ئهـفشار!
وهـلخاسل، نهـو ماه، حۆری سروهـشتهـن،
گولنهـن جهـ گولزار، باخچهـی بهـهـشتهـن،
 تهـک دان، وهـ پالتشت، چون شهـمسی خاوهـر
سهـد رهـعنا کهـنیز، مدران، وهـرانوهـر
 نیمچهـ کهـنیزان ناسک نازداران،
 گردین پهـی ویشان، ئهـرواح سپاران!
 جهـ شاهـی پهـریان، بهـردهـن سامشان،
 ههـریهـک مهـنشوورنهـن، بهـی تهـور نامشان!
گولنهـندام خهـمین، گۆنای گولنارـش،
 شهـکهـر شهـرمهـسار، شهـهدی گوفتارـش!

لهـیلی گهـردهـن کهـچ، پای زولفی زهـردش
زلیخا سهـرسام، لیمۆی بیگهـردش!
 سهـمهـنبهـر، مایل، زهـردیی گهـردهـنش
 جان ئهـفرۆز بی هۆش، نیگا کهـردهـنش
 شاخهـبات، شاگرد، بهـلهـنجهـولارـش
عوزرا، ههـم سهـرسام دیدهـی خومارـش
حهـیدهـر بهـگ، سهـرسام بهـژنی بالاش بی
 گرفتار خهـمین، خالی ئالاش بی!
 ناگاه جهـ رووی ئهـسپ کیشا ئهـی سهـرد
 ئاهش، جهـ سهـما، زیاتهـر، ویهـرد!
 نهـزهـر وست وهـلا، ئهـو مـاهـی پاره
دیش، کهـ جوانی، مدران، سواره!
زهـریف، نازار، شیـرین، سوارهـن،
 موکهـمهـل بوراق، تهـمام تهـپارهـن،
 عومری جوانیش، بهـ بیست، نهـیاوان،
 تازه وهـنهـوشهـی، خهـتش شکاوان
 بهـیازی کهـردهـن، نهـ سـای زولفی دیز
 مهـنمانۆ، بهـ تهـرح، سویحی سادق خـیز،
 بالاش چون نهـو توول راژهـی خهـسرهـویی
 شان و شهـوکهـت خاس، بازووی پالهـویی
 سوارهـن بهـ ئهـسپ مهـرسهـعی لهـجام
 مدران سواری، شیرینتهـر جهـ سام
ماچی یوسفهـن، جهـ کهـنعان ئامان،
 یا بهـدری کامل، بهـینی نهـمامان!
 سهـرسامهـن، نهـ شهـوق ساوای سهـرهـنده
 مهـدیا، چون شاههـن، شای گهـلدهـوکهـنده
 سهـرانسهـر، دییا، ئهـو ماهی تابان،
 وات: بهـ کهـنیزان، ماهی زهـرنیشان

دیارهن، بوزورگ، عه‌زیموش‌شانهن
 عیزهت واجیبهن، چونکه میهمانهن
 پیاده‌کهن، جه ئه‌سپ جه‌وانی هه‌نی
 فهرش کهن، په‌ی میمان، خه‌میه‌ی سه‌هه‌نی
 چه‌نی موته‌کای زه‌رین بوومی زه‌ر
 په‌ری، ته‌کیه‌گای شپیری دلاوه‌ر
 قلیان و قاوه، ببه‌ردی په‌ریش
 نه‌خچیریش که‌رده‌ن، گیانش ریش
 شیرین، به‌ته‌عجیل فه‌رس وست نه‌وه‌ر
 وات: به‌حه‌یده‌ر به‌گ، ئه‌ی شپیری سه‌روه‌ر
 شیرینم، که‌نیز، بانووی بانوان
 بانووی بانوان، پاسه‌ش فه‌رماوان!
 که‌ره‌م که‌ر، جوان پیاده‌ به‌ر جه‌زین
 ئه‌مشه‌و میهمان به‌، به‌فه‌رما زه‌مین
 حه‌یده‌ر به‌گ به‌ ناز، پیاده‌ بیی جه‌ ره‌خش
 لووا، نیشته‌ وه‌بان، فه‌رشی مونه‌قغه‌ش
 ئاوه‌رده‌ن، په‌ریش، قلیان و قاوه
 که‌نیزان، جه‌لاش، مدران وه‌ پاوه
 خوان حازر بیی، توحفه‌ی دلپه‌زیر
 کیانا، په‌ریش، شازاده‌ی کشمیر!
 حه‌یده‌ر به‌گ کیشا ده‌ست نه‌ رووی ته‌عام
 بواردش ته‌عام، ئالای عه‌نبه‌رفام
 ده‌ست کیشا وه‌ خوان، زیبای بوومی به‌ر
 شوکری یه‌زدانش، به‌حه‌ساب ئاوه‌ر
 ده‌ست کیشا، به‌ خوان، (ماء الورد)ه‌وه
 شه‌و ئاما، به‌ ناو، خاوش به‌رده‌وه
 ده‌ستی ره‌خت و خاب زیبای بو‌عه‌نبیر
 کیانا، په‌ریش، شازاده‌ی کشمیر!

شیی نه‌ جامه‌ی خاب عه‌نبه‌ر بو‌ی دل‌به‌ر
 راحت بیی به‌ ناز، تاوه، سوب سه‌حه‌ر
 سه‌حه‌ر هۆر ئیزا، جه‌ خاوی شیرین
 به‌ر ئاما، نه‌ تو‌ی جامه‌ی عه‌نبه‌رین
وزووه‌ تازه‌ که‌رده‌، به‌ ئاوی زه‌لال
 که‌ردش ستایش، دانای زولجه‌لال
سنۆبه‌ر، خوانی حه‌قق شه‌ریف که‌رده
 کیانا، په‌ریش، هه‌م جه‌ تو‌ی په‌رده
حه‌یده‌ر به‌گ، وه‌ناز، وه‌ بی‌ مدارا!
 ده‌ست کیشا وه‌خوان، په‌ی ده‌فعی سارا
 دوعای سفره‌ش دا، په‌ی ماهی تابان
 ئاوه‌رده‌ن په‌ریش، که‌نیزان قلیان
 وات، به‌ سه‌مه‌نبه‌ر ماهی مونه‌وه‌ر
 به‌ر په‌ی میهمان **هه‌فسه‌د تومهن زه‌ر**
 واچه: کیاسته‌ن بانووی بانوان
 په‌ری خه‌رجی رات، ئه‌ی نه‌وه‌رسی جوان
 میهمان بیت ئه‌مشه‌و به‌شای سنۆبه‌ر
 پایه‌ندازت که‌رد هه‌فسه‌د تومهن زه‌ر
 عوزر و ته‌قسیرات، بی‌ حه‌د فراوان،
 بوازه‌ به‌ شهاد، بکه‌ره‌ش ره‌وان!
 سه‌مه‌نبه‌ر ده‌رده‌م به‌ ته‌عجیل و تاو
 خوانش به‌ر ئاوه‌رد زه‌رش که‌رد به‌ ناو
 به‌رد په‌ی حه‌یده‌ر به‌گ نیاش به‌ زه‌مین
 که‌ردش ته‌وازوع به‌ له‌فزی شیرین
واتش: ئه‌ی جوان ره‌شیدی سه‌روه‌ر
 سلامت کیاسته‌ن، ماهی، سنۆبه‌ر
هه‌فسه‌د تومهن زه‌ر په‌ی خه‌رجی رات بو
 ته‌وفیق ره‌فیقی په‌شت و په‌نات بو!

میهمان عهزیزه‌ن جه‌لای خواوه‌ند
 عوزر و ته‌قسیرات، به‌نده‌ی حاجه‌ت مه‌ند
 هه‌ر ئی‌د حازره‌ن، بشو، به‌ راه‌دا
 هه‌رچی که‌میشه‌ن، پا بنیه‌ پی‌ دا!
 هه‌یده‌ر به‌گ و اتش: ئه‌ی خو‌ری جه‌مین
 عه‌رزش مه‌سمووعه‌ن، ئه‌و شو‌خی شیرین
 به‌لام خووانی زه‌ر به‌ره‌وه‌ دمه‌ا
 عه‌رزکه‌ره‌ پابو‌س ئه‌و خو‌ری له‌قا!
 جه‌ یومنی ئی‌قبال پادشای ئی‌ران
 باشی بالاده‌س گشت نه‌ره‌ش‌ی‌ران
 ما‌لم ئه‌فزوونه‌ن جه‌ گه‌نجی قاروون
 شو‌کور مو‌حتاجی، به‌ زه‌ر نه‌داروون
ئه‌وه‌ل، جه‌ سایه‌ی جو‌قعه‌ی شا‌عه‌بباس
 جه‌ لام بی‌ حه‌ده‌ن، یاقووت و ئه‌لماس
دووهم جه‌ ئه‌لتاف بالای سنو‌یه‌ر
 فراوانم هه‌ن، گه‌نج و مال و زه‌ر
 به‌لام ئه‌و جه‌ لای مو‌خلیس نه‌وازیی
 جه‌ مو‌لکی ئی‌ران، په‌ی سه‌ر ئه‌فرازیی
 بی‌وه‌ میهمان به‌نده‌ی که‌مته‌رین
 به‌ یادی ده‌وران **فه‌ره‌اد و شیرین!**
 ئه‌لبه‌ت شه‌فته‌ن، چه‌ند جارئ شیرین،
 بییه‌ن، وه‌ میهمان فه‌ره‌ادی مسکین
 ئه‌ر ئه‌و زیاده‌ن **شیرینی ئه‌رمه‌ن**
ئیمه‌یج فره‌که‌م، فه‌ره‌ادی کو‌که‌ن!
 به‌لکم جه‌ ئه‌لتاف بالا و رووی دو‌لبه‌ر
 جه‌میینی بالای ره‌عنای سنو‌یه‌ر
 ئاوا بو، یانه‌ی ویره‌انه‌م ئه‌مشه‌وه
 ساکن بو، دل‌ه‌ی دیوانه‌م ئه‌مشه‌وه

با گیانی شیرین، پایه‌ندازش که‌م
 رو‌حم وه‌ پیشکه‌ش خه‌مزه و نازش که‌م
مه‌بو، وه‌لحاسل و نه‌م بو میهمان
په‌ی سه‌ر ئه‌فرازیی شیرانی ئی‌ران!
 سه‌مه‌نبه‌ر بو‌اچون باز تاوه‌دار
 عه‌رز که‌رد به‌ خزمه‌ت، ماهی جه‌هاندار
 سنو‌یه‌ر ئه‌ژنی، شیی نه‌ جامه‌ی قین
 وات، به‌ هومه‌یلا، ره‌خشم بکه‌ر زین
 خه‌ی‌زا، نه‌جای ویش، وه‌بی‌ مدارا!
په‌ی قه‌تلی ئه‌ولاد، دارای بن دارا
 پو‌شا، وه‌ بالاش، به‌رگی خه‌زای جه‌نگ
 زینه‌ت، دا به‌ویش، چون سوپای فه‌ره‌نگ
 زولف، که‌رد به‌ سیاخ په‌ری شو‌ر و شه‌ر
 که‌مه‌ر به‌ست، به‌ زات، په‌ی قه‌تلی هه‌یده‌ر
 وات، **به‌ شاخ نه‌یات: چادر بکه‌ر بار**
 مدارا، مه‌که‌ر، باوه‌ره، قه‌تار
 تامن، بزانو، چه‌نی ئی‌ جوان،
 کین و چه‌ کاره‌ن، من که‌رو میمه‌هان!
 کین، په‌ی من مه‌بو، وه‌ یاگه‌ فه‌ره‌اد
 من که‌رو ره‌فیق، شیرینی ناشادا!
 ئه‌راگی‌لی هه‌ن شاهانی ئه‌قلیم،
 که‌ی من، وه‌ میهمان هه‌رزه‌کاران بیم
 دیارن جوان هه‌رزه‌کار‌یوه‌ن
 مه‌عزوور و مه‌ده‌وش که‌چ ره‌فتاریوه‌ن
 وه‌ر نه‌ چ نیسه‌به‌ت گه‌دا، به‌ گه‌وه‌هر
 په‌ی چی به‌رو نام، بالای سنو‌یه‌ر
 سوار بیی مدرا، وینه‌ی سه‌ه‌ولی ته‌ر
 بار کریا، قه‌تار، ته‌مام داش نه‌وه‌ر

حهیدەر بهگ نهجا، مات و خجل مهند
 لهرزا جه حسرهت، لهب به دندان كهند
 ساتی تهواسا، فامش بهردهوه،
 هم، ئاما به هوش فكرش كهردهوه
وات: ئه‌ی نۆ خه‌زال، ئهر به‌رشۆ نه‌چنگ
 په‌نه‌ت، مه‌واچان، بی ناموس و نه‌نگ
 ئهر بازی نازار به‌رشۆ، نه‌ئیء جا
 په‌نه‌ت هه‌رام بۆ، حه‌یدەر نانی شا
 سواریبی به‌ ئه‌سپ چون بادی سه‌رسه‌ر
 كه‌فت وه‌ دمای كوچ ماهی سنۆیه‌ر
 نیگا كه‌ردی وه‌ لا نازاری **كشمیر**
 دیش جه‌ولان مه‌دۆ، حه‌یدەر وینه‌ **شیر**
 نیزه، چون شامار گرتنه‌ نه‌ رووی ده‌ست
 كه‌فته‌ن وه‌ شوئش، وینه‌ی شیر مه‌ست
 وات، به‌ كه‌نیزان، ماهی جه‌هاندار،
 ئیوه‌ به‌ ته‌جیل، به‌ردی قه‌تارا!
 تا من بزانوو، چه‌نی ئی جوان،
 كین و چه‌ كارهن، من كه‌رد وه‌ میهمان
كین په‌ی من بۆ، وه‌ یاگی فه‌هاد
من كه‌رۆ ره‌فیق شیرینی ناشاد
 فره‌ مه‌نازۆ به‌شان و باهوش
 غه‌لتان كه‌م نه‌خاك چه‌نی ئاره‌زوش
 دیاره‌ هه‌رزه‌ن، هه‌رزه‌ كارامه‌ن،
 ماشه‌للا جه‌وشا، ئه‌وش غولامه‌ن!
 ئید وات و كیشا، تیخی هیندی كار،
 مه‌همیز، دا، به‌ ئه‌سپ، ماهی جیهاندار
 وات، به‌ حه‌یدەر به‌گ، ئه‌ی مه‌ستی مه‌دهوش
 هه‌فته‌ سامه‌ك كه‌ردی فه‌رامۆش

ئارۆ، جه‌ ده‌ستم، چون مه‌یبی خه‌لاس
 مه‌بۆ، پاره‌ت كه‌م، به‌ تیغی ئه‌لماس
 پاسه‌ مه‌زانوو، مه‌بۆ، شكاره‌ت!
 شكاره‌ت كه‌روو به‌ زه‌هری مارت
بكه‌رووت وه‌ په‌ند، واته‌ی ئه‌میران
عاقل بیی په‌ری، پادشای ئیران
 من پاسه‌م زانا، مه‌ردی میهمانی
 نه‌زانام، جه‌ نه‌سل هه‌رزه‌كارانی!
 به‌لام هه‌قته‌ن، نه‌داری تاوان،
 هیما‌ی سه‌رد و گه‌رم په‌نه‌ت نه‌ یاوان!
حه‌یدەر به‌گ واتش: ئه‌ی ماهی تابان،
 ماچان، حه‌رامه‌ن جه‌نگ چه‌نی میهمان،
 وات: وه‌س بی جاکه‌ر، ئه‌ی نووری دیدهم
 سه‌لوات دهر به‌ویت، ئه‌ی به‌ر گوزیدهم
 باز، هم حه‌یدەر به‌گ، ئاما به‌ زبان،
 وات: ئه‌ی سنۆیه‌ر بینایی چه‌مان،
 ئه‌رسه‌د جه‌ شیران، پایته‌ختی شاهم
 لاكین جه‌ لای تو، هه‌ر خاك زاناهم
 جه‌ خه‌شمی لارت نه‌دار و ئه‌ندیش
 ئه‌ر تیخ مه‌شانی سه‌ر مه‌ده‌و نه‌ریش
 تا وه‌ تیغی ناز، شه‌هیدم كه‌ری
 بوون، وه‌ سه‌رگه‌ردت، چونكه‌ دولبه‌ری
 من به‌ غولامیت، ئیقرارم كه‌رده‌ن
 ئارۆ تیغی ناز، پیكه‌م وه‌ گه‌رده‌ن
 هه‌ر عاشقه‌ن، عیشقه‌ش هانه‌ سه‌ر
 چه‌ په‌روا دارۆ، جه‌ تیغی دولبه‌ر
 به‌لام قه‌بیحه‌ن ئه‌ی ماهی تابان
خواجه‌ كه‌رۆ جه‌نگ، چه‌نی غولامان!

قاروقین وه سین، دشنام مهدهر پیم
 پهشیمان مهیبی، بزانه من کیم!
 نهرسه دبئ مهیلیی، خدی و کارتهن
 حه یفم پهی له بان شه کهر بارتهن!
 شه هدی شیرینی، دبئ هدد، تال، بؤ!
 مه ته رسوو نازار، پهست و دیار بؤ!
 وهر نه فاشی تو، وه ته بیباتهن،
 ههرچی، مه واچی، وهنم خه لاتهن!
 نه لبهت دمای جهنگ، سولج مه بؤ نه کار
 فاشی ماچوموچ ماوه روون دیار!
سنویهر واتش: ههرزه هی ههرزه کار
 مه که رووت وه پهنه، واتهی رۆزگار
 ئید وات، شمشیر، بهرد وه بالای سهر
 پیکا وه تارک، دلیری سه فدهر!
 حه یدهر په نهان بیی نه ژیری قه لخان
 پهری زهریی دهست نهو ماهی تابان!
 ماشه لالا، جه زهر، تیغی سنویهر
 ویهرد، جه قه لخان، کلاو خود و زهر
 شمشیرش نه فهرق حه یدهر به گ جاگرد
 وه لحاسل تا فهرق نه برۆش جیا کهرد
 حه یدهر به گ جه ته سپ کهفت نه رووی زهمین
 جه هوون بیی گولپهنگ، سه حرا و سه رزه مین
 سنویهر شمشیر، نییا، نه جای ویش
 دیا، به شکار، سونبل کهردهی ویش
 گوناش مه دره وشا، چون لاله ی وه هار
 غه لتانهن نه هوون عهرسه ی کارزار
 کاکول چه نی زولف چه وهردهن به هوون
 نه فشانهن نه دهور گونای لاله گوون

وه بیست نه یوان، عومری جوانیش
 تازه هور بریان خه تی زنجانیس!
 سنویهر کیشا، جه دل، ناهی سهر
 پهری کهردهی ویش، په شیمانیس بهرد
 عاشق وه روخسار، خالی تالاش بیی
 ماتل وه دیدهی به ژن و بالاش بیی!
 زور ناوهرد به ته سپ، تا وه لای یاران
 مه ریزاش نه چه م، نه سرین چون باران!
 وات، به که نيزان، خال ته خته ی بیگهرد
 دین که دونیای دوون، چیشش به من کهرد
 مهردی میهمانم، پیکا، وه شمشیر
 کهفتهن، نه زهمین، وینه ی نه ره شیر!
 په شیمانه نان، من جه کهردهی ویم
 په شیمانی سوود، نه دارو پهریم!
 چه خاک وه سه رکهم، وه کام دهرد نالم
 ویم به کهردهی ویم، ههرهس وه مالم!
یاران ، دلسوژان، که نيزانی من،
به یدی بکهردی، سهنگ ریزانی من!
 مهردی میهمانم، پیکا وه شمشیر،
 کهفتهن، نه رووی وینه ی نه ره شیر!
 حه یفم ههر ئی سدهن، تازه جوانهن،
 گوناش مه واچی، ماهی تابانهن
 هاوارم، ئی سدهن، نه یوان به کام
 کهردم وه لوقمه ی شمشیری به پام!
داخدارم پهری خه تی ریحانیش
 شیونام به زهر، ریشه ی ریحانیش
 ههراسم کهردهن، زولفی نه فشانش
 بی جام کهرد، کهردم به هوون غه لتانش

مه تهرسوو بمرۆ، هه یفه ن جوانه ن

وه سه رگه ردش بام، شپیری ژبانه ن!
هه ر ئه و مه لالا، ده ستش نه شه ند
ئه گه ر مه شه ندش، هه یاتش مه سه ند!
من، نامه ردیم که رد، چه خاک وه سه ر که م
مه بۆ جه ی دونیا، که تعه نه زه ر که م!
فه لکه رووره شیی به شانم ئاوه رد
تاکه، بکیشوون، هه ناسانی سه رد!
وات، به هومه یلا: مودارا مه که ر
بشوۆ، تا وه لای شپیری دلاوه ر
پیاده، به، جه ئه سپ، چون به ینه تداران
بشوۆزه، زامش وینه ی غه مخواران
ببه ر چه نی ویت، ده ست مائی ویم
به یه ک تای شه ده م ببینه ش **به هه م**
جفتی شه ده ی، من مرواری غه لتان
ببه ر چه نی ویت په ری سا یه بان!
بنیه وه ته عجیل به زامش، مه ره ه م
به قییه ده ر وه زام باوه ره ش وه هه م
ئه و یه کتا شه ده م، سه یوان که ره پیش
زامداره ن ئافتاب، په نا بدۆ، لیش!
یه ته ن، خوۆر، په ری، زامدار، خاس نییه ن
په شیماننه نا، جه ده ست م، شیییه ن
ئه ر زینده مانۆ، په ی خه رجی ده واش
ئه ر دووریای بمرۆ، دیده ی هوونبه هاش
چه ند تا، جه زولفان، مشک تاتارش
ببه ره په ریش، په ی یادگارش!
عووزی ته قسیرات، بی هه د فراوان،
بوازه، به شهاد، بکه ره ش ره وان!

بواچه په نه ش: که زات جه گیانم

هه رچی ئه و می شۆ، به ناو مه مانم!
دریغ ببری، ده ست م به شمشپیر
ته رمم، ببری، به شاری کشمیر!
مه یته ن، خوۆر په ری زامدار خاس نییه ن
په شیماننه نا، جه ده ست م شیییه ن!
ئه ر زنده مانۆ، په ی خه رجی ده واش
ئه ر دووریای بمرۆ، **دییه ی** هوونبه هاش
چه ند، تا، جه زولفان، مشک تاتارش
ببه ره، په ریش، په ی یادگارش!
عووزی ته قسیرات، بی هه د فراوان
بوازه، به شهاد، بکه ره ش ره وان! (*)
بواچه په نه ش: که زات جه گیانم
هه رچی تو می شۆ، به ناو مه مانم!
دریغ ببه رو، ده ست م، به شمشپیر
ته رمم ببری، به شاری کشمیر!
فیدات بام ئازیز، نادانیم که رده ن
مه بۆ، جه ته قسیر، نادان و په رده ن!
تاقی که ر، په رییم نام و نیشانش
زوو باوه ر په رییم، جاه و مه کانش
تاکه نه که ردام، به هوون غه لتانش
گیانی شیرینم، بالا گه ردانش!
هه رچی، مه واچۆ، ئه علام که ر وه لام
ئه حوالش باوه ر، به سه رگه ردش بام
که نیز، هوۆرگیلا، چون بادی زه لان
یاوا، به خزمه ت، ئه فتاده ی مه یدان

(*) ئا لیره دا، ده بن به دوو نوسخه ده سخه ت و بۆیه ده بی، به په بیره ویی هه ردوو نوسخه که، ریکوپیته که ی
هه لئیریت و له و رووه وه، بیرورا بدریت!

هه‌رچی فه‌رما بی، بانووی بانوان،
 که‌ردش موه‌ییا، به‌دیده و به‌گیان!
 تاکه‌نه‌که‌ردام، به‌هون‌غه‌لتانت
 گیانی شیرینم، بالا‌گه‌ردانت
 فیدات بام، ئه‌رسه‌د نالانیم که‌رده‌ن
 مه‌بو‌جه‌ته‌قسیر، نادان، ویه‌رده‌ن
 تاقی که‌ر په‌ریم نام و نیشانش
 زوو باوهر په‌ریم جا‌ه و مه‌کانش
 هه‌رچی مه‌واچو، ئه‌علام که‌ر، به‌لام
 ئه‌حوالش باوهر، وه‌سه‌رگه‌ردش بام!
 که‌نیز، هۆر‌گیلا، چون‌بادی‌زلان
 یاوا، به‌خزمه‌ت ئوفتاده‌ی مه‌یدان
 هه‌رچی فه‌رما بی بانووی بانوان
 که‌ردش، موه‌ییا، به‌دیده و به‌گیان
 نیش‌ت وه‌سه‌رینش ده‌ست مالا‌نه‌رووش
 هه‌تا، هه‌یدهر به‌گ، ئاوهر‌دش به‌هۆش،
 سلام دا‌په‌نه‌ش، مدرا، وه‌رانوهر
 ئاما، وه‌گوفتار شیرینی دلاوهر
واتش: ئه‌ی که‌نیز شیرین‌ته‌ر جه‌گیان
 په‌نهم واچه، ئه‌سل سه‌ولتی خه‌رامان!
 ئه‌سلش چه‌که‌سه‌ن، مه‌کانش کامه‌ن
 به‌نی ئاده‌مه‌ن، یا، په‌ری سامه‌ن!
تورکه‌ن ته‌ته‌ره‌ن، یا په‌ری سامه‌ن
 دیده‌ش فیتنه‌ی بسات، ته‌مامی عامه‌ن
 یا، سه‌ه‌ر ده‌لیلی ئاهووی ته‌تاره‌ن
 یام شیرینی شوخ‌شای ئه‌رمه‌ن شاره‌ن
 یا، گوپی بی رام ته‌رسای فه‌ره‌نگن
 یا، هه‌ر وه‌ی فرۆش، مایل وه‌جه‌نگه‌ن!

ئی شیوه، شیوه‌ی به‌شه‌ر نه‌بو،
 به‌شه‌ر وه‌ی فرۆش، وه‌شه‌ر نه‌بو!
 هومه‌یلای که‌نیز، ئاما به‌گوفتار
 به‌و له‌نجه‌ی شیرین، شه‌هدی شه‌که‌ربار
واتش: سنۆبه‌ر بانووی کشمیره‌ن
 بابۆش شه‌هه‌نشای ساحیب سه‌ریه‌ن!
 جو‌بای گیاهه‌ن، ئه‌و ماهی تابان،
 هه‌ر سالتی جاری، مه‌بو، به‌ئیران!
 سی‌ماه مه‌نیشو، وه‌پارچه‌ی ئه‌لوهند
 په‌ری گیاهان، توحفه‌ی دو‌لپه‌سه‌ند
 هه‌رچی گیاهی لیش مه‌بو به‌کار
 سالتی، یه‌ک نه‌ویه‌ت، مه‌به‌رۆش وه‌بار!
تۆ واچه په‌نهم، نام و نیش‌شانت
 شار و ئیق‌لیم و مو‌لک و مه‌کانت،
 په‌ی چیش، که‌بانو بییه‌ن په‌شیمان
 مه‌که‌رۆ په‌ریت، شینی بی سامان،
 چه‌ند تا، جه‌زولفان، سیای تاتاریت
 بانو لیم، واسته‌ن په‌ی یادگاریت!
 په‌ی خالیانه‌ بکیانه‌ په‌ریش،
 په‌ری هیجرانان جه‌فای ئیش و نیش
 منش کیاسته‌ن، شه‌مسی خاوه‌ری
 واتش: زوو ئه‌حوال په‌ریم باوه‌ری
سه‌رانسه‌ر په‌یغام، خورشیدی خاوه‌ر
 عه‌رز که‌رد به‌خزمه‌ت شیرینی دلاوهر
 هه‌یدهر به‌گ ئه‌ژنی، کی‌شا ئاهی سه‌رد
 جه‌دیده‌ر ریزا، قه‌تره‌ی مائلوهر
واتش: هه‌یدهر مه‌واچان نامم
 شاری ئه‌سفه‌هان بییه‌ن مه‌قامم

نه ستم قزلباش؛ نه وهی که یانیم

غولامی ئیخلاس شاهی ئیرانیم

به لّام نهی که نیز، وچه به دولّبه

دیوانمان که فتهن، به فهدای مه حشهر

من هوونم نه که رد بیم وه میهمانت

بی جام که رد واردم پارچهی جه نانت

قیمه تی نانت وه من بسانای

من، وه سه رکونهی عالم، نه وانای

نه بام به سه رزان، جه رگهی ئه میران

چیش بدهم جواب، پادشای ئیران!!

زامی، دای وه نم، نه رووی قاروقین

یام دلّ نازاری، دایم خوممهت بین

هه رکه سی نازار شوخ و شهنگ مه بو،

بی په روا و بی رحم، دلّ جه سهنگ مه بو!

یام هه رگیز کینا و عه شقت نه وانان

قاعدهی قانون، عیفته نه زنان!

ئاخر چند یاران خووی سرووشتهن

که س داغداری ویش وهی حالّ نه کوشتهن

یام وانه، کیتاب، له یلی عامری

یام، بشو، نه شوون هومه یلای پهری

یام، چون زلیخا حالّ ته ختهی، بیگه رد

پهی دیدار، بالای یوسف چیشش که رد

یا چومن، ئه لبهت، شای مووبرماسم

مه بو وه میهمان نه رای ئیخلاسم

دیتتر، چیشم وات، وای نووری دیدم

ئرئ نه و غه زال، هه نه ره سیده!

وه من مه رد قیبله م سالامهت

دیوانمان، کهفت، فهدای قیيامهت

دهرد و حال واتش، کیشاش ئاهی سهرد

هومه یلای که نیز، مه یله و دما، که رد

یاوا، به پاپوش، زیبای سنوهر

عهرز که رد شهرحی مال، گوفتاری حه یدهر

سنوهر، ئه ژنی، دهست که رد به زاری

تا قهت پیش نه من، جه بی قه راری

ئاهی سهرد کیشا، نه هیجرانی یار

نه جه ولانی ناز، پیاده بی، به وار

شهدهی مرواری جه سه ر شهنده وه

کورپه ی حه یتهران، یهک یهک کهنده وه،

یه خه ی جه واهیر درپی، تا، به وار

ئالان به هه م دا، سوپای سیامار

سوورتهت، به ناخون، جه دوه لکاری که رد

پهرئ ناو مه مان، هوونش جاری که رد

سیاو ریحانان برپی جه گولزار

په یا پهی مه که نه مهریزا به وار!

ئامان، وه هه م دا، جه رگهی که نیزان

نه وتوول نه و غه زالّ خاتر، عه زیزان

وه رووی نازه وه، بوسان دهست و پاش

به سه د نه زاکهت، مه که ردهن مه ناش

وات به که نیزان، ماهی مونه ووهر

بازدئ گیان و ویم بکیشوو وه بهر

دنیام پهی ئیده ن، حه یدهر بهگ لییشه ن

دووریای ئه و نه بو، دنیام پهی چیشه ن!

نه بی تاوانش، من بیی، تاوانم

کاشکی بکه فتای، شین وه باوانم

ئهی شوخی شهنگه، به رزه نه مامه ن

ئهی روخساری پاک، شیرین ئه نامه ن

ئەى دېدەى خومار، بىچ باده مەستەن
 ئەى تىرى غەمزە، كەس جى نەرەستەن
 ئەى تەرتىبى خال زولفى بۆى غەنبەر
 ئىتر پەى كىمەن، جە دماى حەيدەر
 من كە حەيدەر دىم، زامدارى شمشىر
 رازىم بە مەردەن، نەشون وە كشمىر!
 گەردوونى بى رحىم، چىشش، وە من، كەرد
 كە فتم، وە تۆردام، هەناسانى سەرد
 كارى من شىنەن، تا رۆى مەردەنم
 هونش، وە ناهەقق، شىبى، وە گەردەنم
بەى تەور جە داخى پەشىبى حەيدەر
شادىش دا بە غەم، ماھى سنۆبەر
 پۆشا، وە بەدەن، بەرگى قەترانى
 وىش كەرد، بە رەفىق، شىرىنى سانى
 مەشىبى بە راوە زویر و دلگىر
وە لاسل، ياوا، بە شارى كشمىر!
 خەلاىق تەمام، ئاما بە پىشسواز
 بەردشان، بە شار، بە سەد عىزز و ناز
 لوا، بە جاى وىش، غەمگىن و غەمبار
 زار زار مەگرەوا، جە هىجرانى يارا!
 دايش خجل مەند، جە حالى فرزند
 زارى كنجىش، رىشەى گىانش سەند
 پەرسا، جە كەنىز، ماھى مونەووەر
 پەى چى زویرەن، واچدى سنۆبەر!
 كەنىز، شەرحى، را، تەمامى ئەحوال
 ئەرز كەرد بە خدمەت، دايش سۆسەنحال
دايش، ئەوسا، وات، بە شاھى كشمىر
 شاھى كشمىر، جە داخ، بىبى بە سىاقىر

لەرزا، جە هەبەت واتەى شا عەبباس
 ئەلبەت مەستانۆ، جە ئىمە قەساس
 ئاوازى حەيدەر جە كشمىر، بىبى فاش
جەنگى سنۆبەر چەنى قزلباش
 شا، تەرسا، جە تەعن، لوا، بە خەلۆت
 تەلب كەرد ئەركان، پەرى مەسلەحت!
ئەركانى دەولەت، كەردن گەتوگۆ
واتن سنۆبەر، بەدەرمى، بە شـوو
 شەخسى جە ئەقوام شەھەنشای كشمىر
 دەبجوورتەر، جە لەيل، سىاتەر جە قىر
 زشت و بەد قەوار، بەد لەھجە و بەد گۆ
 دايم وەى فرۆش، تەمام توند خو
 بەد زاد، بەد ئەسل، ناپاك وەيشەر
 گەداى بەدكردار، نامپش قەزەنفەر
 شاى كشمىر، بە حەرفى ئەمىران تەمام
وات: بە قەزەنفەر، بانووى نەونەمام
 يارانى كشمىر مەكەردشان جەخت
 پەرى تەدارەك، بانووى بلند بەخت
 بشىن، بەسەر وەخت، شىرى سەفشكەن
 يانى حەيدەر بەگ، شاى گولگون بەدەن!
 ئەو رۆ جە مەيدان كەفتە بى، بە وار
 مەگرەوا، بە شۆن، ئاھووى خوتەنشار
مەوات: ئەى فىداى راگەى كشمىرت
 مەتەرسوون بىرون، بەرشوون، جە وىرت
 فىداى زەربى تىخ، وە من شانابىت،
 هىلاكم بە دەست، پەنجەى، حەنابىت!
 نە رەنجوۆت خاتەر، دل ئازارەنى
 دل ئازارى سەخت، جەفا كارەنى

بئ جيهت، پهی قه تل ناهه قق، مه کوشی
 دايم پهری هوون، ناهه قق، مه جوشی
 نینه شیوهی خاس، نیک نامی نییهن
 قانونی خواجه و غولامی نییهن!
 شهرت بو ئه ره مکیش، ره ویتلهی ره ویتل
 ئه ی جهیرانی مهست، سه حرای خوتهن گیتل
 ئه ی وه حشی بی باک، بی په روا، جه غه م
 ئه ی سه ره ده لیلی قه تاری که لپه م
 ئه ره به رشووم، ئه ی زامی کاریت
 یاوام، به حوزوور زیبای گوفتاریت
 ئه وسا، مه زانوو، ئه ی یاری چاومهست
 چه ته ور ئی هه ققه مه سپارووت وه دهست!
 ئه گهر نه، مه ردم گیانم فیدات بو
 هه زاری چون من سه رگه ردی رات بو
 ئه ی وات و کیشا، جه دل ئاهی سه رد
 ئاهش جه سه ما، زیاته ره ویه رد!
 هوریزا نه خاک سیای سه رزه مین
 شه دهش بهس وه زام سوار بی وه زین
 تا یاوا، به شار، شی بی به یانه ی ویش
 حازر بین، وه لاش، ته مام قه وم و خویش!
 ته بیب ئاوه رده ن، په ی زامی سه یده ر
 نه با، ناسور بو، زامانی سه ره ره
 به واده ی چهن رو، ته بیب که ردش جه خت
تاکه ساریش، بیی زامی بولند به خت
 لوا، وه حمام، بهر ئاما وه بهر
 پوشا، وه بالاش، زیبای موعه تته ر
 لوا، به حوزوور عه بباسی سانیی،
 مدرا، به رامبه ره په ی گیان فشانیی

ناگاه نه زهر وست پادشای ئیران
 دیا، به ره ونه ق جه رگه ی دلیران
 که ردش ته ماشای ئه ندامی سه یده ر
 مدران وه پاوه، چون شه مسی خاوه ر
زامی نه مابه یین ئه برۆش دیاره ن
 هه ر ماچی شکه فت، سای ده ر مه غاره ن!
 ته لب که رد، ده رده م، په رسا، جه حالش
 جه وه زامی کاری به دری هیالاش!
 حه یده ر وات: سه رگه رد تاج و ته ختت بام،
 چه نی ئه قه ربا، فیدای به ختت بام،
 مه گه ره جه خه لوه ت، به نده ی که مینه
 عه رز که روو جه لات، ئه ی بی قه رینه
 په ی چی، که حالات سرپی په نه انه ن
 نه دیوان، نه جای، ته مام به یانه ن!
 عه بباسی سانی جه رووی شه فه قه ت
هوریزا، لوا، ده رده م به خه لوه ت
 فه رما حه یده ر به گ ئه علام که ره به لام
 سه رانسه ری راز، سه رگوزه شته ی زام
 حه یده ر که فت نه خاک، بو سا سه رزه مین
 عه رز که رد به خدمه ت، شای دارا نگین!
 وات به شاهه نشای قه یسه ره باسه بان
 ته مام شه رحی حال، ئه وه ماهی تابان
 ئه وه ند که رد سه نه ای، بالای سنویه ر
 شاهه نشا عیشقش چا گرت نه خاتر
 نه دین، گه رفته ره به ژن و بالاش بی
 عاشق به دیدار، خالی ئالاش بی
 وات، به ئه میران، به زه ربی شمشی ر
 کی په یم ماوه رو، نازاری کشمیر

ههركهس، باوهرو، پهريتم سنوهر
مهكيشووش به سهنگ دانه و جهواهير

كيتن دلتيان، ئى كاره كهرو
پهريتم، نهو نازار كشمير، باوهرو

پهنهش مه بهخشوون من شههري شيراز
جه لاي سهرداران مه يو سه رته فراز

حه يدهر كهفت نه خاك، جه لاي شههريار
ته گهر روخسه ت بو، به عه ونى جه بيار

ههركار و ويمنه، بشوون وه كشمير
پهريتم باوهروون، به زه ربى شمشير

شا، وات: تافه رين دليري سه فدهر
ته و فوقيت ره فيق، خوات بو ياوهر

حه يدهر هيمنه ت واست وه لاي شههريار
كهفت وه ته دارهك راگه ي قه ندههار

سوار ببي وه ته سپ هيمنه ت خواهي كهرد
په ي شاري كشمير، روو بهرا، تاوهرد

به عه زمى باپوس دل بهر، مه كهرد جهخت
مدارا نه كهرد، به وهخت و بي وهخت،

(القصّة) جه شهوق بانوى جههانگير
حه يدهر بهگ ياوا، وه شاري كشمير

نيگا كهرد به قه سر، ته يوانى دول بهر
مه دره وشا، جه دوور، چون شه مسى خاوهر

واتش: (السلام) كه عبه ي يه قينم
مه نزلگاي شهريف، شوخى شيرينم!

په ي تو نه راگيل ده وه ي جه هانم
په ي تو نه مه ندهن، تاب و ته وانم

په ي تو چه ند وهخته ن كه رده نم خاو
په ي تو شهب و رو جه ختم كهرد به تاو

په ي تو دوور كهفته ي نه سفه هانه نان،
په ي تو، من غه ريب، هيנדستانه نان

شوكرم كهرد، ماواى يارم ديمه وه
داخل به و مه كان جاگه ت بيمه وه

ئيد وات و كيشا، جه دل ناهى سهرد
به عه زمى بازار، روو بهرا، تاوهرد

تامما، به راگهش، پيري كونه سال
وامه نده ي دهوران، قامه ت چون زوخال

چه ميان، چه م وهردهن، به رووى عاساوه
به زورى عاسا، مه شو به راوه!

غهره ز كه يومه رس، تاوهك كه يقوباد
شاپوور شاپووران، گشت دارو به ياد

بلاش بلاشان، تاوه نه رده شير
به هرام به هرامان، گشت دارو به وير

كه پوي سفيدش، چون وه فرى هامن
مه يو به راوه، چون گورگى زامن

حه يدهر وات: روبا، تامان وه فالم
شوكر، ديارهن بلند ئيقبالم

واتش: (السلام) **بانوى بانوان**
ياگه ت هه ن، ئيمشه و به نده بو ميتوان!

په ي چي، موسافر مه ردى غه ريبم
چيگه تاو و نان، بييه ن نسيبم!

واتش: سه د سلام، نه ي يار و ياوهر
پياده به، جه ته سپ، چيگه ميتوان بهر

ته شريف بار، به زه يد يانه ي ويرانم
سه د سال ميهمان بهر، منه ت به گيانم

نه ي يانه ي ويتهن، ساحيب يانه نيم
خدمه تكارى تو، خو بيگانه نيم

دایه، وات پهنهش: شییری بی نهدیش

سی سهد تومهن زهر، به من یانی چیش

تاخوم بۆ به عیشق دانای، لامهکان

رازی دهروونت، وهنم کهر عهیان!

تا، من به توهفقیق بینای لایه نام،

ههرچی مهواچی، کهرووش سه رنه نجام

حهیدر بهگ واتش: ئەی یاری غه مخوار

مه ته رسوون واچوو، ببۆ ئاشکار!!

واتش: مه ته رسه، به عهونی باری

رازت، جه لای من نمه بۆ جاری!

فرتی رازانم په نهانی که ردهن

فرتی ناکامم وه کام سپه ردهن

چند نه وره سه نام به ناز لاوان

چند ده رده دارم، به کام یانان

فه رهاد جه مه کرم، ئاواره ی تونهن

هیمای وه ته مای، وه سالی شیرینهن

زه ری جه مه کرم، باوهر و به کار

قه مه ر جه ئاسمان، ماوه روون به وار

ئه ر گرفتاری شازاده ی پهریت

مایل وه دیدار، زوهره و موشته ریت

ئینشه لالا، ره حمان، وه بی وه سیله

ماوه رووش، پهریت، به مه کر و حیله

بواچه رازت، بزانوو چیش شهن،

مه علومهن، جه عیشق موشکلئی پیشه ن!

حهیدر بهگ ئەژنی ئاما، به گوفتار

واتش: ئەی دایه، ماهی جه هاندار

ده خیلیم دایان، به شقی پیغه مه ر

شهوی دیم، نه خاو بالای سنویه ر

ئاما وه خام، به سهد نه زاکهت

به وه هجه ی شیرین، مه حبووب و شه وکتهت

چون شوعله ی ئاهر دا وه لامه وه

دل بیی، دانه ی خالی، بیی وه دامه وه

واتش: ئەی هه ژار ده روون په ر جه دهر

هه ژیره، جه خاو نازدارت و به ردا!

چه وساوه قیبله م، ئامان نه خام

نه مه ندهن ئارام، ته وانان و تاوم!

نه به ره قه رار، نه شه و خام هه ن

په ی دییه ن، دلدار، گلاراومه ن!!

ئه رجووم هه ر ئیده ن بوینوون بالاش

بوینوون به توپ، زولفانی تاتاش

به لکم ساکن بو، دلای سهد پارهم

چند وه خته ن په ریش، جه زهید ئاوارهم

که س نه بی که رۆم مه عاله جه ی دهر

تا قیسمهت ئیمشه و وه لای توّم ئاوه ردا

ده خیلیم دایان، شای مودبر ناسان

جه مولکی کشمیر، هه ر توّم شناسان

دیاره ن، هه کیم، حالئی دهرده نی

چند دهرده داران، ده واکسه رده نی

مه بو، تو جه رای به نده نه وازی

کاری په ی به نده ی هه ژار، بسازی

بیاوه، به داد به نده ی دهرده مه نده

فه سه وابه ن، جه لای خواوه نده

ئه رجووم هه ر ئیده ن، موشکلئی پیشه ن

ده ردم، هه ر ئیده ن، سه لای تو چیشه ن

دایه زه رده ش به ردا، واتش: ئەی حه یده ر

ههرچی مه وای، ویا نه ماوه ر

تۆ، ئەو كەسەنى، ئەى شىرى سەفدەر
جەنگت كەرد چەنى، ماھى سنۆبەر

دىارەن، نىشان زامى دياريت
مەدرەوشۆ وەبان، گۆنای گولناريت
مەزانوو، ئىمسال، نە مولكى ئىران
مايل بيت بە دىيەن، ئەو ماھى تابان
عاشق بيت، وە بەژن، بالای نەمامش
بيت وە گرفتار، گۆنای گولنامش
پەشىو كەردەنى، زولفى شامارش
سەرسامى جە شەوق، دىدەى خومارش
قەرارت برىان، جە بى قەرارى،
پەى كى مەرتى ئەسرى مروارى!
حەيدەر وات، داىە، مەپەرسە چە نىم
باویم بزانون، چەنى بەختى وىم
دەردم مەدپونە، زامم كارىيەن
دەرمانى دەردم، ناديارىيەن!
داىە، وات: حەيدەر بنىشە بە شاد
سەحەر من مەشوو، هەرچى باد داباد
حەيدەر سەد تومەن، دا بە مزگانى
واتش: ئەى داىە، ساويت مەزانى!
ئەو شەو راحت بى، تا بە سوب سەحەر
تا خورشيد، نە بورج مەشرق، كيشا سەر
داىە هۆرتىزا، بە عەونى بارى
واتش: سا مەشوون، پەى حىلەكارى
حەيدەر وات: مەشىي وەلاى سنۆبەر
ببەر چەنى وىت، شەدەى جەواھر
واچە: يە مەتاي ئىران زەمىنەن
لايق وە بالای ئەو ماھ جە مىنەن!

بەلكم ئەو نازار پەى وىش، بستانۆ
ئەرجووم هەر ئىدەن، كەسى نەزانۆ!

داىە، شەدەش سەند روو نىيا، بە را
بەردش بە دەوان، پەى قەسرى ئەو ما
ياوا، وە پا بۆس زىبىسەى سنۆبەر
سەلامى داپىش، مدرا وەرانوهر
فەرما، بە داىە، خورشيدى تابان:
پەى چىش دىر ناماي ئارۆ بەلامان!!

مزانى وەى تەور، غەمگىنى زارم
گرفتارى دەس، هيجرانى يارم
مەبۆ جەى دەم دا، كەرىم خەمخارى
چەمان ديارەن، جە من بىزارى!
داىە وات: سەرگەرد دەورى دىدەت بام
سەرگەردى خالان، ئەو رەسىدەت بام!
داىە و سەرگەرد زولفى موشكىنت
حەيرانى شوعلەى جامى جە مینت،
گىانى من بەرشۆ، پەرى غەمخواريت
تاكە نەوینوون، بە ئاھ و زاريت
كۆريا، چەمانم، نەینووت بە چەم
بەى تەور، گرفتار نە زولماتى خەم
ئارۆ، پەى سەودا، لوام، بە بازار
جە ئىران، ئامان، يەك خواجه توجار
توجارى پەر مال، ساحيب كەمالتى
جوانى نازدارى، پەر خەت و خالتى
سەرتا، پا زەرىف، بوزورگ زادەيى
پەر عەقل پەر هۆش، هىما، سادەيى
كاكول موشكى ناف ئاهوى تاتاران
زولفان، عەنبەر بار، نادرەى شاران

چین چین چه م وهردهن، چون تووئی لاو لاو
کرژهن، چون کلاف، یام خه یاته ی خاو!!
 نه فشانهن، نه دهور کلاو قازاخی
 گهردهن چون مینای میهری نو شباخی
 بالاش چون شمشاد، راژهی خه سره ویی
 شان و شه وکعت خاس، بازو پاله ویی
 گوناش مه دره شو، چون شه مسی خاوه ر
 پاسه دیارهن، عیش شقش ها نه سر
 خوژگه بهو نازار نهو خه مخوارش بو
 دنیا ش به کامهن، هه رکه س یارش بو
 که سی عاشق بو، بهو جور جوانیی
 عومرش رویه رو، به کامه رانییی!
 نهک وه **جهسته ی من**، زار و بیمار بو
 وه دیو گرفتار، مه حرووم جه یار بو
 نه سلش، **قزلباش** نه وهی که یانهن
 توجاری په مال، نه هلی ئیرانهن!
 نه ی جفته شه ده زه ریفی دلککش
 کیاسته ن په ریت، ماهی موشه ووهش!
 لایق وه بالایی شای مود برناسه ن
 په ریی سه روین لار، ته رکی تو خاسه ن!
 ئید وات و شه دهش، بهر ناوهر د و بهر
 نیاش به حوزوور، ماهی سنویه ر
 نازار شه دهش گرت، کیشا ئاهی سه رد
 ریزا جه دیده ش قه تری (ماء الورد)
 واتش: به تاقی یاری قه دیمه ن
 په ی من نه راگیل، دهوری نه قلیمه ن
 په ی من، دوور که فته ی ناوهری وه تن
 په ی من جه ئیران، ئامان وهی مه سکهن

په ی من بیزارهن جه قه وم و خویشان
 په ی من چند وه خته ن، سیاست کیشان
 په ی من چند زوخاو هیجرانش وهردهن
 مه علومهن، جه گیان شیرین ویه ردهن
 فکرش که رده وه، ماهی مونه ووه ر
 چیش بدو جواب، شییری دلاوهر!!
 دمای ئاخ و داخ، نالینه ی بی هو
 سه رش بهر ناوهر د نهو یاری خو شخو
واتش: نه ی دایه، هامه رازی رازم
 ره فیقی موئنس، یاری دلوازم
 هوژگیره شه ده، به ره ش وه دما
 واچه، سه وداکه ر، پاسه ش فه رماوا
 نه رسه د، که شه ده ش موختازی عامه ن
 به لام ده رد م فره ن، نه جای هانامه ن!
 جه ی وه ر گه نجی من، به میراس دادیم
 په ریی روژی تنگ وه قستی ئازادیم
 بابوم سه بتش که رد، به نا به جورئ
 به خشا، به ناهاال، دیوی دلورئ
 هه رچه ند سه عیم که رد، نه که رد م چاره
 گردم شییی نه ده ست، نه مه ند م چاره
 کلیدش به ده س نه ژدیه هایه وه ن،
 به د زات و به د ته ور، به د به لایه وه ن
 مه گه ر جه هاندار جه هان ئافه رین
 بیاوو به داد به نده ی که مه ته رین!
 ره هانوم، جه ده س، دیوی دیرین خو
 وه ر نه مه حاله ن، عیلاج نه بو!
 نه ره نجوت خاتر، جه واته مه رد م
 نه سلش هه ر ئیده ن، مه لامه ت که رد م

ئەگەر شىپىرەچەي ئىران زەمىنى
 جە زەيد ئاوارە زار و خەمىنى
 پەي دىيەن دلدار جە گيان ويەردەن
 سەر وە تىغى ناز، جانان سوپەردەن
 ئاخىر نە دەوران، چەرخى ستەمكار
 پەي گەنجى بەردت، رەنج نە هيجران يار
 ھەرچند مەحالەن، ئەگەر مەتاويى
 سەعيت بۆ، بەلكم بە وەسل ياويى!
 با، نامووست بۆ، مەكەر، مدارا
 جەھد و جەختت بۆ، بۆرانى سارا
 ئەگەر مزانى موشكىلەن جە لات
 فيكرى پەي ویت كەر، ھەرچى ھەن سەلات
 با من بسۆزۈن، پەي زۆخى زامت
 ديدار بمانۆ، تا رۆي قىيامەت!
 داپە، شەدەش، سەند، جە لای سنۆپەر
 ئاوەرد بە خزمەت، ئەو شىپىر سەفدەر
تەمامى پەيغام خورشیدی تابان
 عەرز كەرد بە خزمەت شىپىرەچەي ئىران
 جەيدەر بەگ ئەژنى، خەم ئاوەرد نەدل،
 واتش: كارى من كەفتەن وە موشكىل!
 مەگەر شەھەنشای موشكىل گوشادكەر
 بياوۆ بەداد، كە مینەي، كەمتەر!
 وەر نە سنۆپەر، كەفتەن، نە تۆردام
 عىلاجش نىيەن، نمەبۆ، نەدام!
 واتش بە داپە: ئەي يارى خەمخوار
فكرى كەر، پەرى، بەندەي مەينەتبار!
 ھا وەختەن، جە داخ پەيغامى دولبەر
 شوئەي دەروونم، ئالەم گىرۆ وەر!!

كەيوانوو، ساتى سەروست نەدامان
 شىي، وە بەحرى فيكر، حیلەي بى سامان
 وات: ئىمشەو بەسات خەندە بەندانەن
 زەمزمەي زینەت، پۆلى رەندانەن!
 ئەمشەو گىرۆدار، **راي عەبەس، نىيەن،**
 خەنە بەندانەن، كەس بەكەس نىيەن!
 رەنگى مەبۆ، بەرووت بەلاشان
 واچو بە وەلاک گۆنات بتاشان!
 دەستەي رەخت و خال، زىيای موعەتتەر،
 تۆپە و ژىر چەناخ، كەمەرە و كەمەر،
 بدۆ بە سەرتا، تىتە و كۆتەرمەر
 سيوہنگى كەرىي، دیدەت، بە سورمە
 سووراو بمالى، بە گۆنای خاست،
 دەمت ھۆر پىكە، با كەس نەناسۆت!
 بەرووت، بەو جاگەي پول پول نازاران
 پەي دىنى بالاي ئەو ماھى، تابان
 جەيدەر بەگ واتش: پىرى پەرۆسەر
 ئىنە چە فکەن، فکرى ھەنىي كەر
 بە من مەواچى، گۆنای ویت بتاش
 پەرى سەركۆنەي، قەومى قزلباش
 بکەم وە بەردا، رەختى ژەنانە
 پەرى تانەي تاو، قەوم و بىگانە
 پەي چى سەرگەردى، پای فورس نەبۆ،
 سەرم نە مەيدان، مەردان بەس نەبۆ،
 مەرگ پەي من خاسەن، نەگ ئى ژيانە
 شىپىرانى ئىران لىم بدن تانە،
 بىوو بە سەرزان، ئەھلى ئىرانى،
 خەفیف بوو، جە ناو جەرگەي كەيانى!

من نه سَلّی دارا، والا مه کانم
 ناخر شپیره چهی نه هلی ئیرانم
 قه سه م وه بارگهی فهردی ته نیای تاک
 جه هیند و کشمیر، نه داروون من باک
 جه یومنی ئیقبال جققه ی شا عه بیاس
 وه ختی بکیشوون، شمشیری نه لّماس
 کشمیر و کابل، تا به قه نده هار
 مه که روون به تیغ هیندی یه خته سار
 عه جه ب رای خه لاس مه نمانی په نهم
 عه جه نه سیحته، مه واچی په نهم
 دایه خجل مه ند جه واتهی حه یدهر
واتش: نهی جه وان شپیری دلاوهر
 گونا هم که رده ن بیه خشم ته قسیر
 مه بو بزانوون، چیشنه نئی ته دبیر
 یهک هام شیرهش بیی، پیری په رۆسه ر
 هامابی چهنی، یاگهی سنۆیه ر
 ته نیای، دیواری، مابه نیشان بی
 روو به رووی یاگهی حووری رزوان بی
 هو ریزاو لوا، وه نهش که رد سلا م
 نیشته وه لاشه وه، وه نهش که رد ئیعلام
 واتش: نه مریم هه ن نه گهر مه واچی
 بو اچوون په ریت، تا چیش مه واچی!
 به لام به سه وگه ند بده ر نه ویتدم
 ئومی تدم تونی وه جای ئومی تدم
وات: نهی هامشیره، شیرینته ر نه گیان
 هه رچی مه واچی، مه که رووش په نهان
 نه گهر گرد عالهم توفان و ته م بو
 جه هامشیره ی ویت، خاترت جه م بو!

قه سه م وه بارگهی به رزی جه هاندار
 مهر، دمای مه رده ن، بیو ناشکار
 دایه شنه فتش، جه پیری کو هه ن
 نیاش به حوزوور، کیسه ی سه د تومه ن
زال وات: نهی دایه ئی کیسه چیشنه
 مه علوومه ن عه زیم موشکیلی پيشنه
 مه زانوو، کارت خه یلی موشکیله ن
 نه رسه د موشکیلی بو جه لای من حه له ن
 دایه وات: عه رزم نه وجه وانپوه ن
 جه زه ید دوور که فته ناته وانپوه ن
 رهنگ زه رد و زایف هیجران باریتوه ن
 جه داخی دولبه ر، بی قه راریتوه ن
 توجاری په ر مال، فیکر خاریتوه ن
 دلگه ش خه ت و خال، خو ش گوفتاریتوه ن
 عومری شه ریفش، وه بیست نه یا وان
 گو لپن جه گو لزار جه ننه تولما وان
 ئینه چند وه خته ن، غه ربی شاره ن
 دایم هه ر کارش گریان و زاره ن،
 وه ختی مه کی شو، ئاهی ئاته شناک
 دوودش مه نیشو بو جه رخی نه فلاک
 دیسه تش، نه خا و بالای سنۆیه ر
 سه رسامه ن، جه عیشق ماهی مونه ووهر
نه وه ل، به حاجه ت، بارگهی خوا وه ند
 دووه م به خاتر، به نده ی حاجه تمه ند
 کارم دره نگه ن، جای نه فه س نییه ن،
 عه یش و نیشاته ن، که س وه که س نییه ن!
 ره خنه که ی به ری، نه تو ی گه نجینه
 بوینو، بالای نه و بی قه رینه

خه یللی بی تاوهن عیشقش هانه سهر
 به رابه مه بو، به حه جی نه کبه را!
 زال وات: ئی کاره نه دارۆ قسوور
 هه ی (صالی، علی نوراً علی نور)
 هه مه نه مه یاوۆ، به وه سالی دولبه ر
 هه مه من شاد مه بوون، چه نی کیسه ی زه ر
 واتش به دایه: سه هه رم هانه را
 هه ردوو کونه سال، هوریزان وه پا!
 که ندهن، ده ریچه به کوشکی دولبه ر
 دروست روو به رووی یاگه ی سنویه ر
 دایه به دلشاد، هوریزا به جه خت
 واتش: ئه ی جوان نیکزاده ی نیکبه خت
 خوا مه زانو ره نجم به رده وه،
 به لام سه د تومهن خه رجم که رده وه!
 حه یدهر وات: ته نخواش جه من بستانه
 به لام، دلوه شیعی، به من بنمانه
 ده رده م، دا په نه ش، کیسه ی سه د تومهن
 لوا، به ته و اف کلیسه ی ئه رمه ن!
 نیشت وه گه نجینه شییری دلاوه ر
 دروست روو به رووی یاگه ی سنویه ر
 دیش، نیشته ن غه مگین ماهی جه هاندار
 جه تابی هیجران، مه گره وو، به زار
 نازک نه وهالان، کشمیر و کابل
 سیحر ئافه رینان، هارووت و بابل
 گولته ندام جه مین، هومه یلای په ری
 شیرین ئه رمه ن له یلیتی عامری
 که مانچه و روباب، به ربه د چه نی روود
 مه نوازان، به عیشق، چون نه غمه ی داوود

خوشخانان، وه سه وت، راگه ی هیندستان
 ئیلا، قواقووی قیقه ی سه رمه ستان،
 ساقی سیم نه ندام، جامی بلوورین
 گرته بی، وه ناز، وه تای عه ره قچین
 بال وه باهووبه نده، مینای کارخانه
 مهستی لایه عقل، شه یدای زه مانه
 هه رکه سه جه ده ستش پیاله بی مه سه نده
 ریشه ی حه یاتش، به غه مزه مه که نده
 ره ققاسان چه نی جه ننگ و چه قاله
 مه ره قسان به هه م، قه وم و بیگانه
 مامان به هه م دا، به ئاهه ننگ و ساز
 دلئی ده ردی نیان، ماما، به په رواز
 یه گشت ئه ساسه ی خه نه به ندان بیبی
 په ی شادیی ده ماخ، ماهی تابان بیبی!
 ئه ما، سنویه ر، جه بی قه راری
 ماما، به گوناش، ئه سری مرواری!
 جه تاوی هیجران، بالای حه یدهر به گ
 دووری هه ناسه ش، مه شین وه فه لکه
 نیشته بی زویر، خه مین و خه مبار
 زار زار مه گره وا، جه هیجرانی یار
 چه وده م پاخوان، ئامان به سه ردا
 هه ریبه ک خوانی زه ر، گرتن جه سه ردا
 وه ئاهه نگی ساز، چه نی مه هوه شان
 وه بالای خاسش، که رده ن زه ر ئه فشان
 مه شغوول بین وه ئه مر مه ششاته گه ری
 په ی جه لای جه مین هومه یلای په ری
 خوانی ئاراییش، چه نی که شتیسه وز
 نیان به حوزوور، ماهی دلته فرووز

ئەوڤل، سیاى حەى دوو فەرق كەردەن
 بە عەتر و عەنبەر، سەندەللى پەروەردەن
 خەم دان، وە حیشمەت ئامان جە سەردا
 میقرازی كەردەن، بە رووی قەمەردا
 كورپە حەیتەران، سیاى قەترانی
 كەردەن، سەراوێز، تەختى پیشانی
 نم دان، بە قەترەى مائولوەردەو
 ئەفشان بیى وەناز، تەختى زەردەو
 ئەبرۆش بەو سورمەى ماویى جە لا دان
 چون قورسى قەمەر، نە خۆر هوویدان
 كیشاش، وە دیدەش سورمەى عەتاریى،
 رەما، جە سامش، ئاهووی تەتاریى
 سورخابى فەرەنگ، چەنى سفیدتاب
 مالان، بە گۆنای ماھى جەھانتاب
 زەرگەر پەى ئەفشان وە بومی شەندەن
 چند خالى ماویى، وە بوومش تەندەن
 تەماشای بکەر، جە لای جەمینش
 وە تورمەى كەشمیر، بەستەن سەرونیش
 چەند دانە یاقووت ئەلماسى گەوھەر
 كەردەن وە سەروین، ماھى مۆنەوور
 ما هیچە كەردەن گۆشوارانى رەنگ
 داشان، بەو نازار شەیدای شوخی شەنگ
 پۆشان وە بالاش كینخوا تەمام زەر
 بەتال كەرد بازار شوعلەى شەوقى خۆر
 بال وە باھوویەند، لەعلی بەدخشان
 وە دەستوونى دەست، مرواریى غەلتان
 وە پەنجەى بلوور جە گول نازكتەر
 جە دانەى ئەلماس، كەردەن ئەنكوشتەر

یاقووت و ئەلماس، مرواریى ئەحمەر
 پیکان وە جەمال، رەعنای سنۆبەر
 كەردشان، وە باب، خال و مینا هەم
 چون تووللى لەولاولو لولوەردەن بەهەم
 چیش و اچوون تەعریف كەمەرە و كەمەر
 مەدرەوشا، جە دوور چون شەمسى خاوەر
 بەو تەختەگاہى، سانى سوپاچەیی
 پەرى قەتلى عام، وەى وەى، یانەم وەى!
 كەردەن ئارابیش ماھى مۆنەوور
 برقەى گولناریى، كیشاشان، وەسەر
 حەیدەر بەگ، جەودەم، پیتسە دیى یاران
 وات: نەبى نسیب دلەى غەمباران!
 پا خەسووی یاران، گشت لوان وەبەر،
 تەنیا، مەند بەجا، خورشیدی خاوەر
 حەیدەر، جە بیوار، جە بی قەراریى
 زەر ئەفشانیش كەرد، شەدەى مرواریى
 وستش بەدامان، یاگەى سنۆبەر
 سەراسیمە بیى، خورشیدی خاوەر!
 لەرزا، جە تانەى رەقیبى بەد گۆ،
 چیان هۆرش گرت، نیاش بە باھۆ
 وات: ئەلبەت، یە كار دیتوون پەریبەن
 وەر نە جە ئادەم خەیلج بەریبەن!
 پەرى حەیدەر بەگ دەست كەرد بە زاریى
 مەرتزا، بە رووش، ئەسرى مرواریى!
 بە نەرمە نەرمج، حەیدەر مەلاونا
 ئاھش نە كوۆ نەجد مەجنوون مەتاونا!
 مەوات! ئەى غەریب دووركەفتەى وەتەن
 ئەى یارى غەمخوار، بی ماوا و مەسكەن،

ئەى بىچ خورد و خا و روخ جە هييجران زەرد،
 ئەى دايم خەريک هەناسانى سەرد،
 ئەى نەوجوانى بەکام نەياوا!
 ئەى سەرسام وە شۆن سەهەندەى ساوا،
 دا بدیە بەکار ئەى چەرخى چەمەر
رەنجم دا، بە تو، گەنجم قەزەنفەر
 تو پەى من، نە مۆلک وەتەن و بەردى
 چەند وەختەن، پەريتم، زوخاوان وەردى
 ئاخەر گۆلباخچەم، برپا، وە ناکەس
 عیلاجم نییەن، **دەسلاتم چەس!**
 تو ویت، مەزانىی، یە کارى جەورەن
 سامن چیش کەروو، **باپۆى من گەورەن**
 ئید وات و کیشا جە دل ئاهى سەرد
 ئاهش، جە ئاسمان زیاتەر و بەرد
 بشین وەسەر وەخت، زادەى بەدگەوهر
زشت و ناھەموار، وەیشوومەى وەبشەر
 بەد لەجەمى بەد زات بەد نابەکارى
 بەد خووى بەد کردار، سیا چنارى!
سوار بىی، بە ئەسپ مەرسەى لەجام
 بە عىزى شاهىی، لوا بە حەمام
 جارچى جارکیشا، تەمامى خاس و عام
 گرد حازر ببان، نە دەرگای حەمام
 سوارشان کەرد و عىزى شاهىی،
 بى خەبەر، جە کار، کەردەى ئیلاھىی!
 سەنج و گەبرگە، دەھۆل چەنى ساز
 پيشا پيشى رووش، مەنوازن بە ناز
 نالەى موترببان، کززهى مووکەشان
 مەویەرد نە چەرخى سەما و کەھکەشان!

نا غافل، جە دەور چەرخى لاجیوهرد
 زاوا بە دلشاد، نە مەیدان و بەرد
 ئامان، بە راگەش دوو ھەرزەکارى
 دوو بەد عەقل و ھۆش، دوو بەد کردارى
 دوو نەرگس جوانى، دوو حال نەزانى!
 دوو وەحشى سەرمەست دوو نەوجوانى
 یەكى وات، بەویەک بدیە بە گۆناش
 شادەن، وە پاشخوان، خەلکى قزلباش
 ئەمسال، جە ئیران، جەرگەى ئیرانى
 تەمام ئاوايش کەردەن و ئیرانى
 زاوا چون ئەژنیش، شىی نە جامەى قین
 وەخت بىن نە رووى ئەسپ بگنۆ وە زەمین
 وات: ئینە بە من، مەواچان نامەرد
 دايم، ریسوا بو، منش ریسوا کەرد
 جە ھەنگى ئیران تا مۆلکى فەرەنگ
 بەمن مەواچان، بى نامووسى و نەنگ
 چەنى سنۆبەر، وادەمان، تا خا و
 شەرت بو، و تىخى مەودای تازەسا و
ئەوہل ئەو بە عەشق جققەى شا عەبباس
 پارە پارەش کەم، وە تىخى ئەلماس
دووہم، وە تیخ ھیندىی سىيارەنگ
 فارغ بسازوون جەى نام و جەى نەنگ
 (القصاص) یاوا، بە قەسرى زەرکار
 لوا، نیشت وەبان، کورسى زەرنيگار
بrazavayان، گەوہەر، چەنى زەر
 کەردەن زەر ئەفشان، زاواى بەدگەوہەر
 جوّشا، خەلايق، غەوغا، کەفت نەشار
 یاوان، بە جامرێز، ماھى جەھاندار

واتهن، به ياران، ماهی مونه ووهر
 عهرز کهن، وه پابؤس زيبای سنؤبه
 زاوا، ئينتزار بانووی کشميرهن
 مدارا مه کهن، واده مان، ديره ن!
 ثامن وه ته عجيل، جهرگهی پا خه سوو
 مدران وه نه زدی ئه و یاری خو شوو
 واتهن، کهره مکه ر، هو رتزه وه پا
 گیانه ئه فشانتهن، نه راگه ت زاوا!
 ئاوه رده ن په ریت، ته ختی که ژاوه
 برازاوایان مدران، وه پاوه!
 سنؤبه ر کيشا، ئه ی نه ده روون
 که رده ش، وه بازار، فه رهاد و مه جنوون
 وه ناچار لوا، نیشته وه عه ماری
 خیزا قواقووی خه لکانی شاری
 چراخان، کریا، بازاری کشمیر
 په ی شادیی ده ماخ، ماهی جه هانگیر
 سه دای سه نج و ساز، ناله ی که رنه
 مه نیشته به گه رده وون، به چه رخی مینا
 فه زا، جه ئاسمان، ئاما، وه په رواز
 که درئ مه ره قسا، به ئاهه ننگ و ساز!
 وه لاسل، ئه و ماه لوا، وه په رده
 په رده نشین بیی، ئه و ناز په رده رده
ئه وسنا که یوا، به رده ن سنؤبه ر
شیره ن که وت، وه تاقی ئه یوان و ئه خزهر
حه دیدهر به گ ساتئ تاسه ش به رده وه
 مه گیللا به تاو، ژان و ده رده وه،
چون خو ر به ر ئاما، نه تو ی گه نجینه،
 که فته ئه و دمای کوچ، ئه و بی قه رینه!

لوا، به ته عجيل، په ی قاپی ههره م
 دیش، که راهبانان، که رده نشان مه حکه م
 مه وات: ئه و نازار زایش که رده وه
 قفلئ خه زانه ش دا به گه رده وه
 مه گیللا به تاو نه ده وری سه را
 به لکم ره خنه یئ، بکه رۆ په ییدا!
 زار زار مه گره و، جه بی تاوانی
 ناگسا، نه زهر وست بانئ ئه یوانی
 دیا، که خاسه ن په رئ تایی که مه ن
 که مه ن هه وادا، ئه و به هه واه شهن
 که مه ن، مه حکه م بیی، وه بام ئه یوان
 به ر ئاما، وه بام، چون ماهی که نعان
 مه گیللا به زار جه بی قه راری
 دیش، که، دیاردا، شوعله ی بوخاری
 به تاو شیی به وار، چون ماهی که نعان
 په نهان بیی به زار، نه تو ی هه وشه و خان
 دیش نیشته ن غه مگین خورشیدی خاوه ر
 نازگ نه وه لالن، مدران، وه رانه ر!
زه مزه مه ی ئاهه ننگ به زمی بساتهن،
 بشکه ن بشکه نه ن، عه یشهن نیشاتهن!
 پؤلپؤل نازداران چون تیپی که لره م
 ده سته ی چوپیشان گرته بی وه هه م
 مه بیان، مه ویاران، چون ئاهووی خوته ن
 مه له ک، جه سه ما، مه واناش ئه حسه ن!
 نه وتوول کناچان، مینای مه ی وه که ف
 وه تایی عه ره قچین، نه مابه ینی سه ف
 مه گیلان به ناز، چه نی جامی مه ی
 چون ساقی بسات، که ی کاوسی که ی!

دیش نیشتهن ئەسەف عاجز، سنۆیه
 عاجزی ئەنوار، غەمگین موززتەر
 بە ویش، مەزانۆ دەردش کارییهن
 کارش، هەر گریان، شین و زارییهن!
وات: شوکرم ئێدەن، بینای بانى سەر
 نەیاوان، بە کام بانوو، قەزەنفەر!!
 (القصة) یاران، شەیدا، نە شادیی
 کیشان، وە ئەساس بەزمی دامادیی
 قەزەنفەر دايم، نە فیکری خاوی بی
دووعای سوفرهش وەند، مەردوم وەلاوی!
 برازاوایان، بەردەن قەزەنفەر
 تا، بدۆ سالاو پەردەى سنۆیه
 شمشیر چەنى ویش، بەروش و پنهان
 وەبى شک نیاش، نە تۆى حەوشەوخان
 لوا، تەکش دا، وە بالەشتى زەر
 ئاما، وە پاپۆس زیبای سنۆیه
 حەیدەر بەگ، دەر دەم بەستش وەکەمەر
واتش: یە خاسەن، پەرى رۆزى شەر
 مدران، نە پیتوار، وینەى میر غەزەب
 ئینتزار بە کەفف، شای شیرین نەسەب
 سنۆیه، نە فیکر، پەشپىوی حەیدەر
 داوا، کەفت نەشو، قەتلى قەزەنفەر
 حەیدەر بەگ نە فیکری کرداری گەردوون
 تاکە بزائۆن، یە چۆن مەبو، چوون!
 برازاوایان، عاجز بین، لوان
 دایەى، قەزەنفەر، ئاما بە دەوان
 وات بە قەزەنفەر، ئەى گیانی شیرین
 پەى چیش دوورەنى، جە ماھى پەروین!

پەى چیش بە وەسلش، نەیاوای بە کام
 دەگ من بە سەرگەرد، نووری دیدەت بام
 سەبەب، جە چیشەن، واچە قەزەنفەر
 نەبى، پششتان، بالای سنۆیه
 پەى چیش وەى شیو نیشتهنى دلگیر
 مەر خوفت نییەن، جە شاھى کشمیر!!
 بنیشە وەلاش پەرى دەستبازیی
 جوانەن، بە کام، زوو مەبو رازیی
 شوخەن، تەوارەن، ئەو لە، کەرەش رام
 ئەوسا، بە دلواز، بیاو، بە کام!
 نازش بکیششە، یاگەى نازتەن
 ئاخەر ئامۆزای ئاوات وازتەن!
 هەتا، مەتاویى، بە عیزز و لالە
 نازش بکیششە، ئەو نەو غەزالە
 دەم بنیە، نە تۆى جققەى دەهانى
 دەس بکەر، بە ناو سینه و مەمانى
 بگیرەش نەوەر، شای شیرین شیو
 چون لوولى لەولا و ببپیچەش پیو!
 بە عزی پەندش دا، هەم ئاما وەبەر
 واتش بە دایە، ماھى مۆنەووەر
 من ئامام، وەبەر ئەمجار، نۆیەى تۆن
 بکەر سەرزەنیش، بانووی زەر ئەستوون!
 دایە، ئید ئەژنى لوا، بە تەعجیل
 لوا بە خزمەت، نازاری کشمیر!
 وات، بە سنۆیه: ئەى ماھى تابان
 ئینە چە فیکرەن، بە خاتر یاوان!
 من کانی نامووس، هیندوستانم
 ئەسل و نەسەب خاس، بانووی جەهانم

ئىنه چه شىپوون، گرتەنت وە ياد
 مەبو، نامووسم بدەرى وە باد!
 ئەگەر بزانتو پادشاي كشمير،
 پارەت مەكەرۆ، بەزەرى شمشير
 پەي چيش، ئاموزات، بيهەن موكدەدەر
 پەي چى، ئەشىي، بە لاي قەزەنفەر
 ئەو ناما، وەلات، تو بيشو وەلاش
 پەي ویت، بيسانە، بووسە جە گوناش!
 بکەر چەنى شووت قەدرى دەستبازىي
 جوانەن، بە کام، زوو مەبو رازىي!
 عىجز و لالەكەر، هەتا، مەتاويي
 بەلكم چەنى شووت، بە کام بياويي!
 بواچە پەنەش، شازادەي كشمير
 ناھاليم، كەردەن، بېخشەم تەقسير!
 واچە، هەر تۆنى يارى عەزىزم،
 منيچ هەر كەنيز، كەمتەر كەنيزم
 دەستش بگيرە، پشتان كەر بە ویت
 بکيشەش، بە ناز، تا بەياگەي ویت
 دوو شاخەي نازش، بوزە، بە گەردەن
 با هەر پيوو بو تاو وروى مەردەن!
سنۆبەر ئەزنى لەرزا جە هەيبەت
واتش بە داىە: ئەي پيرى نەگبەت!
 عەجەب، پەندى خاس، پەرىم ئاوەردى
 دلم وە ئەلماس بران، پەي كەردى
 جە دەورەي ئادەم، هەتا بە ئى دەم
 كەي قانون بيهەن، جە نەسلى ئادەم
 وەيوە، بالانو، پەي كام، جە داماد
 كەي قانون بيهەن، جە ئادەمىزاد!!

مەبو، كە زاوا، كەرۆ ئىلتماس
 بەبو، هەر وەناز، غەمزەي بى قىاس
 وە رووى نازەو، وەو بىبى رام
 ئەوسا، بە دلواز، بياوان، وە كام!
 پەي بى، نەشاران، ئيدەش نەكەردەن
 من بشوو، وزووش، دەستش نەگەردەن
 پەي چى قەت نەبو، دەستم، بە شمشير،
 بە روبا بدەم، من ئى لوقمەي شير!!
 زووانم، بە تىغ پارە پارە بو،
 تەنم، ئاويتزان، پاى قەنارە بو
 درىخ بگەردان، ئارۆ كۆتەلكۆم
 بەلام ئى نا ئەهل نەبيايا وەشووم
 من عارم مەبو، وا چوو، يە شوومەن
 هەر وەخت مەوينووم من ئاخو توومەن
 بشو، ياگەي ویت، مەدەر ئازارم
 ئازارم فەردەن، گەرانەن بارم!
 بابۆم خجل بو، چەنى كارى ویش،
 من وست نە تۆردام، ئەي زشتى بەدكيش
 داىە خجل مەند، جە واتەي دلپەر
 پەشىمان و زار، وە تاو، شىي وەبەر
 مەردم، فارغ بىي، هەر كەس نەجاي ویش،
 زاوا، مەن، چەنى، ماھى دەروون ريش،
 قەدرى، جە شووشەي، ئەو ماھ پارە
 واتش بە زاواي شوومى، ناچارە،
 ئاخەر، چە خەيرەن، يە وەختى خاوەن
 ئى رەخت و خاوە، پەي تو وەلاوەن!
 پاسە تەقديرش كەردەن، خواوەند
 بکيشو هيجران، نە مەعلوتەي بەند

زاوا، ئىيد ئەژنى چنگ وست وه گوناش،
 واتش: ئەى پاشخوان، خەلکى قزلباش!
ئەوئند گانت دا، به خەلقى ئىيران!
 ئاواييت كەردەن، تەمامىي ويران!
 ئەمسال، نه ئىيران، **(لەوئند)**ى قەلاش
 ویت كەرد، به پاشخوان، خەلقى قزلباش
 شەرت بۆ پارەت كەم، به تىغى ئەلماس
 ئەرى ئەوامەنەى، خەلکى قزلباش!!
 سنۆبەر ئەژنى، خرۆشا، به قار
 وات: ئەى نادروست هەرزەى هەرزەكار!
 چەنى ريسوايى كارى ویتانەن،
 ئى حەرفى بى جا، چەنى كیتانەن!!
 بى هووده و بى سوود، به كى مەدانای
 يا من به داىهى خیرەت، نه زانای!!
 پاشخوانى هەركار، ئەو هام شیرهتەن
 ئەو هامشیرهى حيز، هەرزە گیرەتەن!
 ئەرى بەدكردار، وهيشوومهى وهيشەر
 ئەى زشتى ناپاک، هەر ویت بهدگه وهەر
 عالەم وه نامووس، من پايەدارەن،
 كى قودرەت دارۆ، كەسى چه كارەن!
 بتاوو، به زشت بەرۆ، نامى من،
 مەشهورەن، جه مولك عالەم سامى من!
 سامن چيش كەروون، جه كارى گەردوون
 بەدزاتى، چون تو، من كەروۆ نگوون!
 دايم، ريسوا، بۆ منش كەرد، دەستاخت
 به حەرفى داىهى كۆنە قەلتاخت،
 زاوا، ئىيد ئەژنى هۆرپزا، دەردەم
 لوا و قاپى، يانەش كەرد مەحكەم

لوا، دەست كيشا وهياگهى شمشير
 بشانو، نه فەرق نازارى كشمير!
 ديا، كه شمشير نيەن، نه جاي ویش
 وات: ئەلبەت داىەم بەردەن چەنى ویش!!
 واتش: ئەى قەحبه حيزهى هەرجايى
 سامن چيش كەروو چەنى ريسوايى
 هەر مەتاسنووت لەوئندى قەلاش
 ئەرى ئەوامەنەى خەلکى قزلباش!!
 بابۆم، ريسوايى بهشانم ئاوەرد
 ئەوئەل، تو مەكوشوو، ئاخىر ویتم جه دەرد
 چەن تا، جه زولفان، كەلانی ديز
 پيچا به گەردەن، بانووى شەكەر - ريز
 هەنوو بەركيشا ئاهى ئاتەشناك
 پەرى حەيدەر بەگ، ئەو شيرى بى باك
 كيشا جه دەروون، هەناسانى سەرد
 وات: ئەى حەيدەر چكۆنى نامەرد!
 مەردىي جوانان، پەرى سیرهتەن
 چكۆنى نامەرد، وهقتى غيرەتەن!
 چكۆنى نامەرد، مەردىت بنمانە!
 نازارت جه دەست زالم بستانە!
 حەيدەر ئىيد ئەژنى، جه ماهى پەروين
 واتش: حازرم ئەى گيانى شيرين
 بى سەبر و ئارام، جه كۆى هەوشخانە
 ئاما، به ئەمداد، ئەو ماھ تابانە،
 دەست بەرد پەى شمشير، شيرى دلاوەر
 دانه كەمەرگای پەسى قەزەنفەر،
 كەردش، به دووينم، به وینەى خەيار،
 غەلتان بىي نەخاك قەزەنفەر به زار

حەیدەر وات پێش: ئەهێ گێانی شیرین
 پەهێ چێ، مەوارۆ، جە گۆنات ئەسرین!
 گێانی قەزەنفەر، بە قوربانت بۆ
 حەیدەر بەگ، سەرگەرد ناو مەمانت بۆ!
 غەمگین مەنیشە، قەزات، لە گێانم
 وادەهێ غەم و بەرد، سۆمەهێ چەمانم
 شوکر، کە ئەمجار، بالات دیمەوه،
 مەردەبیم، جە نۆزبندە بيمەوه،
 بەلام ئەهێ نازار، سەووههێ کشمیری
 وەسپین، وەس و بەرد وادەهێ زویری!
 هۆرتیزە، وەپا، شەوگەر درەنگەن،
 فرە نەرامان، ئاشووب و جەنگەن!
 هۆرتیزە، وەپا، ئەهێ مەههێ تابان،
 وە هەرکۆ مەشوو، چەنیم، بەد، رهوان
 سنۆبەر واتش: ئەهێ دین و دنیام
 جە رووی تەنگ دا، یاواي بە فریام!
 هەرچی مەواچی، مننەت بەگێانم
 ئازیزی من ئەمجار، قەدرت مەزانم
 بەلام چون مەبۆ، ئەهێ یاری خەمخوار
 فرە مەحکەمەن، دەروازە و حەسار
 ئیلا کە ئەمشەو عەیش و نیشاتەن
 جۆق جۆق مەردومان، نەپای بساتەن،
 ها وەختەن، لێمان، خەلک ئاشکار بۆ،
 دەردی قەزەنفەر، لێمان دووچار بۆ
 حەیدەر بەگ واتش: ئەهێ ئارامی گێان
 ئینە چە فیکرەن، بە خاتر، یاوان!!
 هۆرتیزە چەنیم خورشیدی خاوەر
 تەوفیقت بواز، جە ئاغەهێ قەمەر!

چەنی غولامت ئەهێ مەههێ تابان
 وە هەرکۆ مەشوو چەنیم بەر رهوان
 سنۆبەر ناچار هۆرتیزا، وەپا
 وات بە حەیدەر بەگ، پەنام بە ئەللا
 هەر بەو گۆزەردا، ئامما بێ بە وار
 بەر ئامما، نە تۆی قەسری زەرنیگار
 حەیدەر بەگ چەنی یاری سۆسەن خال
یاوان، بە یانەهێ پیری کۆهەنسال
حەیدەر وات، بە زال، ئەهێ یاری شیرین
 زوو باوەر پەرتیم ئەسپ و سەلا و زین
 هیممەت، مەوازووت، باوەرە پەرتیم
 مەبۆ راهیی بووم پەهێ وەلاتی ویم
 دەردەم دەر سەعات ئەسپس بەر ئاوەرد
 بەتاو و تەعجیل، حەیدەر زینش کەرد
 واتش بە داپە: خـودا نیگاهدەر،
 کەسێ نەزانۆ زینهار سەد زینهار!
 زال، وات: حەیدەر، خـودا یارت بۆ
 وە هەرکۆ مەشایی نیگاهدەر بۆ!
 ئەفت وەدەست و پای، بانووی بانوان،
 وە هەرکۆ مەشایی نە مۆلکی ئییران،
 دايم، دەوری چەرخ وە دەورانەت بۆ
 شیرەهێ سفیدیم وە قەلغانەت بۆ
 سوار بی بە ئەسپ مەههێ جیەهانگیر
 هیممەت خواهی کەرد بەرشین جە کشمیر!
 سنۆبەر بە ناز پەرسا، جە حەیدەر
 ئینە چۆن مەبۆ، ئەهێ شیری سەفدەر
 پیادەبشین، بە مۆلکی ئییران،
 بە عەزمی باپۆس، شای نەپەشپیران

تا، وه تهوئیلله مدارا مه کهر
 ئهسپ و زینی خاس، په ری من باوهر
 من ته نیا مه شوون، نه راگه ی ئیران
 تو بۆ، وه دممام چون نه ره شه ئیران
 چه یدهر، جه دل دا، کیشا ئاهی سهرد
 عهزمی تهوئیلله روو به را ئاوهرد
 ئهسپه ده رکیشا، بی شنۆ و بی دهنگ
 سوار بی به ئهسپ پۆشا بهرگی جهنگ
 به تاو روو نیا، نه راگه ی ئیران
 به لکو بی او، بهو ماهی تابان!!
 بشین، به سهر وهخت، بانووی بی نه زیر
 به ته نیا، بهرشی، جه شاری کشمیر
 مه شی چی چون ئاهووی خوتهن چه پریده
 په بیدا بی نه راش، سه د کس، ته پریده
 هوئیزان وه پا، دهس دان وه شمشیر،
 گرتهن دهو راندهور، نازداری کشمیر!
 واتهن: چکاره ی ئه ی ماهی تابان،
 خودا، شکاری کیاستهن، په پیمان!
 سنۆیه ر واتش: هه رزه ی نابه کار
 کهسه ی چکارهن، من که ره شکار!
 دهست دا، به شمشیر ئه لماسی بی رام
 کهفت نه دلایشان، وینه ی پووری سام
 پیکا، به ئه ندام، به کچی، جه دوستان،
 به زه ربی شمشیر، نه خوون بی غه لتان
یه کچی، جه دوزان، ناغافل په ی سهر
که مه ندهش شاننا، په ری سنۆیه ر
 وه زه ربی که مه نده که ردهش گرفتار
 به ستش هه ر دوو دهست، ماهی جه هاندار

جهو دهه دا، چه یدهر ئاما، جه لاوه
 وه ئهسپی گه یلان، جه هانپه یماوه!
 ئهسپش ته خته دا، دلیری سه فدهر
 ده ردهم شناسا، نازداری کی شوه ر
 واتش: هه ی هانا، ئه ی نووری دیده
 نه بی وه شکار جه رگه ی **ته ری ده!**
 من چیگه دۆستاخ، دهستم بینان
 خه به ردارت کهم، ئه ی نه ورهس جوان!
 چه یدهر به گ ئه ژنی شی، نه جامه ی قین
 مه همیز دا به ئهسپ، په ی ماهی په روین
 کیشا به سهرد که یانی قه لغان
 به تاو شی په ری خورشیدی تابان
دوزان، هوئیزان، بی شنۆ و بی دهنگ
 گرتهن دهو راندهور چه یدهر به گ به جهنگ
 چه یدهر به گ کیشا، تیغی ئاتش بیم
 دا وه به کیشان، که ردهش وه دوونیم
 تاو پیکا به ئهسپ، جوانی سالار
 شاناش، په ی یه کچی، سه رهش وست به وار
 دا وه به کیشان، شمشیری بی باک
 دززی ناپاکش، غه لتان که رده نه خاک
 شهست تن وست نه خاک جه ئه هلی دزدان
 باقی مه ند لیشان، واتهن: سه د ئامان!!
 که فتهن دهست و پای بانووی خه رامان،
 واتهن: ئه ی نازدار، مه ردیتهن ئامان!
 ده خیلمان به تۆن، ئه ی شه مسی خاوه ر،
 جه دهستی ئه ی شیر، ئیمه خه لاس که ر!
 سنۆیه ر واتش: ئه ی نووری دیده
 ببه خشه به من باقی ته ری ده!

ناگا، نه زهر كهرد، نييهن قه زه نفه ر
 ديا، كه كه فتهن، جه يانه، به سر
 غه لتهن، به هوون، وهختي داماديش
 وه ميراس كه فتهن، ته ساسه ي شاديش
 په نجه ي خالينش، هم ژنيان به هوون
 سه رتاپاش، به هوون بييهن، لاله گوون
 دايه، ئيدش ديبى خروشا، به قار
 په رى قه زه نفه ر، چون هه وري وه هار
 دهست به رد مه قنه عه، جه سه ر شه نده وه
 گيسوى سفيدش، يه كيه ك كه نده وه!
 سوورته، به ناخوون پاره كه رده وه
 مه نالا، به تاو، ئاهى سه رده وه!
 مه وات: به سه رگه رد به زمى شاديت بام
 وه كام نه ياواي، نام سووراديت بام
 دايه وه قـ وروان، يانه ي ويرانت
 باوانت شـ يويـ، شـ يويا، باوانت
 په ي چى شاديبى، بى، به سه رنه به رديبى
 په ي چيش عه يشى وپت، ته مام نه كه رديبى
 ئامام وه ته عجيل په ي زه ر ئه فشانت
 ئيستامه وينوو، به هوون غه لتهنت!
 ساتى سه ر هووردار، به زمى شاديبه ن
 وهختى عه يش و نوش هم داماديبه ن!
 هووريزه، جه خاو، وهختى نه هارن
 خه لقانى كشمير، نه ئينتزارن!
 مدران، چه مه راي وهختى داماديت
 تاكه بوچان، موباره ك باديت
 غولامان، غه مگين، راي روزگارن
 مه واچان، هوورزه، فه سلى شكارن

حه يدەر، جه ته قسير، گوناشان ويهرد
 چه نى سنوهر، روو به را، ئاوهرد
 ئه و شه و تا به رو، راناشان به جهخت
 مدارا نه كه رد، به وهخت و بى وهخت (*)
 تا ياوان، نه پاي يه ك چه شمه سارى،
 دلگهش سه به زه وار، شيرين گولزارى!
 سنوهر واتش: **بديه به ناسمان**
 ئيمه چون بشين، به شارى ئيران!
 عه جه ب سه راوون، ده مى به يا به ر
 حه يدەر به گ، واتش: په نا، به داوهر!
 پياده بين، ته سپان وهردان به چرا
 وات، به حه يدەر به گ، ئه و خوړى له قا
 ئينه چن وهختن نه كه رده نى خاو
سه ر بنيه وه بان، زانووى من يه ك تاو!
 ده مى راحت به، سه ردارى شيران
 ته وسا، روو بكه ين، نه راگه ي ئيران
 حه يدەر سه ر نييا، وه بانى زانووش
 مه دهوش بيى جه شه وق عه ترى عه نبه ريوش
بشين، به سه ر وهخت دايه ي قه زه نفه ر
 ئه و شه و راحت بيى، تا وه سوب سه حه ر
 سه حه ر هووريزا، جه خاوى شيرين
 په ي عه زمى باپوس، شاي بو عه نبه رين
 روو كه رد وه بارگه ي به رزي داماديبى،
 به زه مزه مه ي به زم، ئاهه نكي شاديبى!
 لوا، به جامرپيز، په ي روو سفيدى
 نه زاناش مه بو، به نائومـ يـدى

(*) ئا ليتره دا، نوسخه به ك، له و دوو دهسخه ته، ته واو ده بى!

فره خاس نییەن، خدی، به یانه،
 میرزام هۆرتیزه، وهختی دیوانه!
 بشو به دیوان، شای والا سه ریر
 پهی بۆسانی دهست میرانی کشمیر!
 فه لۆک شادیم بهرد، غهم دا وهدهستم
 هیمای جه ئاداب، مننهت، نه پهستم
 ئیران، ویران بو، تا به قهندههار
 هه نی کەس لیشان، سه نارۆ دیار!
 ئیران سه رانسهر بکوشیان، به تیغ
 ئاساری شادیش، بکینۆ جه بیغ
 کەس بهرنه شو، لیش، به زه ربی شمشیر
 بییەن، به هونرتیز، شازادهی کشمیر!
 سنۆیه به تیغ پاره پاره بو
 تهنش، ئاو تیزان، پای قهناره بو
 چه نی ئەو جوان، ئەهلی ئیرانی
 هه رگیز نه نیشان به کامه رانی!!
 دایهش، وینهی، من، شادیش، به تال بو
 سه رتا پاش، وهبا، هیجران زوخال بو
 ئەو چون قه زه نفه ر، په ردهش، سیا، بو
 بازاری شادیش، وه ما جه را، بو!
 پهی تهوره، جه داخ، مه که ردهش زاری
 به ئاوازی بهرز، جه بی قه راری!
 (عمومی) ئەتباع، قه وم و قه بیله
 گردین، حازر بین، پهی ئی وه سیله!
 ئەهلی کشمیری جه رگه ی قه زه نفه ر
 به ساتی شادیی که ردهن وه چه مه ر
 خه لایق جو شیا، غه وغا کهفت نه شار
 به ردهشان خه بهر په ی لای شه هه یار!

شا، وات؛ یه بسات، ئیرانییانه
 ئینه دۆسته که ی ماهی تابانه!
 فه رما، دهر سه عات، جارچی کهفت نه شار
 جار کیشان، ته مام، له شکه ر بیی سوار
 هه رکه س کاسه ی ئاو پادشا اردهن
 سه وار بو، ئارۆ، واده ی نه به ردهن
 شا، ویش، بهر تاما جه شاری کشمیر
 چه نی سه د هه زار، سواری دلیر!
 به تاو، روو نیان، وه راگه ی ئیران
 به لکم بیاوان، به و ماهی تابان!
 تا، یاوان، وه پای سه بهزه سه راوی
 ئەسپی دین، ته نیا، کومیته، ئاوی!
 چه نی یه ک کومیت، له جامه ی زه رکار
 مه گیلان وه ناو، چه شمه و میرغوزار
 زانان به تاقی ئەسپی یارانەن،
 ئەسپی ئیرانی و ماهی تابانه!
 شا، وات؛ به جارچی، وچه به له شکه ر
 هه رکه سه س باوه روۆ په ریم سنۆیه ر
 چه نی ئەو جوان، دلیری ئیران
 مه به خشوو په نهش، گه نجی فراوان
 له شکه ر ئید ئەژنی، ئامان وه هم دا
 پو شان، سه رزه مین، جه توژ و ته م دا
 شریخه ی ئەسپان، بسکه ی به یداخان
 کیشان، په ی نه به رده ئەو ماهی تابان
 سنۆیه ر دییا، به راگه ی کشمیر
 دیش، تاما، په یشان، سوپای بی نه زیر
 وات به سه یده ر به گ: ئەی یاری یاوه ر
 هۆرتیزه، وه پا، جه وشه ن، که ر نه وه ر

حه‌یدەر به‌گ، ئەژنی، هۆرێزا، به‌ تاو
 به‌ تاو و ته‌عجیل، ئەسپان، که‌رد له‌غاو!
 سوار بێی به‌ ئەسپ، وێنه‌ی شیپری نهر!
 نێزه‌ گرت، وه‌ده‌س، مدرا، وه‌رنوهر
 سنۆیه‌ر به‌ تاو، شیی نه‌کۆلی ره‌خش
 وێنه‌ی میهره‌فرووز، وه‌قتی جه‌هانبه‌خش
 وات به‌ حه‌یدەر به‌گ: ئە‌ی بێ قه‌رینه‌
 ئومێده‌ن ئیلتیمای به‌نده‌ی که‌مینه‌!
 ئەرجووم هه‌ر ئیده‌ن، ئە‌ی یاری پرفه‌ن
 به‌ من بیه‌خشه‌، ئە‌ی جه‌نگی دوشمه‌ن!
 تاکه‌ هه‌ققی ویم، بستانو لێشان
 ئادابی سه‌ختی بنمانوو پێشان!
 حه‌یدەر به‌گ واتش: یاری میهره‌بان
 په‌ی من قه‌بیحه‌ن نه‌ موڵکی ئیران
 مه‌ر حه‌یدەر مه‌رده‌ن، تو‌ بشین به‌ جه‌نگ
 به‌ من بو‌اچان، بێ نام‌ووس و نه‌نگ!
 سنۆیه‌ر واتش: به‌زاتی بێچ‌وون
 مه‌بو، ئی ده‌شته‌، بکه‌روون گو‌لگوون
 سوار بێی به‌ ئەسپ، وێنه‌ی شیپری مه‌ست
 که‌مه‌ند و که‌مان، نێزه‌ش گرت به‌ده‌ست!
 خرۆشا، وه‌تاو وێنه‌ی نه‌ره‌شیپر
 وێشان، دا، نه‌تیپ، ته‌نته‌نه‌ی کشمیر!
 حه‌یدەر شمشیرش، به‌هه‌رکه‌س مه‌شه‌ند
 بنج و بنچینه‌ی حه‌یاتش، مه‌که‌ند!
 مه‌کی‌شا به‌ تاو، نه‌عه‌ری حه‌یدهری
 له‌رزه‌ که‌وت، به‌ چه‌رخ مینای ئەخزه‌ری
 مه‌وات، من حه‌یدەر نه‌وه‌ی که‌یانم
 غولامی ئیخلا‌س، شاه‌ی ئیرانم!

وه‌ زه‌ری بازووی شیپری سه‌فشکه‌ند
 سه‌وای، ئەلئامان، خێزا جه‌ قوشه‌ن!
 ئەسپان یه‌خته‌ مه‌ند، نه‌ مه‌یدانی کین
 مه‌گیلان هه‌رزه‌، بێ ساحیب وزین!
 چند سه‌ر بێ ته‌ن بی، چند ته‌ن وه‌بێ سه‌ر
 چه‌ تیخی په‌ر زۆر، ژارالووی، حه‌یدەر
 سه‌رانسه‌ر له‌شکه‌ر، کیشا وه‌ زاری
 هه‌رکه‌س رووکه‌ردش، وه‌سه‌ر دیاری
 حه‌یدەر وێنه‌ی شیپر که‌فت نه‌شۆنشان
 گرد جو‌ری پاره‌ توونکه‌رد توونشان
 جه‌ زه‌ری شمشیر، هیندی سنۆیه‌ر
 که‌سی دوو قه‌د بێی، یه‌کی زام به‌سه‌ر
 نه‌ مه‌یدانی رزم، وێنه‌ی شیپری نهر
 ته‌نیا، ویش مدرا، نه‌ تیپی له‌شکه‌ر
 نا، گا، جه‌ لاوه‌، کیشا نه‌ خرۆش
 ده‌ست دا، به‌ شمشیر، ئاما په‌ی بابۆش
 دیش ته‌نیا، به‌یداخ برای قه‌زه‌نفه‌ر
 مدران، سواری، غه‌مگین، موزه‌تته‌ر
 تاو، پیکاکا، به‌ ئەسپ، وێنه‌ی شیپری نهر
 شمشیر، دانه‌ فه‌رق برای قه‌زه‌نفه‌ر
 تا وه‌که‌مه‌رگاش، جیاکه‌رد وه‌هه‌م
 غه‌لتان که‌رد نه‌خاک، چه‌نی تو‌ز و ته‌م
 جه‌ ئی گو‌زه‌ردا، یاوا، به‌ بابۆش
 وات: ئە‌ی شاهه‌نشاه‌، دايم وه‌یفرۆش
 ئارۆ، جه‌ ده‌ستم، چۆن مه‌بی خه‌لاس
 مه‌بو، بنجه‌نوون، به‌ تیغی ئەلماس
 نادانیم، چیش بێ، ئە‌ی شاه‌ی سه‌روه‌ر
 په‌ی چی منت دا، تو‌ به‌ قه‌زه‌نفه‌ر

قهسه م و اردن، به ذاتی ئەكبر
 مەبۆ، بكيانوت، به لای قهزه نفه ر
 كه مەند، هه وادا، ئاوه ردش نه به ند
 هه ردوو ده ستش، به ند به هه لقه ی كه مەند
 به ده ستی به ستە، كيشاش نه رووی خاك
 ئاوه ردش، به زار، ماھی غه زه بناك
 وات به حه يدەر به گ، ئەي گيانی شیرين
 ئينه بابۆ مەن، هۆركه ند م جه زين!!
 ئاوه رد م په ریت، یاری دوور وه لات
 ئەختیار تەن، هه رچی بۆ خه لات!
حه يدەر به خشام به تاي زولفی یار
 مه ره خه س كه ره، با بشۆ، په ی شار
 سنۆ به ر بابۆش، ره ها دا، جه به ند
 بابۆش، جه ئی كار، مات و خجل مەند!
 حه يدەر وات، به شا، پاسه بی ته قدير
 به شاد بنیشه، جه شاری كشمیر!
 منیچ سه ره چه شمە ی ئەهلی ئیرانم
 مه شه وور جه نه سلّی نه وه ی كه یانم!
 جه ناوی ئیران، چون خۆر هووه بیدام
 ئەولادی ره شییید، دارای بن دارام!
 هیممه ت خواهی كه رد، حه يدەر به گ جه شاه
 چه نی سنۆ به ر، روو نیان، وه راه
 وه شاد ته ی كه رده ن، چه نی هه م راهان
 تا، یوان، به زه يد مولکی ئەسفهان
 پیاده بین جه ئەسپ، لوان به یانه
 حازر بین، جه لاش قه وم و بیگانه!
 قه وم و ئەقربا، خویشانی حه يدەر
 كه رده ن زه ر ئەفشان، بالای سنۆ به ر

حه يدەر به گ واتش: ئەي یاری غه مخوار
 مه شوون، وه بابۆس، شاهی جه هاندار
 سنۆ به ر، واتش: خـودا یارت بۆ
 دۆعای گه نجولعه رش، نیگادارت بۆ
 حه يدەر به گ پۆشا، به رگی دیوانی
 یاوا، وه بابۆس عه بباسی سانی
 لوا، به ته عزی م بۆسا رووی زه مین
 كه ردش، شوكرانه ی جه هان ئافه رین
 شا، وات، ئەي حه يدەر شیر ی یا رووبا
 واتش: هه ر شیـرم ئەلحه مدولیللاه
 شا، وات، ئافه رین، ئەي شیر ی سه ره ره
 به لام، موشتاقم، به دیبه ن دولبه ر
 زوو باوه ر په ریم، دیدم نه راشه ن
 دايم ئینتـزار، به ژن و بالاشه ن!
 حه يدەر به گ ناچار، سوژده ی زه مین به رد
 ره وانە ی (را) بیی، كیشا، ئاهی سه رد
 لوا، به یانه، وات: ئەي سنۆ به ر
 ته لّه بكار تەن، پادشای سه فده ر!
 هۆر تیزه بشیم، وه لای شاهه نشا
 سنۆ به ر واتش؛ (الحکم لّله)
 هۆر تیزا، وه پا، خورشیدی تابان
 به عه زمی بابۆس پادشای ئیران!
 پۆشا، وه بالاش، جامه ی ته مام زه ر
 بیكا ته داره ك، جو ققه جه واهه ر
 ماهیچه كه رده ن، گو شواره، نه گو ش
 وستەن حه مایل، وه بان ی لیـمۆش
 تیه ی كو ته رمه، دا، وه پیشانی
 بیی وه هام قه رین، حۆری ریزوانی

سنۆبەر به ناز، بۆسه دا زهمین
 نیشت نه وهراتوهر، شای دارا نگین
 فهرماش ئیعلام کهر نه شاری کشمیر
 حهیدهر چپش کهردی، به زهری شمشیر!
 تهمام سهرگوزهشت، ئهی ماهی تابان
 جه کرداری ویت، وهنهم کهر عهیان
 سنۆبەر تهمام نهحوالی کشمیر،
 ئهرز کهرد به خزمهت، شای والا سهریر
 شا، وات، مهزانوو، حهیدهر دلپهرن
 ئهسل و نهسهب خاس، هم نهپرهشپهرن!
 بهلام ئهی نازار کشمیر و کابل،
 ههراسه دیدهت، هارووت و بابل!
 ئاشوفتهی زولفت، ئاشوفته خاله
 خالت تافههی موشک، چینی غهزالهن!
 لهعلی لهبانته سهرچهشمهی حهبات
 سهد، چون ئهسکهندهر، پهریش بییهن مات
 بهو دیدهی سیای، بی باده مهستت
 بهو تیری غهمزهی کهس جی نه رهستت
 بهو گوژنای گولفام، بهدری منیرت
 بهو شوعلهی شهوقی، رووی عالم گیرت
 بهو چای زهنهخندان، بهو زنجی زهرت
 بهو گهردهنی ساف، مینای بی گهرت
 بهو زولفی ئهفشان، میقرازی کهردهت
 بهو ئهگریجهی خاس، به ناز پهروهردهت
 بهو سینهی بی خهوش، لییموانی زهرت
 مهدان، وهشهونم، قهترهی (ماء الورد)
 بهو بهرزی بالای سوهیل رهسیدهت
 بهو شوخی شهنگی ههقق تافهریدهت،

بال وه باهووبه ند، دانهی جهواهیر
 مهدرهوشا، جه دوور چون شوژهی ناهر
 شخلی کشمیری کیشا بهسهردا
 پهخشش کهرد وهبان قورسی قهمهردا
 حهیدهر تهماشای ئهندامش مهکهرد
 مهکیشا، به تاو ههناسانی سهردا!
 سنۆبەر واتش: ئهی یاری یاوهر
 خهنگین مهنیشه، پهنا، به داوهر
 ههرچی جه تهقدیر ئهزهل ویهردهن
 ههر ئانه مهبو، کرداری کهردهن
 سنۆبەر تهسکین، حهیدهر بهگ مهدا
 حهیدهر بهگ مهوات، پهنا، به ئهلالا
 تا، یاوان بهقهسر، جامهپیز، زهرکار
 چهنی حهیدهر بهگ، ماهی جههاندار
 لوان وهخزمهت، سوجدهی زهمین بهرد
 سهنای شهههنشای ئیران زهمین کهرد
 شای وات: سنۆبەر بانووی بانوان
 وهش تامای بهخهیر، نه موککی ئیران!
 چون تامای بهزهید، ئهی ماهی تابان،
 پایهندازت بو، موککی ئهسفههان،
 سنۆبەر وات: ئهی شای جههاندار
 به تهوفیقی ههقق بینای کردگار
 تا دهرهی مههدی ساحیب زهمانی
 وه تهخت بمانی، به کامهیرانی!
 چونکه مهکهیری غهریب نهوازیی
 شاههنشای شاهان، چه نهت بو رازیی
 یاگه نیشان دا، شاهی بوئند ئهخته
 فهرما بنیشه، خورشیدی خاوهر

ده‌دهم فه‌رمان دا، شای والامه‌کان
 جارچی جارکیتشا، مولکی ئه‌سفه‌هان!
 چل رۆز ئه‌ساسه‌ی شادیی، به‌پاکه‌ن
 چه‌شنی ده‌ماوده‌م غولامی شاکن
 خه‌راجی سی سال، ته‌مامی ئی‌یران
 به‌ره‌عیه‌ت به‌خشا، په‌ری چراغان!
 چل رۆژ، چراخان، کریا، ئه‌سفه‌هان
 جه‌ یومنی ئیقبال، ئه‌و ماهی تابان!
 سه‌دای سنجی ساز، ناله‌ی که‌ره‌نا
 مه‌نیشته‌ وه‌گه‌ردوون، وه‌ چه‌رخ‌ی مینا
 سه‌دای، ته‌ق‌داق، چه‌نگ و چه‌قانه
 ره‌ق‌سی ره‌ق‌سان، شه‌یدای زه‌مانه
 ناله‌ی مو‌تریبان، به‌ریه‌ت چه‌نی روود
 سه‌وتی خو‌شخوانان، چون نه‌غمه‌ی داود
 غه‌مزهی مو‌تریبان، شه‌یدای شو‌خی شه‌نگ
 ره‌فتی مه‌ره‌ق‌سان، به‌ ئاهه‌نگی چه‌نگ
 عیشه‌ی ساقیان، جه‌مین قورسی نوور
 مه‌گیلان، چه‌نی پیاله‌ی بلوور
 کاکۆل چه‌نی زولف، چین وه‌رده‌ی چین
 ئه‌فشان که‌رده‌بی، نه‌ پای عه‌ره‌ق‌چین!
 وه‌ هه‌رکس مه‌دان، جورعه‌ی جامی مه‌ی
 باقی که‌س نه‌مه‌ند، وه‌ی به‌ یانه‌م وه‌ی!
 سه‌روه‌ران، سه‌روود جه‌ باده‌ی شادیی
 ره‌عیه‌ت، جه‌ خو‌فی خه‌راج ئازادی،
 یه‌ گشت په‌ی ئه‌ساس، شادیی سنۆبه‌ر
 په‌ی عه‌یش و نیشان، شی‌ری، دلاوه‌ر
 وه‌لجاسل، یاران، به‌ ساعه‌تی خو‌وش
 به‌ستشان نیکاح، ماهی په‌ریوش

یه‌ گشت قه‌سه‌م بان، به‌ جق‌قه‌ی عه‌بیاس
 هه‌رچی مه‌واچوو په‌نه‌م واچه‌ راس!
 وه‌ دل‌خو‌ازی ویت، ئه‌ی خو‌ری له‌قا،
 رازیت، به‌ هه‌یده‌ر، یام به‌ پادشا!
 سنۆبه‌ر ئه‌ژنی ئامما به‌ زبان،
 وات: ئه‌ی شه‌هه‌نشا: قه‌یسه‌ر پاسه‌بان
 با گه‌رده‌شی چه‌رخ له‌یل و نه‌هار بو
 شه‌هه‌نشا، نه‌ ته‌خت هه‌ر شه‌ه‌ریار بو
 جق‌قه‌ی تاووس مه‌ند، مه‌نده‌ که‌یانان
 به‌شاد بپیکی نه‌ مولکی ئی‌یران،
 دره‌فشی ته‌ختت وه‌پا بمانو
 بای مو‌راد هه‌رده‌م لفکه‌ش بشانو
 به‌لام من که‌نیز که‌نیزانی شام
 جه‌ لای شه‌هه‌نشا، هه‌ر ئیده‌ن رجام
 ئه‌وه‌ل، به‌ خاتر، ئاغه‌ی غه‌ریبان
 چونکه‌ غه‌ریبم، نه‌گی‌ریم تاوان!
 دووهم، من جه‌ شار هه‌ر ئیده‌ن ئه‌رجووم
 که‌نیزی شا بوون، هه‌یده‌ر، ببو شووم
 په‌ی چی، که‌ کیشان، جه‌فای فراوان
 به‌د عه‌هدیی مه‌بو، په‌ی شاهی ئی‌یران!
 وه‌ر نه‌ من که‌نیز که‌مینه‌ی ده‌رگام
 دو‌عاگو‌ی ته‌مام، عه‌م‌ری پادشام!
 شا وات: ئافه‌رین، ئه‌ی شه‌م‌سی خاوه‌ر
 کناچی ویم بی، به‌خشایم، به‌هه‌یده‌ر!
 هه‌یده‌ر، که‌فت نه‌خاک چه‌نی سنۆبه‌ر
 بو‌سان پایه‌ی ته‌خت، شای فه‌ره‌یدوون فه‌ر
 شا وات به‌ گه‌نجوور: خه‌لات که‌ر حازر
 په‌ری هه‌ردووشان، بکه‌ره‌ حازر

يا، خه سووی یاران، جهلدى، چاپکخیز
 که ردهن تارایش، ماهی قه مەر بیژا!
 چون تاووسی مهس که ردهن ته یاری
 کیشاشان، به سەر، به رقهی گولناری
 وه ساعه تی خوش، که ردهن سوار
 چراخان کریا، مه یدان و بازار
تاشیلان کیشا، مهردوم شیی به را
 هه یدهر هۆرتیزا، جه پا بۆسی شا
 هه یدهر بهگ، لوا، نه تۆی په ردهی ناز
 واتش: (السلام) ئه ی یاری ده مساز
 ده م نییا، نه چا، تینی زه رده وه
 بۆسا، په یا په ی، شوکرش که رده وه
 نه دل، به دلشاد، نامی خودا به رد
 لوا، پاسه بان، به ندش، ره ها، که رد
 دهس نییا، وه بان، سینهی عه نه رین
 به سه د نه زاکه ت، وسته ش به زه مین
 دییا، که موهره ن، ئه و گه نجی په نهان
کلید بهر ئاورد، نیاش وه جیبان
سه د هه زار سه ئوات، به لکو زیاته ر
 به دران، به دیدهی پاکى پیغه مەر (*)

(*) ئه م ده سه خه ته، له لایه ن به کتیکه وه نووسراوه ته وه، که ناوی خو ی نه نووسیوه، به لام ئه و سالتی
 نووسیوه، که تیایدا، ئه م به ره مه مه ی نووسیوه و ئه ویش (۱۳۶۰) ی کۆچییه!
 ههروه ها سوودیش، له دوو ده سه خه تی دیکه (به یاز) وه رگیراوه، له بهر بی ناوی نووسه ریان، به ناوی
 ژماره یه ک و ژماره دووه وه، ناوبراون.

میترووی ههورامان

گولزاري ههورامان

ئهدهيات

بهشي چوارهم

ههلسوكهوت له گهڻ جواني سروشتدا (گول و بولبول)

گول و بولبول

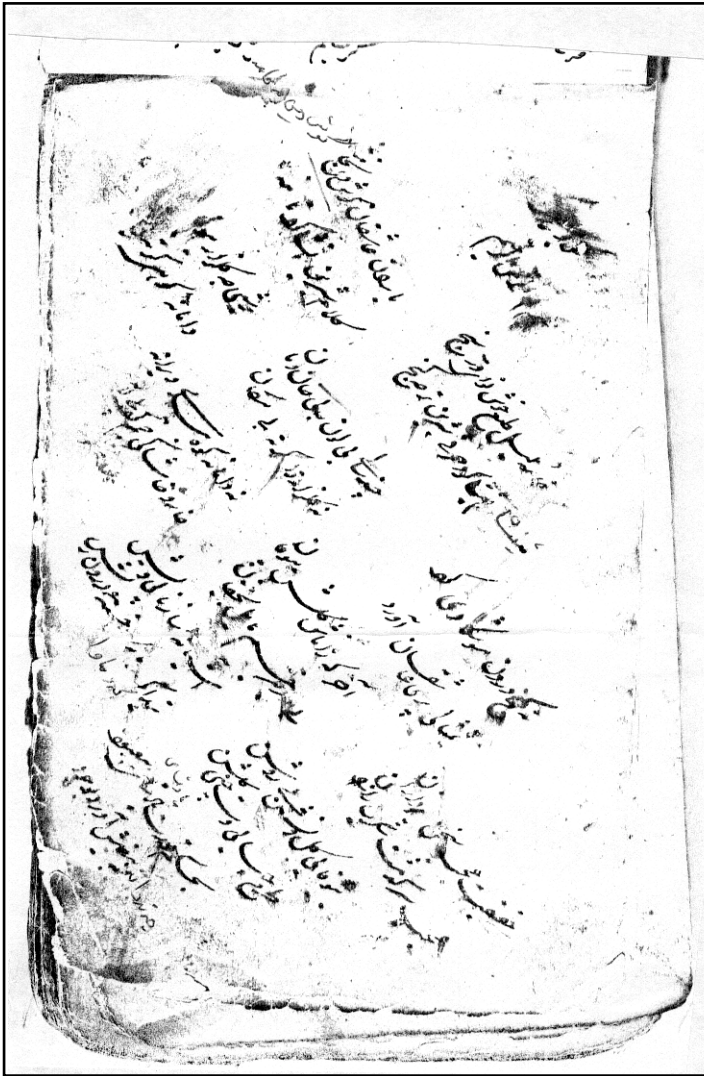
به‌بۆچوونی من، ئەم چیرۆکه هۆنراوه‌یه، رازاوه‌ترین تابلۆیه، که له نێوان تابلۆ شیعەرکانی رۆمانسییه‌تدا، سه‌ره‌رز و ئالووالا و رهنگ شه‌کاوه‌ بێ، چه له رووی وشه‌سازی و ریزمانه‌وه، چه له رووی وینه‌ی رهنگامه‌وه، چه له رووی په‌ند و باوی دل‌داری کورده‌واریه‌وه، چه له رووی وه‌فاداری دلسۆزی لایین، له لایه‌کانی خۆشه‌ویستییه‌وه.

گفتوگۆیه‌کی پاراو و شایسته‌یه، له نێوان دوو دل‌داردا؛ لایین له‌و دووانه‌ به‌دیالۆگی نهرم و نیانی رازاوه و شیرینی پاراو، به‌ره‌و دهرخستنی ته‌واوی هه‌ن و نییه‌ی دیوی دهره‌وه و ناوه‌وی هه‌ست و نه‌ستی دهروونی خۆی، له‌ قالبی سۆفیگه‌ریه‌تییکی، رۆحانی بێ هاتادا، که به‌که‌مترین لابه‌لادا کردنه‌وه، رازی راستیی خۆشه‌ویستییه‌که‌ی په‌ره‌تر ده‌سینت، خۆی له‌ به‌رده‌م خۆینه‌ردا په‌خش ده‌کات و هه‌ستی دهرده‌داری ئەم جۆره‌ په‌یوه‌ندییه‌ مرۆفایه‌تییه، به‌ئاھ و ناله و فرمیسکی دلپیری دل‌دارییه‌وه، ده‌هینیتیه‌وه سۆ.

له‌ لایه‌کی دیکه‌وه، نهرم و نیانی لای دووهم و خۆه‌شاردانی و ناز به‌جوانی و بێگه‌ردیی خۆزه‌کردن و ناوه‌ناو خۆپیشاندانی رازاوه، به‌له‌نجه‌ولاری شوخ و بالا و بۆ و رهنگ و روخساری ئالووالاوه، پتر ناگر تیزگه‌ری، رۆحی سووتای عاشقه‌که‌یه‌تی و پتر هانده‌ری خه‌ستکردنه‌وه‌ی سه‌رتاپای بیره‌ۆکه‌کانی دیکه‌ی عاشقن له‌بۆته‌ی عاشقانه‌ی سۆفیگه‌ریه‌تیدا.

ئه‌گه‌رچی ئەم دوو لا دل‌دارانه، یه‌کێکیان گیانداره و ئه‌وی دیکه‌یان بێ گیانه، شاعر توانیویه‌تی، ته‌واوی که‌ره‌سه‌ی په‌یوه‌ندی به‌هێزکردنی دل‌دارییه‌که، به‌پاراوی دیبلۆماسیانه‌ی پتویست به‌دل‌داری دلسۆزی راسته‌قینه‌ بخاته‌ ناو قالبی دیالۆگی ره‌وا و شیاه‌وه‌وه و هه‌ردوو لایان: یه‌کتێ نهرم و نیان و که‌مپروو و خۆه‌شارده‌ر و یه‌کتێ، ده‌مپاراوی کۆلنه‌ده‌ر، که به‌رۆح و کرده‌وه و تهنه‌وه له‌ پیتناوی خۆشه‌ویستییه‌که‌یدا ئاماده‌ی خۆبه‌خت کردنه.

گیان کردن، به‌بێ گیان دا و زمان پیدانی له‌ پیتناوی دیالۆگی وه‌هادا و به‌و جۆره‌ شاعر ده‌خاته، قالبی داھینه‌ر و دروستکه‌ره‌وه و من به‌ش به‌حالی خۆم پتیم وه‌هایه‌ ئەم جۆره‌ داھیتانه، له‌وه‌و پتیشتر هه‌بووه، به‌لام له‌ قالبی رامیاریدا، بۆ مه‌به‌سته‌کانی دیکه‌ی ژبان، نه‌ک بۆ مه‌به‌ستی وه‌ها.

گول و بولبول

خامه مەیلی تەبع خۆش نەوای دورسەنج
ئینشا کەرد حەرفی، شیرینتەر، جە گەنج
نە کونجی دەروون، موشکاوی کەرد
تیمسالی پەری ئاشقان ئاوەرد
حەقیقەت عەجەب سوخەن پەردازەن!!
عەجەب سەرگوزەشت، شەکەری رازەن
یاران، عاشقان گۆش دەن، بە خامە
کەلامی شیرین ئینشا کەرد نامە!
چند سال، پەی لۆنە، بەبێ خان و مان
نە گولزاری دا، گرتەبێ، مەکان!
ئاخر، کە زاناش، گولش بێ وەفان
بێ سەبر و بێ رەحم، مایل بە جەفان
بێ وەفایی گول، وەنەش بیی روژن
تەرحی جیایی، وست چەنی گولشەن
بەرشیی، جە گولزار بێ وەفای.....
دامان و کویتی گرتەن.....
نە دامانی کو، بەیدی، ویرانە
خاروخاشاکێ، جەم کەرد پەی لانە
ئاشیانیی، سازنا، پەی ویش
تیدا گرت ماوا، خەستە دەروونپیش
بە حوکمی قودرەت پادشای مەعبوود
یەک دانە (بیضه)ش، ئاوەرد بەوجود!
مودەتی کیشا، جەفا و دەردیسەر
بەچەش جە (بیضه) بەر ئاوەرد وەبەر
بەلانە و بەچە ویش، دل کەردش شاد
مەیل و موحبەت گولشەن، دا وەباد

پەی دانە و ئابش، هەر سووب تا بەشام
خا و ئاساییش، وەنەش بیی حەرام
مودەتی پەی لۆن، پەروەردش بە ناز
تا، ئەندەک ئەندەک، بەچەش بیی پەرواز
هۆبێ هۆریزا، چون، عەادەتی پیش
بولبولی مسکین، خەستە دەروونپیش
چون هەردە جارن، پەی تاب و دانە
بەرشیی، پەرواز کەرد، جە ئاشیانە!!
تەنیا، بەجا مەند، چون بەچە نە وەرەس
هەوای بالپەر، وستش نە هەوەس!
وەجد و نیشاتی وەنەش کەرد ئەسەر
وستش نە جنیش، هەوای بال و پەر
دەست کەرد بە سروود بە نەغمەخانی
بە نیشات و زەوق، بە بالپەرانی!!
جە دەمای وانای نەغمە مەستانە
بەرشیی، پەرواز کەرد، جە ئاشیانە
دیدە وەلاو کەرد نە دەشت و کووسار
خەیلێ، نیگا کەر، سەراسیمەوار
جە ناکا نەسیم بوی عەتری شەمال
دا، نە دەماغش، پەشیویاش حال
شەمال، نە گولشەن، گولچین کەردە بێ
بوی ئامان جە بەرگ گول ئاورده بێ!
دا، نە دەماغش، لادی، تەواسا،
بەچە بولبول بی، بوی گول ئەشناسا!
بەلی چون ئاشق، بشنەوۆ بوی یار
جە سەد فرسەنگی مەبو خەبەردار
چون بوی پیرئاهن یوسف پیغەمەر
جە میسر، تا کەنعان، یەعقوب کەرد خەوەر

یه رووی دوو سالهن، بی زیاد و کم
 کهفتهن نه گيجاو وه پشتانی خه!
 تا، نهو رۆ وچان، یه، نه فخی سوورهن
 بیچارهی مسکین، زامش ناسۆره!
 پهی چیش یار چه نهش، نا میهره بانهن
 نهو وچوو دۆستم، بیخی زوانهن!
 ههردهم به نهوعی، سزا، مه دۆ پیش
 خه ریکهن چهنی، دهردی ئیشی ویش
 غه رهز من شه مال، په یکی جه هانم
 بو می عشووق وه لای عاشق ره سانم
 به نه مری قودرهت، ره ببولعاله مین
 گهر دش مه که روون، ههفت ئیقلم زه مین
 سهروهش مه گیلۆ و مهستی ده ماغ چاغ
 گا سهیری ههردان، گا نه سهیری باغ
نه مشه و مه نزلم شاری گولزار بی
 نه سیمم چون بو عه نبرین بار بی
 شه هری رهنگینهن، مهکانی دلخۆش
 جایب، با سه فا، تاب و ههوا وهش
 فه رشی نه خزهری وسته نه زه مین
 گو مان لیش مدران، چهنه خیمه رهنگین
 پادشای گولان، گولتی مومتازهن
 پیچیدهی په رده، نه عزاز و نازهن
 ههروقت من نهوشار مه که روون گوزهر
 جه رای ئیلتیفات نهو شاری دولبه
 تا نه سیمی من په ریش، مه یاوۆ
 لهب په **ته به سوم**، تو تو مه شکاوۆ!
 جه په ردهی حیجاب سه رماده رۆ بهر
 ته مامی گولزار، مه بو موعه تتهر!

غه رهز نهو مسکین، بی چاره ی سه رسام
 چون بو می عشووقش کهفتهن، به **مه شام**
 جه نه سیمی عه تر، چون بی سه رمه ست
 چینگ پیکا و دامان، شه مال گرت به دهس
 واتش: فیدات بام بو عه نبرین
 په یکی کام مه کان، کام سه ر زه مین
 نهو غه لهت نه کم په یکی خۆش خه رام
 بو ئاشنایی، مه دهی، به مه شام!
 یه، چه، بو بی بی، ده وهندهی تیتریه ر
 دای نه ده ماغ، فامم، شی نه سه ر
 فیدات، بام جه بو عه تر سه رمه ست
 ئوفتادهی خاکم، بگی ره، ده ست!
چون عه ره ب ده خیل، ره حمی خه یری که ر
 تا قه تم بریان، عه زاب، پیتم مه ده ر!
 جه رووی راستی، هه رچی مه زانی
ناشکار که ره، رازه ی نه هانی!
ته رکی مه زه ب که ر، زینه هارش پۆشا
 شه رابش، جه ده ست مه عشووقش نۆشا!
نهو نه سیمه نان، جه نیمه شه ودا
زلتخام شیت که رد، جه شیرین خه ودا
 پیش یا ونام بو یوسف **پیغه مهر**
 ئارام و تا قهت لیش سه ندم یه کسه ر!
 فراقی یوسف، بهو ته ور فاش سه نند
 ئارام و تا قهت یه کسه ر، پیش نه مه نند
نهو نه سیمه نان، شه وی، نه شه وان
 بو زولفی شه خسی به ردم به ده وان
 دانم نه **ده ماغ**، **(سه رعی)** زام خه تهر
 وستهنم، نه گیتج شه راره ی شه ره ر

جه عهتر و عهنبهر، چه شا، چه دهرويش
 قسمهت و نهسيب، ویش مهياوؤ پيش
 عهترش مهگپيران، عهتارانی شار،
 پهري ددفعی رهف، ناخوشی و بیمار!
 جهرگهی عاشقان، مینای مهی بهکفف،
 مهیان، مهنیشان، نه پاش سهف بهسفف!
 به تاي عهرهچهین، بادهی خوؤش گهوار
 مهنوؤشان، به یاد، عشوقی نازار
 مهست و دهماخ چاخ دل خالی جه خهم
 دهسته دهستهی گول مهونیان وههم
 مهپپچان به تاي خهياتهی تاب دار
 سهوقات مهکیانان، پهی یار و دلدار
 مهعشوقیچ، جه رای شوخ و تهننازی
 مهرههم عاشق کوش، عاشق نهوازی
 پهی ئید که عاشق، بهدتهر بؤلپوه
 تایی زولفی ویش، مهپپچو پپوه!
 رهزاش بؤلتهتاف بهبار بنمانو،
 دهستهیی جهو گول، پهریش مهکیانو!
 بهه بهه، جه بوی زولف وهه وهه جه بوی گول
 (بسم الله) تا سویح، سهبر و تهحهمول
 بوی گول چهنی بوی زولفی دیزی فام
 (بالله) ئهر سوؤفی مهگنؤش نه مهشام
 دهر سهعات دهیری دیوانه مههبؤ
 جه سوؤفیگهربی بیگانه مههبؤ!!
 ئهر دهیری نهبو، ئانه نهفامهن
 نه پوخته و بی دهر، خهر سوؤفیش نامهن!
 وهلماسل، شهمال، جه تهعریفی گول
 شهمن نهدا کهرد، پهی بهچه بولبول

ویش بی مدارا، کهرد به زهری جهخت،
 بهچه بولبول وست، نه ههلهلهی سهخت!
 تهعریفاتی گول، شنهفتش به گوش
 غهلتانی خاک بیی، ئهفتادهی مهدهوؤش
 ههم جه بیهوشی، ناماوه، به حال
 عیشقی گول، وستش، نه کونجی خهیا
 گاهی مهناللا، گا مهبیی خامووش
 گا ماما بهحال، گا مهشیی جه هوؤش
 گا ناله و ئهفغان، گا زاری و خرؤش
 گا به وهسلی گول، دل ماما به جوؤش!
 تو، هیما، توفلی، بی خهبهر جه کار
 نه دیدهنت، به چه، تهلخی، رۆزگار
 چندئ نه رای زووخاو نووشییدن
 نه باغش، هیچ کهس، گولئ نهچیدن
 عیشق حیلله باز، پهر مهکرو فهنهن،
 دامی مهرگ، جه رای، چندین کهس تهنهن!
 نه دهروون بهرکههر سهودا و خهیا
 ناله م فریوهن، ویران بؤ مالش
 چون بهچه بولبول، بیچارهی سهرسام
 گفتوگوئی مادهر شنهفتش تهمام
 جه گوفتهی مادهر کیشا ئاهی سهرد
 ئاهش جه ئاسمان هفتمین وپهرد!
 واتش: ئهی مادهر حهقت بهدهستهن
 ههرگیز نیسی عشق، جهرگت نهگهستهن!
 نه چهشتهنی جام، جورعهی عشقی مهی،
 به شیرینی عشق، نهبهردنت پهی!
 عیشق تانه پهردهء جلووس کهرد ئاغاز
 سولتان مهحمود کهرد، پهتیارهی بی راز

كهسى جورعهى جام عشق نه وهرده بۆ
 مهستى عيشق تاسير، ليش نه كهرده بۆ
 چيش مه زانو، عيشق چه تاسير دارۆ،
 عومرش پروپوچ زايع، مه ويارۆ!
 دنيا و مافيا، ناسمان و زه مين
 پهى عيشق ئيجاد كهرد، ره بولعالمين!
 تو چيش مه زانپى، عيشق چند دولبه رهن
 شيرينتر، جه شههد، شيره و شه كهرن
 ههر سه رى خالى، جه سه وداى يارهن،
 نه و سه ره لايق زه نجير نه فسارهن
 ههر سینه بى عيشق بى نه نديشه بۆ
نه بنانى مانۆ، پهر نه پيشه بۆ!
 سینه عيشقى دؤس تيش نه بۆ جاگير
 واجيبه ن كهرده يش، وه نيشانهى تير
 خهستهى مهينه تكيش دلسوزندهى نهفت
 بولبول حيكايهت جه فرزند شنهفت
واتش: نهى فرزند، بهر گوزيدهى من
 قووهتى زانو، نوورى ديدهى من،
 جه ته عريفى عشق ههر چيت وات راسه ن
 بى شويهه و بى رهنك، بى كه م و كاسه ن!
 جه فا عشق وه شه ن، كيشى پهى يارى
 يارى بهينه تدار، ساحيب قهرارنى!!
 ويش، به ره نجبه ردهى عاشق بزانو
 گاگا ئيلتيفات، پهنه ش بنمانۆ
 نهك يادى سه ركه ش، بى خه بهر جه دهرد،
 لاقه يد و بى باك، مه يل و مزهت سه رد!
 نه و گول، نه سيمش تو فريونان
 كه م فامت كهرده ن، حالت شيونان،

چند سال چى و وه تره من جه سه وداى نه و
 نه قهرارم بى، نه نارام، نه خه و!
 به چند لهون سه رده ش نه غمه خانيم كهرد
 چند شه و تا سه حهر پاسه بانيم كهرد
 چند كيشام نه راش، جه فای بى شمار،
 مه جروح بى سینه م به چند زه خمى خار!
 چند جار دامى مهرگ، نه راگه م ته نده ن
 چند سهنگى سىا، پهى بالم شه نده ن!!
 غه ره ز چند جه فام كيشانه گولزار
 سه فاي نه ديم، غه ير، جه زه خمى خار!
 زانام عه به سه ن، جه فا به رده نم
 كهردهى نه دارۆ، خزمهت كهرده نم
 موشه خخه س بى ليم، بى ئيعتبارهن
 بى شهرت و بى شؤن، لاقه يد جه يارهن!
 راسته ن گولرهن گين، عه نه ره ين بارهن
 بهل چه ندين عه بى، گوليش وه بارهن!
 نه وهل ئيد حوسنش به قهرار نييه ن
 ده وامى عومرش، پايه دارى نييه ن!
 چونكه بى ميه رهن، چهنى عاشقان
 وهى سه به ب، رشتهى ميه رش بى وه فان!
 دووهم ههر زه كار، لاقه يد جه تانه
 سهروه شه ن، چهنى خوئيش و بيگانه!!
 ساعه تى مه دو، ره ونه ق به گولزار
 له حزه بى هانه شه هر، نه كووچه و بازار
 ههر لادى، كه سى، مه گيرؤش وه ده س
 بۆ مه نيؤ، نه بؤش، په ياپه ي په يوه س!
 يارى ره فئيق بۆ، چهنى ههر ده غه ل
 ههر كه س په رى وئيش، بنيؤش وه به خه ل!

یه گوفته‌ی به‌های شیرین که لامه‌ن،
 یه واده‌ی، عه‌شقه‌ن، نه‌ک رای حه‌مامه‌ن!
چون به‌چه بولبول، خه‌سته‌ی زام خه‌ته‌ر
 شنه‌فتش به‌گوش، گوفت و گۆی، **مادهر**
 پیش نه‌مه‌ن زه‌رپی، عه‌قل و فام و هوش
 فیشته‌ر سه‌ودای گول، ده‌روونش دا جوش
واتش: نه‌ی مادهر سوخه‌ن کۆتا که‌ر
 مه‌کیشه‌ه‌وهند، جه‌فای ده‌ردیسه‌ر!
 ناشقی شه‌یدای خه‌سته‌ی مه‌ینه‌تکیش،
 نه‌ر هه‌زار نه‌فسوون بوانی په‌ریش!
 جه‌ تیروتانه‌ بی‌ باکته‌ر مه‌بو،
 رۆ به‌رۆ شه‌وقش، زیاته‌ر مه‌بو!
 ئاب نه‌ رووی غه‌ریال، باد نه‌تۆی قه‌فه‌س
په‌ند وه‌ عاشق دان، نه‌که‌رده‌ن، هیچ که‌س!
نه‌ر چۆین نه‌ سه‌نگ که‌رد گوزهر
 په‌ندیچ وه‌ عاشق مه‌که‌رۆ نه‌سه‌ر!!
 عاشقی مسکین که‌م فام و بی‌ هوش،
 وه‌قتی نه‌سیحه‌ت، که‌ر مه‌بو دووگوش!
 په‌ی چیش که‌ عاشق مه‌ست و خوماره‌ن
 نه‌سیحه‌ت، جه‌لاش، به‌ ته‌ر جه‌ ژاره‌ن!
 عاشق نه‌ختیار نه‌ر به‌ویش مه‌بیی،
 په‌ی چیش، ده‌ردی من جگهر ریش مه‌بی!
 لاقه‌ید جه‌ سه‌رژان، جه‌ تانه‌ مه‌بو!
 جه‌ هوش و دانش بی‌گانه‌ مه‌بو!
مادهر جه‌ فرزند شنه‌فت نه‌ی گوفتار
 زاناش ده‌ردی عیشق، هیچ نه‌دارۆ چار!!
 وه‌لجاسل نه‌و شه‌و هیچ نه‌که‌رده‌ن خاو
 ئید مه‌نا، مه‌که‌رد، نه‌و مه‌دا جواو!

ساهه‌نی نه‌و یار زینه‌تش کامه‌ن!
وه‌للا عه‌شقبازی چه‌نیش حه‌رامه‌ن!
پیتسه‌شان واته‌ن، جه‌ رای فام و هوش
تف نه‌و رووی گولتی دوو که‌س که‌رۆ بو‌ش!
 باز به‌ هه‌ر جیهه‌ت، یه‌ گشت به‌ر که‌نار،
 چند ره‌فییق دارۆ، گشت عاشق ئازار!
 یه‌کۆ چه‌نه‌ش خاره‌ن، جه‌رگی دل‌دۆزه‌ن
 په‌ی کوشته‌ی عاشق، دایم، به‌ سۆزه‌ن!
 تا مه‌جز، که‌ نیگات که‌رده‌ن به‌ رووی گول
 تیرش حازره‌ن، نه‌ رووی جه‌رگ و دل!
 یه‌کۆ باغه‌بان، پی‌ری کۆنه‌ سال،
 جه‌لادی خوینپرت، بی‌ خه‌به‌ر جه‌حال
 عه‌نکه‌بووت ئاسا، ته‌نده‌ن، چند تارۆ
 په‌نه‌انش که‌رده‌ن، نه‌ هه‌ر گولزارۆ،
 چوار نه‌ترافی گول، پی‌ری باغه‌بان،
 جه‌و جاگه‌ چه‌ند دام، که‌رده‌نش په‌نه‌ان!
 ناشقی مسکین، بی‌ چاره‌ی سه‌رسام
 نه‌ر ببو، بگنۆ، نه‌و ته‌زویرو دام!
 پی‌ری باغه‌بان، گومرای حه‌قنه‌ته‌رس
 زیندانی ساخته‌ن، نامشه‌ن، قه‌فه‌س!
 په‌ر و بال که‌نده، دل په‌ر جه‌ ئاخ و داخ
 نه‌و گونجی قه‌فه‌س، مه‌که‌رۆش ده‌ستاخ
 حه‌سه‌ره‌تمه‌نده‌ی یار، مه‌حبووسی قه‌فه‌س
 عیلاجش نییه‌ن، تا دما نه‌فه‌س!
سا، یاری په‌ی ته‌ور، فرزه‌ندی دل‌به‌ند
 که‌سه‌ی عاقل بو، مه‌گنۆش نه‌به‌ند!!
 فیکری سه‌ودای عه‌شق، نه‌ ده‌روون به‌رکه‌ر
 مه‌رحه‌له‌ی ده‌روون، په‌ر خوف و خه‌ته‌ر!

كهفت نه دهماخش، نه سيمى بوى گول،
 هه نيبى، پيش نه مه نند سه بر و تهحه ممول!
 تا نه سيمى گول، وه بولبول ياوا
 غونچهى منقارش دهردهم شكواوا
 به نه غمه دانى نه جا، كهرد ناخپز
 شيبى وه ئيستيقبال، بادي عه تر ناميز!
 به شاد و سروور به سوز و ناههنگ
 دامانى شه مال مه حكهم گرت به چنگ
 واتش: ئه ي شه مال مه حره مى گولشه ن
 وهش تاماي وه خه ير، ديدهم بيبى ره وشه ن!
 عه ترت روشن كه رد، ئاينه ي زه ينم
 غوباره ت، جه لا، به خشا به عه ينم
 فيدات بام شه مال، نه سيمى رابه ر
 جه راگه ي ئه لتاف، ده ستگيريم كه رد
 هه نيبى نه مه ننده ن، سه بر و قه رارم
 مونته زير، به ديبه ن، شه هري گولزارم
 كارى پيم كه رده ن، ئيشى دهردى گول
 چون نيشى عه قره ب، نه دل مه دو چل
چون نه وه ل، شه مال، لوتفى خه يرت كه رد
 نه شه هري گولزار، بوى گولت ناوهرد
 بوى عه ترى دولبه ر، داي نه مه شامم
 ديوانه م كه رديبى، ليم سه ندى فامم
 ئيسه يچ كه ره مكه ر، چون جوانه ردان
 خه لاسيم بده ر، جه بارى ده وران!
 جه گيجاو ي به حر، غوسسه و په ژاران
 خه لاسيم بكه ر، چون، كه ره م داران!
 عه ره بم ده خيل، باده، بو عه نبه ر
 ته بيبان ده ستوور، ده واي دهردم به ر

دايه، په ي فرزه نند فيكرش نه دل بى
فرزه نند هه ر فيكرش وه سه وه سه ي گول بى!
 ئيد پهنده ش مه دا، ئه و جه عيشق مه وات،
 تاشه فه ق بيبى شه فق، سو فى كه رد سه لات!
 به حوكمى قودره ت، ره ببولعه اله مين،
 روشن بيبى، ته مام ساراو سه رزه مين!
شاي خاوه ر، جه بورج مه شرق كيشا سه ر
 به شادمانى نيشت نه ته ختى زه ر!
 سان و سوپاي داج، پيش نه مه نند قه رار
 جه خو فى خورشيد، فه رار بيبى قه رار
 ئينس و جن و وه حش ئه حيا ي رووى زه مين
 جه خا و خه فله ت يه كسه ر بيدار بين!
 جه خا و غه فله ت ته مام بين بيدار
 وه نده ن هه مدى زات، پادشاي موختار
 هه م وه سه ته مكيش بولبولى غه م بار،
 به رشيبى، حاشيان، وينه ي هه رده جار!
 روو كه رد وه كو دا، په ي تاب و دانه،
 ته نيا، مه نند به چه ش جه ناشيانه
 ديدده په ر ته سكين، دل په ر خه يال بى
 چه مه راي تاماي بادي شه مال بى!
 به لكو دووباره به بو، به و مه سه سكه ن،
 باوه رو بوى دو س، ئه و شه هر و گولشه ن!
 جه ناكا نه سيم، شه مالى سونجپز،
 ئاما، وه بوى عه تر، عه نبه رى ده ستبپز
 غوبارى ناوهر، تووتيا، ده ستوور،
 په ي كه حلى ديدده ي ناشقى مه ه جوور
 به چه بولبول ديش، ئه و كه رد و غوبار
 زاناش، شه مالهن، ناوهرده ن، بوى يار!

په ردهی سه بووری، پاره کهرد نه و جا
 ناشق بی ره فیق، سهر نییا، وه را
 بیی وه ره فیقش جه را، عیشقی یار
 مه کهرد به له دیش، مه سکه نی گولزار
 لادی، جه لای بی نه گرتش، نارام!
 تهی کهرد، مه نزلان، جه سوب تا به شام!
 بهس کیشا عه زاب، جه فای بی شمار،
تا، یاوا، به شهر، مه سکه نی گولزار!
 دیواری گولشه ن دیار دا، جه دوور
 تا قهت پیش نه مه ند عاشقی مه هجوور
په و بال مه شه ند، وه بی نه اختیار
 یاوا، نیشته نه رووی، دیواری گولزار
 به هر تهره ف دا، وینهی سه رسامان
 نیگای گولشه ن کهرد، جه سهر تا دامان
 سه سه ره تمه ندانه، جه سهر تا، به وار
 نیگای گولشه ن کهرد، پهی دیداری یار!
 فه رشش کریابی، ته مامی چه مه ن،
 به لاله و سونبول، چه نی یاسه مه ن!
 به نه کابریی، شاهانه ده ستوور
 نوور جیش مه خیزو، نووری عه لا نوور
 نه رگس و نه سرین، لاله و ریحان بی
 تاب، نه رووی گولان، چون دور غه لتان بی
 بنازون، به سونع لوتفی نیلاهیی،
 چه ترش پیگابی، چون چه تری شاهی
 پادشای گولان، جه عهینی چه مه ن
 ته ختت به سته بی، نه پای ناروه ن
 چون به چه بولبول، خه ستهی باری خه م
 به ناز و نی عزاز، یارش دیی وه چه م!

وه لحاسل شه مال، مورادم، ئیده ن
 وه خاک و پای تو م، هانا و ئومیده ن
 چونکه تو به له د نه رووی جه هایی
 رای ده شتی گولشه ن، په نه م بنمانی
 په یکی **خوشخه رام**، دیش به چه بولبول
 لیش بریان، نارام پهی دیداری گول
 به زه ییش ئاما، وه ئاهی سه رده ش
 وه رهنگ و روخسار زه عیف زه رده ش!
 واتش: ئهی عاشق خه ستهی ده روونریش
 بی سه بر و نارام، یاری مهینه تکیش!!
 هر ئی راهه من، لیم کهرده ن گوزار
 رای راسته ن مه شو، به شه هری گولزار
 ته مامی ئهی را، مه نزل، به مه نزل
 من لیش ئامانم، گرتنه نش بوی گول
 بوی گول چون ره فیق، به له دی راکه ر
 په کراست مه به رووت، به ماوای دولبه ر
 به لام، چون یاوای، به و ماوا و مه سکه ن
 بی نه ده ب داخل مه به ر به گولشه ن!
 مه وینی، بوی گول، دیارهن، جه دوور
 به سه نا، خوانیی، بشو، به حوزوور!!
 واقیف به ر جه کهید باغه بانی پییر
 به رشتهی تو ردام، ماوه روت به گیر!
 په ند و نه سیحته، من نه گوشت بو،
 مه بادا، زینه هار، فه راموشت بو!
ئیدش وات، ده رده م بادئ بو عه نه به ر
 به تاو و ته عجیل، نه و جا، گوزه ر کهرد!
چون به چه بولبول، عاشقی خه مبار
پیش نیشان دریا، ئی شه هری گولزار

پیش نهمن، هه نیی سه بر و هوش و فام
 كهفت نه یاهه ویش، بی هوش و سه رسام
 گهر، خودا، هه قق لیت بستانو
 عاشق نه ختیار، چون پیش مه مانو!
 چهند وهقت، تو جه فای هیجرت کیشا بو
 دهروونش، وه دهرد دووری ئیشا بو
 جامی غوسسه ی غم، زووخاو وهرده بو
 فراقی مه عشووق سه برش بهرده بو!
 چهند حهرفی ره قیب، چه تانه ی نه غیار
 چهن دین، سیاسهت، جه فای روزگار،
 عه زابی گول و جه فا و دهر دیسه ر
 یه گشت کیشا بو، په ی وه سلی دولبه ر!
 جه به عدی ئی گشت جه وری بی شمار
 نه وینو و ه چه م مه عشووقی نازدار
 سا چون نه ختیار مه مانوش به ده ست
 دهک مه نع کهر، شادی، وه نهت، بو دهر به ست!
 که مکه ری مه نای عاشقی دلپیش،
 هه ی داد، هه ی بی داد، ده سه لات نییه ن پیش
 عیشق پادشاهه ن گرتنه ن شاری دل!
 نهستان، جه عاشق سه بر و ته حه مومل
 نازه نین جه لای یارش وه گریان
 سه بووری و تا قهت، جه دل دا، پر یان!
 هه نیی، دهرس و په ند نه دارو زهرور
 سورمه وه دیده ی کور نه دو نور!
 غه ره ز، من نه وه ند، وه نه م حالیه ن
په ند، وه عاشق دان، بی که مالییه ن!
 وه لحاسل، جه و دهم چون به چه بولبول
 نه شه هری گولزار، دیش جه مالی گول،

نیمه گیانی داشت به دیده و به دل
 گرتش نه رووی ده ست په ی نساری گول
 مهستی عیشقی دوس، وه بی نه ختیار
 ویش وست، وه پای تهخت مه عشووقه ی نازار
 په ی عه زمی پابوس، مه عشووقی دولبه ر
 سه ر که رد وه قه دهم، قه دهم که رد به سه ر
 چون، نیمه سه ما، بی چاره ی خه مبار
 مه خیزاو مه کهفت، نه پای تهختی یار
 مه ست و لا یه عقل، بی خه بهر جه ویش،
 جه قهزا، چهند جار، سینه ش، خار که رد ریش!
 سینه ش مه جروح بی، پالوش که رد په ر
 په هلووش، هه م که رد ریش خاری سته مگر
 وه هه ر ته ره ف دا، بی چاره
 مه کهفت ویش مه دا، وه رووی
 به لی، چون عاشق عیشق ناوهرد وه جوش
 جه گیانی شیرین، ویش، نه دارو هوش
 سا، (علی الخصوص) جه و ساعهت، جه و دهم
 چند هیجرانی دوس، دییه بو، به چه م!
 مهستی لا یه عقل مه حووی یار مه بو
 که ی جه گیان و تن، خه وهر دار مه بو!
 بی باکه ن، جه ویش، نییه ن، با خه بهر
 مه جنونه ن بی هوش، جه عه شقی دولبه ر
 به ه به ه، به و که سه ی هه قق داده بو پیش
 شاد بو، به دیدار، تاوات واسته ی ویش،
 جه به عدی چند وهخت جه فای روزگار
 شاد بو دیدارش، به دیداری یار
 خوشا، جه و ساعهت، هه قق که رو که ره م
 ناشق وه سلی یار، بوینو به چه م

په روانه، دهستوور، بئ خۆف و بئ بيم
نه خاكپاي دؤس، گيان كه رۆ ته سلیم!
عاشقان، حهرفئ مه په رسوو لیتان
ئهر راس بواچدئ، خهیر به یۆریتان!
مه دهوتان، سه وگه ند من وه ئیلاهی!
وه سلی دؤس خاسه ن، یا پادشاهی؟!
من سه وگه ند به زات، پادشای داوهر
حهرفئ مه و اچوون، ئهر مه كه ن باوهر
جه لای من له حزه ی وه سالی دولبه ر
خاسته رهن، جه مولك خاقان و قه یسه ر
به شه رتئ یاری، خوشخدی و خو بو
نه ك چون فالانی، به هانه جو بو
سه ركش و لاقه يد، دل به د گومان بو
باوهرش نه ئایه ت، نه به قورئان بو
هه ر قه سه م به میهر، دل پارچه ء سه نگی
به هانه جو بی، هه رده م به رهنگی!
باز به هه ر جیهه ت هه رچند سه ركه سه ن
هه قق لیم نه سانۆ، دلیم پئ وه شه ن
هه رچند حالزان و له نجه ولار كه رهن
جه فاش، جه سه فای مه ردم خاسته رهن
په ی كوړی دیده ی هه سوودی به دكار
نیم گیانی داروون، وه راش بو سه د جار!
مه سپارووش، وه دهس یه كتای یه كانه
نیگادارش بو، تا دیر زه مانه!!
چون به چه بولبول، خه سته ی دهر دناك،
نه پای ته ختی گول غه لتان بیی نه خاك!
به نه غمه خانی، به چه ند سوژی دل،
حالی خه سته ی ویش، عه رز كه رد په ری گول!

وات: ئه ری هه ی، وهش بو ی ته نناز
عوروسانی دؤس، پوشتی په رده ی ناز
شه ریف كه رده ی هه قق، پادشای گولان
ویران كو نه نده ی یانه ی بولبولان!
چه حوسنیوه ن هه قق پیت عه تا كه رده ن
عاشقان، هه م شیت، هه م شهیدا كه رده ن
یه چه ئاب و رهنگ، یه چه روخساره ن!
یه چه شیوه ی خاس نه زاكه ت دارهن
فدای شیوه ت بام، شیوه ت شیرینه ن،
فدای عه ترت بام، بو عه نه به رینه ن
چونكه خوداوهند دانای كه ره م دار
پیت عه تا كه رده ن، ئی رهنگ و روخسار
حه یف نیه ن، دولبه ر نه تۆی په رده بو،
چه ره، كه خالق عه تا، كه رده بو!
په رده، نشینی، وه سین، وهس ئه ی گول
ره حمئ، كه ر، به حال، شكسته ی بولبول
راسه ن، مه حبویان، شیوه شان، خو رهن
به لام فییدات بام، نه به، ئه ی ته ورهن!
هه نیی، تا سه حه ر ئاه و ناله مه ن
نه خاك و پای تو، عیجز و لاله مه ن
به لكه ئه لتافی، په نه م بنمانی
به حالی خه سته ی جه سته م بزانی!
به ر ئاوهری سه ر نه په رده ی حیجاب
بكه ری خجل، ماه و ئافتاب!
زولم و جه فا و جه ور، هه دد و ئینسافه ن،
بوزورگ، كه ره مكه ر، وه قتی ئه لتافه ن!
ته ره حومئ كه ر، چون كه ره م داران،
سارپیش كه ر، سینم، جه زه خمی خاران

هه‌نی وه‌سپین وه‌س، جه‌فا و ده‌ردیسه‌ر
 ره‌حمی ده‌رباره‌ی عاشقان بکه‌ر!
 فیدات بام، نه‌ی گول، خاسی شوخ روخسار
 جه‌یاری بولبول، وه‌نه‌ت، نه‌یو، قار
 چون، جه‌رووی نه‌زه‌ل، بینای بی همه‌متا
 شیوه‌ی دولبه‌ریی، وه‌تو که‌رد عه‌تا،
 منیچ هه‌ر جه‌و ریو، گه‌ردوونای گه‌ردوون
 به‌و ته‌وور خه‌لقم که‌رد گیان فه‌دای تو بوون
 لایق دین وه‌گول، شیوه‌ی دل‌داری
 به‌خشیا، وه‌بولبول، نه‌فعان و زاری!
 ئینه‌سه‌ر نویشت، جه‌نه‌زه‌ل کاره‌ن
 شاهی بی مروه‌ت، به‌ی چیش لیت عاره‌ن

ته‌واو

له‌کو‌تایبیه‌که‌به‌وه، به‌م جو‌ره‌ی خواره‌وه نووسراوه!!
 حسب‌الفرمایشی مخدوم مطلع معظم آما/ فتاح سلمه‌الله تعالی قلمی گردید، جلال
 الدین، (۱۳۰۴) (ق)
 به‌م بو‌نه‌یه‌وه، ده‌بی‌سویاسی ماموستا نه‌هوه‌ن بکه‌ین، چونکه‌ ئیمه‌ نه‌م ده‌سخه‌ته‌مان،
 لای‌ته‌و ده‌ستکه‌وت (هه‌ورامانی)، ۱۳۷۲/۸/۴ (ئابان).

